

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

«БЕЛАРУСЬ І ЛАТВІЯ — КРАІНЫ-СУСЕДЗІ З АГУЛЬНЫМІ ІНТАРЭСАМІ»

Беларусь і Латвія павінны аднавіць ранейшы аб'ём транзіту грузаў праз латвійскія парты. Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 3 лістапада на сустрэчы ў Мінску з міністрам замежных спраў Латвіі Марысам Рыекстыньшам.

Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў дакрызісны перыяд аб'ём перавалкі грузаў, што пастаўляюцца з Беларусі ў парты Латвіі, складала каля 10 млн тон у год. «Пагадзіцеся, гэта каласальны аб'ём паступленняў грошай у бюджэт, — сказаў Прэзідэнт. — Тое, што ў нас сёння ўпалі гэтыя аб'ёмы, ні нас, ні вас не ўпрыгожвае. Відаць, прычына ў тым, што мы дзесьці нешта неадагледзелі. Я думаю, калі латвыш пастараюцца, праблема будзе ў хуткім часе вырашана».

Прэзідэнт Беларусі падзякаваў Латвіі за падтрымку Беларусі ў дыялогу з Еўрапейскім саюзам. «Латвійскі бок заняў вельмі разумную, прагматычную пазіцыю, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — І гэта прыйшло, што Беларусь не прасіла нейкай асаблівай падтрымкі, нейкіх прэферэнцый. Вы зыходзілі з чалавечых меркаванняў, а не з нейкай кан'юнктуры, выгадвання, дзе лепш, дзе горш».

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што перад сустрэчай з Марысам Рыекстыньшам ён прагледзеў, што пішуць латвійскія СМІ пра яго візіт, разважаючы аб тым, навошта кіраўнік МЗС паехаў у Беларусь. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, адказ на гэта пытанне відавочны: «Латвія і Беларусь — не чужыя адна адной краіны. Мы суседзі, у нас ёсць агульныя інтарэсы, і мы будзем рабіць усё для таго, каб выйгралі і латвійскі, і беларускі народы», — падкрэсліў Прэзідэнт, дадаўшы, што кіраўнік латвійскага МЗС рады бачыць у Мінску ў любы час, без усялякіх фармальнасцяў.

Ён нагадаў, што гістарычна Беларусь і Латвія былі краінамі з падобнымі структурамі эканомікі. «І ў нас, і ў вас была скацэнтрэравана фінішная вытворчасць, а яна не цярпіць дэлетантаў. Таму ў нас заўсёды была канцэнтрацыя высокакваліфікаваных спецыялістаў», — адзначыў Прэзідэнт. Пасля развалу СССР Латвія перабудавала сваю эканоміку ў адпаведнасці з патрабаваннямі Еўрасаюза, Беларусь жа пайшла крыху іншым шляхам, забавяўшы існуючыя ў яе прадпрыемствы-гіганты. Пры гэтым, падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка, тавараабоарт у Беларусі і Латвіі велькі, калі ўлічваць памеры абедзвюх краін (у мільёны годзе ён склаў \$2,3 млрд).

У сваю чаргу міністр замежных спраў Латвіі адзначыў, што сусветны крызіс падштурхоўвае Беларусь і Латвію да пошуку новых формаў эканамічнага супрацоўніцтва. «Сёння ні адна еўрапейская дзяржава не адчувае сябе шчаслівай і паспяховай у плане эканомікі. Аднак сусветны крызіс прымушае нас шукаць новыя магчымасці для развіцця супрацоўніцтва», — сказаў кіраўнік латвійскага знешнепалітычнага ведамства. Дыпламат нагадаў, што ў лістападзе ў Бруселі пройдзе дыскусія Савета ЕС аб тым, наколькі рушыў наперад дыялог з Беларуссю і якія меры будуць прыняты далей. «Я ўпэўнены, што гэта дыскусія прывядзе да новых віткоў у развіцці дыялога, і напэўна будзе выяўляцца ў расшырэнні аб'ёмаў і візаў рэжым для грамадзян Беларусі», — сказаў Марыс Рыекстыньш.

Ён адзначыў, што Латвія заўсёды выступала з пазіцыі падтрымкі пазітыўнага дыялога Бруселя і Мінска. Рыга была адным з прынцыпальных паўнапраўных уключэнняў Беларусі ў работу ініцыятывы «Усходняя партнёрства». «Цяпер вельмі важна, каб вашы эксперты вялі дыскусію накіонт тактычных праектаў, у якіх яны зацікаўлены ў рамках гэтай ініцыятывы», — дадаў міністр.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

ПАДСТАЎ ДЛЯ ПАНІКІ НЯМА, СІТУАЦЫЯ З ГРЫПАМ ЗНАХОДЗІЦЦА ПАД КАНТРОЛЕМ

Падстаў для панікі няма, сітуацыя з захваральнасцю на грып і ВРВІ ў Беларусі знаходзіцца пад кантролем. Аб гэтым заявіў журналістам у Мінску міністр аховы здароўя Васіль ЖАРКО.

Паводле яго слоў, эпідэмічная сітуацыя на захваральнасці на ВРВІ і грып у Беларусі не крытычная, але напружаная. Эпідэмія працякае больш лёгка, чым у сумежных дзяржавах. Сёння кожны дзень рэгіструецца ад 12 тыс. да 15 тыс. захваруўшых на грып і ВРВІ. Для параўнання — у перыяд эпідэміі грыпу фіксуецца да 30 тыс. кожны дзень.

Міністр аховы здароўя заклікаў рэспублікі не нагнацца сітуацыю. Пры гэтым ён падкрэсліў, што «медыкі былі гатовы да росту захваральнасці на грып і ВРВІ, але нік не чакалі такой панікі і ажыятажнага попыту на праціворонныя і іншыя лякарствы ў аптэках».

Васіль Жарко таксама адзначыў, што ўсе неабходныя лекавыя сродкі будуць пастаўляцца ў аптэкі рэгулярна. Толькі сёння ў аптэчную сетку сталіцы было дастаўлена каля 7 тыс. упаковок «Арпетолу» і 90 тыс. масак. Міністр падкрэсліў, што ў сувязі з існуючай сітуацыяй аптэкі працуюць без выхадных, і дадаў пры гэтым, што «такі ажыятажны попыт назіраецца толькі ў Мінску, у іншых рэгіёнах яго няма». Акрамя таго, Васіль Жарко паведаміў, што гаракаланіжальныя, праціворонныя і процізапаленныя лекавыя сродкі ёсць у навунасці. Міністр выказаў здзіўленне ў сувязі з ажыятажным попытам і куплямі ў запас мазы і масак. На яго думку, гэта стварэе непатрэбны дэфіцыт у аптэках.

БЕЛТА.

МІНІСТЭРСТВА ІНФАРМАЦЫІ БЕЛАРУСІ БУДЗЕ СПЫНЯЦЬ ЛЮБЫЯ СПРОБЫ ДЗЭІНФАРМАВАЦЬ НАСЕЛЬНІЦТВА КРАІНЫ

Аб гэтым заявіла журналістам першы намеснік міністра інфармацыі Беларусі Лілія АНАНІЧ, каментуючы ажыятаж, які раздуваюць некаторыя СМІ, звязаны з захваральнасцю на ВРВІ і грып, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Што датычыцца работы сродкаў масавай інфармацыі, мы ўважліва аналізуем і ў адпаведнасці з заканадаўствам будзем спыняць любыя спробы дзэінфармаваць грамадзян нашай краіны. Для гэтага сёння дастаткова паглядзець не толькі друкаваныя і электронныя СМІ, але мы звернем увагу і на інтэрнэт-версіі зарэгістраваных СМІ», — сказала Лілія Анічаніч.

Паводле яе слоў, інфармацыя павінна быць добрасусленная. «Яна павінна быць інфармацыйнай не дзеля інфармацыі і гарахага факта, а інфармацыя для карысці краіны і грамадзян, якія ў ёй жывуць», — адзначыла першы намеснік міністра.

Лілія Анічаніч упэўніла, што СМІ павінны працаваць на стварэнне. І перш чым падахапіць якую-небудзь інфармацыю, неабходна падумаць аб тым, што яна даасць чытанцу, глядачу або слухачу.

ЛЕАНІДА ПАМЫЛКОВА ПАСАДЗІЛІ Ў ТУРМУ НА ПЯЦЬ ГАДОЎ

ДАКАЗВАЮЧЫ сваю невінаватасць, мужчына правёў у месцах пазбаўлення волі 14 месяцаў. І з часам дабіўся поўнага апраўдання. Дзяржава павінна спляціць Леаніду Тарасенку грашовую кампенсацыю. Да таго ж цяпер пракуратура цікавіцца міліцыянерам, які распачаў крымінальную справу і грамадзянамі, якія далі хлуслівыя паказанні.

Такіх людзей, як Леанід Тарасенка, называюць змагарамі за праўду. Яго незаконна пасадзілі ў турму, але мужчына праз пакуты і мятарствы здолеў даказаць сваю невінаватасць.

Шчаслівае жыццё мужчыны пераўтварылася ў пекла ў снежні 2003 года, калі ў дачыненні да яго нечакана завялі крымінальную справу.

— У той час я працаваў майстрам на прадпрыемстве «Акір», што ў Бараўлянках Мінскага раёна. 23 снежня а палове сямёй веча выехаў вась з гэтай варагатаў на свайм «Фальксвагене», — пазнавае Леанід Віктаравіч на той самы выезд з прадпрыемства. — Тут з-за вугла выходзяць тры сілуэты. Двое ідуць наперад, трэці — трохі заду. Я на ўсялякі выгляд пачаў прытармажваць. Як толькі машына параўналася з трэцім чалавечкам, той раптоўна падскочыў і з развароту стукнуў нагой па крыле маёй машыны. Зрабіў «кля!», як гэта паказваюць у баевіках.

«Фальксваген» аж хістанула, я рэзка затармазіў, хуліган жа паваліўся, стукнуўся аб дарогу. Выскокваю з машыны, хапаю яго за каліну: «Што ты нарабіў?», Хуліган, а ім аказваўся бараўлянскі жыхар Анісковіч, быў як абвараны, у шокавым стане, нічога не адказваў.

ваў. З ім мы да гэтага былі не ў лепшых адносінах. Двое таварышаў Анісковіча, Кудзін і Малабіцкі, мне кажуць: «Не крайнай яго, ты ж яго ведаеш, на машыне увагнулася, заўтра ён табе адрамантуе». Што заставаўся? Я сеў у аўто і з'ехаў.

Здавалася б, хуліган павінен быў адказаць за свае злачыныя паводзіны, ды ўсё было інакш.

З-за ўдару па машыне Анісковіч атрымаў закрыты пералом вуртлужнай упадзіны і трапіў у бальніцу. Неверагодна, але праз некалькі дзён крымінальную справу завялі на... Леаніда Тарасенку.

За «хуліганства» і «нанясенне цяжкіх цялесных пашкоджанняў».

СТАР. 5

Вытворцы абяцаюць: у лістападзе будзе выпушчана паўмільёна ўпаковок арпетолу

Аўторак, 10 гадзін раніцы. Аптэка РУП «Белфармацыя» № 91, што па вуліцы Адзінцова. У чэргх я налічыла каля двух дзясяткаў чалавек. Літаральна кожны пытаецца пра арпетол, імунал, аскалінавую мазь, аскарбінку і ахоўныя маскі. У навунасці ёсць толькі арпетол па цене 22 тысячы за ўпакоўку, але такая цена нікога не засмухае. А калі ў сямі тры, чатыры, пяць чалавек? Дорога абыходзіцца такая прафармацыя... Між іншым, эпідэмія яшчэ нават не пачалася. Аскалінавы масак работнікі аптэкі тлумачаць ажыятажным попытам на іх, маўляў, учора падвозілі маскі неаднойчы, але за дзве гадзіны да закрыцця аптэкі распродалі 2 тысячы масак — за ўвесь год толькі ніколі не прадавалася. Аскалінавай мазі прывезлі толькі 30 упаковок, якія разшыліся імгненна. Людзі ў чарзе раўна адно аднаму прыйсці на наступны дзень перад адкрыццём аптэкі ў надзеі, што ім пашануе, і іранічна абмяркуюць ток-шоу

«Выбар» і вярчэння тэленавіны. Але іх іронія не ўсім падабаецца, ёсць людзі, якія просяць не жартаваць на тэму «свінога» грыпу. Відаць па ўсім, некаторыя мінчане напалоханы гэтай хваробай не на жарт. У аптэцы літаральна размятаюцца ўсе сімптаматычныя сродкі супраць прастуды: нятанныя тэрафлю, колдрэкс і іншыя. Маё жаданне папоўніць хатнюю абназдачку банальным цытрамонам, аналгінам і актываваным вугалем выклікае здзіўленне ў тых, хто стаіць побач. Маўляў, навошта затрыміліваеш чаргу такімі «дубоэзіямі»?

Вырашаю завітаць у прыватную аптэку на станцыі метро «Каменная Горка». Чаргі няма, што ў першую секунду абназдачвае. Але тут жа высвятляецца, што ў аптэцы няма ні масак, ні аскалінавай мазі, ні імуналаў, ні арпетолу, ні нават рэмантадзіну. Да таго ж і вітрыны з прастуднымі лекамі выглядае неяк сіратліва. «А ці чакаецца папаўненне на працягу дня?» — пытаецца

наведвальніца. «Не чакаем, бо складзі пустыя», — чуюм у адказ. Наступны аб'ект — прыватная аптэка на вуліцы Багдана Хмяльніцкага. І зноў тая ж карціна. Літаральна кожны, хто заходзіць у аптэку, пытаецца пра сродкі ад грыпу і маскі. Фармацэўт ветліва тлумачыць, што ў навунасці нічога няма, нават аскарбінікі. «А што-небудзь супрацівіруснае, акрамя арпетолу і рэмантадзіну, ёсць?» — пытаюся. «Ёсць толькі бронхіамунал па 30 тысяч за ўпакоўку». «А чаму б вам не павесіць аб'яву, што ні арпетолу, ні масак у навунасці няма, гэта цяжка — кожнаму тлумачыць сітуацыю?» — Нам забаронена гэта

Фота Марыны БЕГУНОВИЧ.

ЗДОРОВЬЯ ЛЮДЗІ КУПЛЯЮЦЬ ЛЕКІ МЯХАМІ

НА Магілёўскім прадпрыемстве «Фармацыя» раўна свае грошы выдаткаваць на аздараўленне, добрае ежу і вітамінныя зарчы. У Магілёве на вуліцах, у грамадскім транспарце, у крамах з'явіліся людзі ў масках. У аптэках стаць вельмі хваляючы: кожны хоча набыць тэя маскі, а таксама супрацівірусны препарат арпетол і аскалінавую мазь.

— Па лекі прыходзяць не хворыя на прастуду, а нармальныя, здаровыя людзі, — расказвае супрацоўніца магілёўскай аптэкі. — Яны прыходзяць звычайна з цэлым спісам і закупляюць лекі ў запас на ўсю сямю — сабе, дзецям, бацькам, сваякам.

Генеральны дырэктар магілёўскай «Фармацыі» Святлана КІСЯЛЕВА гаворыць, што цяпер унік ажыятажны попыт на лекі. Хвалі панікі наводзяць на народ, і на ўсе 100% цяпер забяспечыць усіх ахвотных арпеталам, маскамі і аскалінавай маззю ўдаецца. Нягледзячы на тое, што аўтаматбілі штодня адраўляюцца ў Мінск па новыя партыі лекаў, аздараўляюч і перабоі.

— Маскі прывозім, але людзі набываюць іх не адну ці дзве, а адразу пакункамі па 50

штук! — гаворыць Святлана Мікалаеўна. — Таму мы вырашылі замовіць у працоўных майстэрнях абласной псіхіятрычнай бальніцы маскі з марлі. Яны яшчэ больш зручныя, таму што іх лёгка мыць і можна адарыць прасам.

У «Фармацыі» меркавалі, што эпідэмія грыпу панчнецца напрыканцы лістапада, і адпаведна рыхтаваліся да гэтага, назапашвалі лекі і сродкі прафілактыкі. Але цяперашні ажыятаж змятае з паліў усё, што можна. Напрыклад, арпетол звычайна набываюць па 10—20 пакункаў. Калі раней у квартал гэтага прэпарату прадавалася ў рэгіёне прыкладна 1000 пакункаў, то за апошнія два дні з рукамі «адарвалі» ўжо 10 тысяч!

У апошнія гады, падлічылі ў «Фармацыі», нават на піку эпідэміі грыпу не было такога расходу лекаў, як цяпер. У аптэках гэта называюць проста і ясна: халуп!

Здаровыя людзі мяхамі купляюць лекі і кладуць іх у запас, — канстатуе кіраўнік магілёўскай «Фармацыі». — На вошта? Гэтыя грошы я б раіла накіраваць на аздараўленне, натуральныя вітаміны і паўнаватарскае ежу.

КАМЕННАЯ ТАЯМНІЦА

КРАЯЗНАЎЦЫ даследавалі старажытныя камяні, якія месцяцца ў лесе каля вёскі Заазер'е Бяльніцкага раёна. Што ж такое насамрэч масьцовы «стоўнхэндж» — дахрысціянскае капішча альбо старажытны некропаль?

Даследаванне камянёў адбылося на краязнаўчым чытаньні, арганізаваным Асацыяцыяй малых мястэчак Магілёўшчыны. Пяць гадоў таму грамадскую ініцыятыву стварылі краязнаўчы-аматары, якія жывуць і працуюць у правінцы, цікавацца гісторыяй роднага краю, раскрываюць яго таямніцы.

Цяперашняе чытанні, пятае па ліку, адбылося ў Зьсьмонах — цэнтры старажытнага краю, багатым на помнікі гісторыі, паданні і загадкі.

Аду з гэтых загадак называюць цяпер на Бяльніччэ Крамы. Хоць, уласна кажучы, размова ідзе пра адзін вялікі крыж і яшчэ з пядоўні валуноў побач.

Шэры каменны крыж у чалавечы рост стаіць у лесе каля дарогі. Ён — распасцёрты: нібыта абдымае прастору і чалавека. Паўсферы ад крыжа — камяні з малюнкамі: крыж, чалавечак, стралка, трохкутнік і гэтак далей.

— Тут сотак дзясцят проста ўсеяныя камянямі, на якіх розныя малюнкі і надпісы, — пазнавае краязнаўца і гаюльны рэдактар Бяльніцкай раённай газеты «Зара над Друццю» Міхась КАРПЕЧАНКА.

Дарчы, знайшлі гэтыя незвычайныя камяні некалькі гадоў таму вучні з Зьсьмонскай школы, дзе праходзілі краязнаўчы чытанні. Разам з настаяніцай гісторыі Таццянай Шласт уздэльніцай краязнаўчага гуртка ў паходзе

прыслілі адпачыць на валун і заўважылі крыж, які ляжаў на зямлі. Потым яго ўсталювалі леснікі, і таямнічае месца атрымала вядомасць — прынамсі, у Магілёўскай вобласці.

Крыжы ўразлілі ўздэльніцаў краязнаўчых чытаньняў. У цэнтры каменны крыж адным бацьчыўся воўк, іншым — галава каня, трэцім — чалавечы твар. Яны правяралі на сабе ўздзеянне абдымаў старажытнага крыжа: яно паддалася нібыта ачышчальным і нават гаючым, якое дае сілы. Хоць мстычана пацудуць страху ад гэтага месца ўсё ж узнікае, асабліва ў прыцемках.

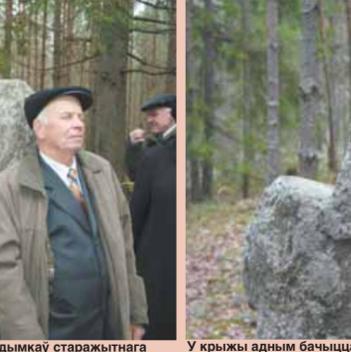
— Самае цікавае, што гэта глыбінка Беларуса, — дзеляцца сваімі думкамі краязнаўцы каля каменнага крыжа. — Навокал — балоты, а дарога вядзе да возера Хотамле, якое тут называюць Святым. Ёсць такое меркаванне, што шлях «з вараг у грэкі» праходзіў менавіта тут, па рацэ Друцэ. Можна, шлях быў не адзін? Можна, на цэнтрыльным перахвалілі і бралі ў рабства, і людзі шукалі абходныя шляхі?..

Уразлілі краязнаўцаў і малюнкі на валунах. Адзін з іх — так званы «следзвік». На ім нібыта адбітак ступні, магчыма — жанчыны:

— Мясцовыя жыхары гавораць пра гэты камень, што на яго Божая Маці наступіла. — А тут, паглядзіце, крыж крыжоў, альбо крыж багіні Мажань! Яго яшчэ называюць вогненным крыжам. На мой погляд, гэта зроблена яшчэ да хрысціянства, а гэта

Краязнаўцы правяралі на сабе ўздзеянне абдымаў старажытнага крыжа.

У крыжы адным бацьчыца галава каня, другім — воўк, трэцім — чалавечы твар.

Антыкрызісная эканоміка

100% ЗА ГОД

Эканамічныя вынікі за сёлетнія 9 месяцаў разгледзеў Магілёўскі аблвыканкам

МАГІЛЕЎСКАЯ вобласць пакуль не дасягнула леташняга ўзроўню аб'ёмаў вытворчасці. Гэты паказчык склаў 96,6%. Пажаданай сотні не удалося дасягнуць, але эканамісты аптымістычна адзначаюць, што ў апошнія 3 месяцы Магілёўская вобласць не разгрэе, а павялічвае аб'ёмы вытворчасці, і ў той жа час разгружае склады.

Аб'ёмы і склады

Запасы гатовай прадукцыі на складах памаленьшліся, і цяпер ацэньваюцца ў 613 мільярдаў рублёў. Складзкія запасы трэба скараціць да канца года яшчэ на 57 мільярдаў рублёў, каб дасягнуць узроўню мінулага года. У некаторых прадпрыемстваў з гэтым вялікія праблемы.

Напрыклад, вялікія запасы назапашаны на Магілёўскім металургічным заводзе: нягледзячы на тое, што аб'ёмы знізіліся напалову, гатовай прадукцыі ў 3,6 раза болей за нарматыў. Па-ранейшаму ў сувязі з запасам на складах (ён амаль двухмесячны) узгадваюць і «Бельшыну», адно з самых буйных прадпрыемстваў вобласці, і настойліва раўна шукаць новыя віды прадукцыі і рынкі збыту.

Увогуле ўсе прадпрыемствы рэгіёну заклікаюць змяніць стратэгію: не прадаваць тое, што вырабілі, а вырабляць тое, што карыстаецца попытам. І вучыцца гандляваць па-новаму: аднак пакуль няма імкнення ствараць інтэрнэт-крамы, а сайты з шэрым дызайнам прадпрыемствы трымаюць у асноўным дзеля справаздачнасці, лічаць у аблвыканкаме.

СТАР. 7

УПРАВЛЯЮЩИЙ ПО ДЕЛУ О БАНКРОТСТВЕ № 74-95/2007 Мицук А.М.

РЕАЛИЗУЕТ С ОТКРЫТЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ИМУЩЕСТВЕННЫЙ КОМПЛЕКС ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ, ПРИНАДЛЕЖАЩИЙ ДОЛЖНИКУ РДП «БАРАНОВИЧСКАЯ ФАБРИКА ПОШИВА И РЕМОНТА ОБУВИ»

В состав лота входят 6 (шесть) зданий и 3 (три) сооружения общей площадью 2474 кв. м в центре г. Барановичи. Стоимость лота: 245 000 долларов США. Цена в белорусских рублях определяется на дату проведения расчетов.

Торги состоятся 20.11.2009 г. в 12.00 по адресу: г. Барановичи, ул. Богдановича, 11А.

Шаг аукционных торгов — 5%. Задаток 10% от общей суммы стоимости лота перечисляется на расчетный счет должника не менее чем за 3 (три) дня до даты проведения аукциона.

Победителем торгов объявляется участник, предложивший большую сумму.

Заявки на участие в торгах принимаются до 16.11.2009 г. по тел./факс (0163) 42 15 79, 42 44 56; моб. (029) 633 24 90, (029) 824 80 26.

Устав и все учредительные документы организации для участия в торгах прилагаются в обязательном порядке.

Подробно о реализуемом имуществе можно ознакомиться по вышесказанному адресу, а также на сайте Министерства экономики Республики Беларусь: www.economy.by

УНП 200166804

ЛИДСКИЙ РАЙСПОЛКОМ СООБЩАЕТ,

что аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков, расположенных в г. Лида: по ул. Космонавтов для строительства торгово-развлекательного центра; по ул. Свердлова для строительства магазина продовольственных и промышленных товаров с кафетерием; по ул. Строителей для строительства магазина продовольственных и промышленных товаров с кафетерием, назначенный на 10 ноября 2009 года, НЕ СОСТОИТСЯ.

УНП 500826128

Глыбінка

Малюнак на камяні — чалавечак.

значыць — гэтакі каменю болей за тысячы гадоў.

Міхась Карпечанка таксама расказаў, што каля Заазер'я на скрыжаванні дарог стаіць яшчэ адзін каменны крыж, які таямнічым чынам знік у 1990-я гады. Краязнавец лічыць, што там магло быць капішча багіні Мажань, бо непадалёк цячэ рэчка Можы і месцілася вёска з падобнай назвай.

Шклоўскі краязнаўца Міхал КУЧАРЭНКА ўпэўнены, што Крыжы трэба вывучаць і звязваць з беларускай міфалогіяй. Аматыр старажытных таямніцаў з комплексам у руках вызначае, ці з'яўляюцца Крыжы капішчам, ці іншымі словамі, дахрысціянскім свяцішчам.

— Тут было паганскае капішча, — упэўняе заявіў ён. — Сваю метадую я раскрываю не хачу, але тут ёсць усё прыкметы культывага месца. Камяні тут не раскіданы, а знаходзяцца ў пэўным парадку. Тут прасілі ў бажства ўдачы перад паходам ці бітвой і рабілі прынашэнні. Чалавек прыносіў, на-

прыклад, збожжа і мяса ў якасці ахвяры, а зверху клаў камень. Мяркую, што калі б з тыдзень карпатліва пашукаць на гэтай тэрыторыі, то можна было б знайсці і гаршчок ад прынашэнняў, і бажастоў (калі яно, натуральна, не было драўляным і не спарэхнела ад часу), а таксама і алтар, няхай і разбураны.

Як жа

У Беларусі на справе ажыццяўляецца моцная сацыяльная палітыка

У Беларусі на справе ажыццяўляецца моцная сацыяльная палітыка, неад’емны прыкметы якой — усенародная пашана і павага да тых, хто сваімі канкрэтнымі справамі, творчымі здасценнямі садзейнічае ўмацаванню і праслаўленню Айчыны. Гэта адначасў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 3 лістапада ў час уручэння дзяржаўных узнагародаў.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што стала добрай традыцыяй напярэддні кастрычніках святую ўручаць высокія дзяржаўныя Узнагароды дастойным людзям краіны. Прэзідэнт падкрэсліў, што сёння як ніколі патрэбна адказная, зладжаная работа на кожным участку. «Не скарэж, што сусветны крызіс аказавае негатыўны ўплыў на тэмпы развіцця нашай краіны, прадажжа немала эканамічных цяжкасцяў і сацыяльных праблем. Але я глыбока перакананы: мы іх адолеем. Залогам таго служыць адзіная воля беларускага народа і кіраўніцтва дзяржавы да стварэння дэмаінасі, імкненне да дынамічнага ўздыму ўсіх сфераў жыцця нашага грамадства», — адзначыў ён.

У ліку ўзнагароджаных была вялікая група працаўнікоў ЗАТ «Атлант» — прадстаўнікоў рабочага класа, спецыялістаў, кіраўнікоў вытворчасці. «Вы на справе даказалі, што адказнае заданне па мадэрнізацыі вытворчасці, павышэнню якасці і канкурэнтаздольнасці прадукцыі на сусветным рынку цалкам выканаліся, і таму па праву ўдастоены ордэнаў, медалёў і ганаровых званняў», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. У ліку ўзнагароджаных і лепшыя прадстаўнікі ўнутраных войскаў, пагранічнай службы, работнікі пракураторы — тыя, хто спынае злачыннасць, ахоўвае рубяжы дзяржавы.

Асаблівыя словы ўдзячнасі Аляксандр Лукашэнка выказаў тым, хто прысвяціў сваё жыццё захаванню і прымяжэнню бясценнай духоўнай спадчыны беларусаў — дзеячам нацыянальнай культуры і мастацтва. «Спадзяюся, вы яшчэ не раз парадзеце гледчоў і слухачоў сваім талентам і непераяўдзеным мастацкім мэтрствам», — сказаў Прэзідэнт. Кіраўнік дзяржавы таксама павіншаваў з заслужанымі ордэнамі і ганаровымі званнямі работнікаў аховы здароўя, якія дабіліся станоўчых рэзультатаў у кардыялогіі, у ахове махярства і дзяцінства.

Паводле паведамленняў прэс-службы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і БЕЛТА.

Беларусь і ЕС прадоўжаць развіццё дыялога на прынцыпах узаемнай павагі і даверу

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей 2 лістапада сустраўся з кіраўнікамі дыпламатычных прадстаўніцтваў дзяржаў — членаў ЕС у Беларусі, а таксама прадстаўніцтва Еўрапейскай камісіі ў Беларусі. Аб гэтым паведамліў ў Адміністрацыі кіраўніка беларускай дзяржавы.

У ходзе сустрэчы аб’ядуся канструктыўны і адкрыты абмен думкамі па шырокім коле пытанняў узаемадзеяння Беларусі і ЕС, абмеркаваныя актуальныя праблемы двубаковага супрацоўніцтва. Бакі выказалі гатоўнасць прадоўжыць работу па далейшым паступальным развіцці дыялога, заснаванага на прынцыпах узаемнай павагі і даверу.

БЕЛТА.

Запасаў перажыць зіму хопіць

У ходзе ўчарашняга абмеркавання на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў Беларусі фарміравання стабілізацыйных фондаў у сховішчы на міжсезонны перыяд 2009—2010 гадоў прэм’ер-міністр Сяргей Сідорскі вымушаны быў зноў падняць пытанне аб нездавальняючым стане шэрагу аб’ектаў, у якіх захоўваюцца прадукты раслінводства і жывёлагадоўлі. Некалкі месяцаў таму кіраўнік Урада ўжо звяртаў увагу на тое, што стан матэрыяльна-тэхнічнай базы далёка не ўсіх сховішчаў дазваляе забяспечваць неабходны рэжым захавання прадукцыі. Абласцім і Дзяржстандарту даручалася тады праверыць сховішчы і ўпарадкаваць іх. Аднак, як высветляецца, і цяпер у гэтай справе хапае на месцах недапрацовак.

У прыватнасці, Сяргей Сідорскі звярнуў увагу на тое, што толькі 33 працэнты сховішчаў, якіх у краіне 271, і 48 працэнтаў халадільных камер забяспечваюць належныя ўмовы захоўвання прадукцыі. Што датычыцца астатніх, то, паводле слоў старшын Дзяржстандарту Валерыя Карашко, некаторыя, напрыклад, не адпавядаюць патрабаванням да тэмпературнага рэжыму, на іншых аб’ектах не працуюць аўтаматызаваныя сістэмы кантролю. Зразумела, што падобная падрыхтоўка сховішчаў не можа не адбіцца і на якасці прадукцыі. Таму, лічыць прэм’ер, настэп час спытаць з тых, хто нясе адказнасць за сапсаваную прадукцыю. «А так часам атрымліваецца, што тая ж бульба будзе завезеная ў сховішчы, а праз два месяцы яе скарміць жывёле», — заўважыў ён. Паводле звестак міністра гандлю Валяціяна Чаканова, у прыватнасці, у Мінску па прычыне нізкай якасці прадукцыі, адраўленай у склады, давалося вярнуць вытворцам 196 тон капусты, 134 тоны бураккоў, 33 тоны морквы.

У абласцях і міністэрстве гандлю ўпоўняючы, што да 15 лістапада запасы харчовай прадукцыі на міжсезонны перыяд будуць цалкам сфарміраваныя. Ужо ў канцы кастрычніка ў стабілізацыйныя фонды было закладзена масла жывёльнага 66 працэнтаў да плана, 81 працэнт сыру, 82 — свініны, 78 працэнтаў — ялавічыны, 87 — бульбы, 85 — гародніны, 91 — садавіны. Прычым, як падкрэсліў Валяціан Чаканав, сёлета заклад-ка харчавання ажыццяўляецца ў большым аб’ёме ў параўнанні са зраходаваным у міжсезонны перыяд 2008—2009 гадоў. Напрыклад, бульбы і капусты будзе назапашана на 7 працэнтаў больш, бураккоў — на 14, морквы — на 5, цыбулі — на 13, фруктаў — на 6 працэнтаў.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

МІНІСТЭРСТВА ІНФАРМАЦЫІ БУДЗЕ СПЫНЯЦЬ ЛЮБЫЯ СПРОБЫ ДЭЗІНФАРМАВАЦЬ НАСЕЛЬНІЦТВА КРАІНЫ (Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Акрамя таго, медыцына павінна актыўна каментавач і расказваць аб пытаннях аховы здароўя і не толькі ў праблемных перыяды, але на пастаяннай аснове, выкарыстоўваючы пры гэтым любыя сродкі масавай інфармацыі. На жаль, на думку першага намесніка міністра, непрадоўжвае праса і ў пытаннях інфармавання насельніцтва аб здаровым ладзе жыцця. «Недапрацоўвае менавіта ў частцы інфармавання насельніцтва аб існуючых праблемах. Але першая праблема ў тым, што насельніцтва не вельмі актыўна ў штодзённым жыцці беражэ сваё здароўе», — адзначыла Лілія Ананіч, звяртаючыся да прадстаўнікоў СМІ. У Беларусі нічога не адбываецца такога, што было б неапауднад на медыцыне. «Апошнім часам вельмі актыўна працуюць сродкі масавай інфармацыі. Зразумела, што тэма здароўя — адна з самых цікавых і галоўных тэмаў. Але тлі інфармацыйныя псіхоз, які назираецца на старонках асобных газет і інтэрнэт-парталаў, проста нікды не годны і сведчыць аб тым, што асобныя СМІ спрабуюць якім-небудзь чынам разойд’ваць сітуацыю», — сказала Лілія Ананіч.

Паводле слоў першага намесніка міністра, калі існуе праблема, то пра яе трэба гаварыць. І калі грамадзяне заклочаны сваім здароўем, то гэта таксама нармальна, але ў першую чаргу неабходна гаварыць аб тым, што прафілактыка здароўя не павінна быць прадметам для спекуляцыі на фоне існуючых праблем. «Сапраўды, у суседніх краінах аб’юлена жорсткая эпідэміялагічная сітуацыя, але ў Беларусі нічога не адбываецца такога, што было б непауднадна нашай медыцыне. Так, ёсць хворыя, ёсць перабой з лекавымі сродкамі, але калі сёння СМІ выклічуць усіх грамадзян нашай краіны ў аптэкі, то можна сабе ўявіць, што будзе з гэтымі аптэкамі», — сказала Лілія Ананіч, прадоўжыўшы, што няма ніякай патрэбы бегчы ў аптэкі і закупляць лекарствы. «Трэба весці здаровы лад жыцця, нармальна гадаваць дзяцей і хадзіць на работу, а медыкі будуць рабіць сваю справу», — падкрэсліла яна.

Ажыятаж вакол грыпу А/Н1Н1, магчыма, звязаны з чымісьці жаданем вялікіх прадажцаў лекарстваў. «Не выключана, што некаму вельмі хоццацца вялікіх прадажаў лекарстваў. Чамусьці актыўна сталі цяпер рэкламавацца замежныя прэпараты, хоць Міністэрства аховы здароўя рэкамендуе для прафілактыкі айчыннымі. І цяпер у аптэках не знайдзіш нават дарагіх замежных прэпаратаў, якія літаральна да ўчарашняга дня лжгалі ў аптэках, таму што яны дарагія і таму што насельніцтва сапраўды купляла аскарбінавую кіслату, простыя лекарствы», — сказала Лілія Ананіч, адказваючы на пытанне, каму цяпер выгадна раздуваць ажыятаж вакол так званага свінога грыпу.

Сёння дзеянне нараджэння ў Валяціан Аркадзьеўны ДОУНАР.

Няма, напэўна, ніводнага чытача «Звязды», які абмінуў бы сваёй увагай матэрыялы, пад якімі стаіць подпіс — Валяціяна Доўнара. «Па радках яе пазнаём», — прысягаюць яна. А вельмі многія могуць сказаць, што знаёмыя з ёю асобнасцю. Валяціяна Аркадзьеўна вельмі часта бывае ў камандзіроўках, праводзіць сустрэчы з нашымі падпісчыкамі, на якія прыходзяць і людзі, што раней не былі знаёмыя са «Звяздой», але пасля застаюцца нашымі шырымі сябрамі на многія гады. Дабіцца такой шчырай павагі няпроста. А ўсё таму, што ставіцца да Валяціяна Аркадзьеўна да працы, да нас, яе калег, да людзей, знаёмых і незнаёмых, вельмі шчыра, цёпла прыязна — па-людску.

Таму сёння, у дзень Вашага юбілею, жадаем Вам, паважаны Валяціан Аркадзьеўна, каб гэты агеньчык дабрні ніколі не згасаў, каб ладзілася ўсё дома, каб былі здаровыя родныя і блізкія. І пам, вядома ж, — здароўя, дабрабыту, людской спагады!

...У ЛІСТАПАДЗЕ БУДЗЕ ВЫПУШЧАНА ПАЎМІЛЬЁНА УПАКОВАК АРПЕТОЛУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У РУП «Белфармацыя» сцвярджаюць, што прэпараты адгрукваюць у апошнія дні рэгулярна, але попыт на іх не зніжаецца. Да такога ажыятажу падрыхтавацца было проста немагчыма. Фактычна чатырохмесячны запас раскуліў за некалькі дзён. Прычым людзі запасаюць грунтоўна: адной тубы акалінавай мазі павінна хапіць на ўсю сямяю на ўвесь эпідэсезон, а людзі бяруць адразу па некалькі тубаў, а ахоўныя маскі скапуюць проста сотні. Беларускія вытворцы абяцалі, што ліквідаваць у найбліжэйшыя дні дэфіцыт акалінавай мазі. А вось ці можна будзе набыць у найбліжэйшыя дні арпетолю, мы вышарылі пацкавіцця неспарэдна на прадрпрыемстве. Ды і ўвогуле, наколькі эфектыўны гэты сродак у плане прафілактыкі і лячэння новага пандэмічнага штаму віруса грыпу?

— Я прывяду вам такія лічбы, — паведаміў у гутарцы з журналістам «Звязды» намеснік начальніка аддзела маркетынгу фармязвотычнага прадпрыемства «Лекфарм» Юры ГРЫГОРЭУ. — Калі за кастрычнік 2008 года мы рэалізавалі праз аптэкі 100 тысяч упаковак арпетолю, то толькі за апошні тыдзень — 300 тысяч упаковак. Адгрукваю арпетолю як «Белфармацыя», так і прыватным аптэкам. Але зайкуі «Белфармацыя» усё ж такі ў нас прырытэнны. Пастаянна трымаем сувязь з нашымі дыстрыб’ютарамі

АРПЕТОЛ — НЕ ПАНАЦЭЯ

— На гэты момант у аптэках Гомеля арпетолю няма, але ж ужо сёння бліжэй да вечара ён будзе абвяскова, — упэўнена абядае начальнік упраўлення аховы здароўя Гомельскага аблвыканкама Мікалай Васільюў. Размова з ім ідзе ў другой палове дня 3 лістапада (у 15.40). — Але ж трэба памятаць, што арпетолю — не панацэя. Сродкі масавай інфармацыі зрабілі гэтану прэпарату рэкламу і выклікалі ажыятажы попыт на яго, але ж і пра дзедаўскія метады абароны ад інфекцыі забываць не трэба. Між тым, усё астатнія лекі супраць вострых вірусных інфекцый ў аптэках ёсць у асартыменце і ў дастатковай колькасці.

На Гомельшчыне пакуль што не плануецца масава прыпынкіць навучальны працэс. Па інфармацыі кіраўніка упраўлення аховы здароўя, у дзвюх школах Гомеля і дзвюх — Мазыра было зафіксавана зніжэнне наведвальнасці прыкладна на 30 %. Калі высветліцца дакладна, што дзеці не прыйшлі на ўрокі з-за хваробы, будзе тэрмінова прынята рашэнне аб закрыцці гэтых школ для правядзення каранцінных мерапрыемстваў. Але ж паусюдна гэта рабіць не плануецца. Больш дакладныя звесткі пра сітуацыю і неабходнасць вяду ка каранціну будзе раіцца 4 лістапада. Мікалай Васільюў адзначае, што сітуацыя з грыпамі і іншымі вострымі рэспіраторнымі і віруснымі захворваннямі падкантрольная. На працягу апошніх дзён лічба тых, хто звярнуўся ў медыцынскія ўстановы па гэтай прычыне, не перавышае парог захваральнасці, калі можна казаць аб эпідэміі. Калі на 2 лістапада ў Гомелі і Гомельскім раёне было 725 выклікаў па службе «хуткай дапамогі», з іх 285 — да людзей з высокай тэмпературай, то за 3 лістапада з тэмпературай былі 162 чалавекі. Аналагічныя сітуацыя і па рэгіёнах Гомельшчыны.

Рына АСТАШКЕВІЧ.

Людзі ж бяцца і скупляюць не толькі павязкі, але і усё вядомыя антыбіётыкі. Апошняя навіна атпмізму не надаюць: закрытая дзяржаўная мяжа з Украінай, дзе эпідэмія ВРВ1 і грыпу з кожным днём набірае абароты. Да таго ж сталі вядомыя факты смертных зыходаў у хворых на пнеўманію ў Мінску. Народ гаворыць пра перапойненая балычкі і прадоўжыў рэспіратарамі ў крамах.

У якаў аптэку ні зайдзі — чарга. А ў янаведла 17 аптэк — мы нідзе не знайшлі павязак, — скардзіцца «Звяздзе» маладая маці Марына БЫЛЬНОВА з вуліцы Чарнышэўскага. — Аператыўна спрашчалі фармацэўты: на дзвярах таблічка павесіла: «павязак няма». Праўда, не ўсе яе бачыць і становяцца ў чаргу, як зрабіла і я ў адной аптэцы. Была разумная парада ад аптэкараў: званіць па тэлефоне і заказываіце павязкі на сваё прозвішча, тады ёсць надзея, што штосьці вам застанецца. Казалі таксама, што павязкі кожныя дзве гадзіны завозаць, але за хвілін дваццаць іх ужо разаброўка. Атрымліваецца, што павязкі ёсць і адначасова няма...

Сярод мінакоў на вуліцы «павязачнік» не так і шмат. У асноўным гэта маладыя людзі, студэнты. Мая стрыечная сястра, грамадзянка Лтвы Жанна ШІМАНІЦА, якая вярнулася нядаўна з Крыма, расказвала жahlявыя рочы: цягнік, на якім яна з Кіева планавала даехаць да Мінска, знялі з графіка: на яе ваках з цягніка вынеслі два трупы.

Грып. — Мне зрабілі бэзілн прышчэпак, — працагвае Жанна. — У Заходняй Украіне ўсе ўніверсітэты, гэтаксама як інтэрнаты, зачыненыя

СУПРАЦЬ ГРЫПУ: рэкамендацыі Міністэрства аховы здароўя

ВОСТРЫЯ рэспіраторныя інфекцыі (ВРІ) — захворванні, якія перадаюцца паветрана-кропельным шляхам і выклікаюць рознымі узбуджальнікамі: вірусамі (аднавірусы, вірусы грыпу, паргрыпу, рэспіраторна-сентыцыяльныя вірусы і іншыя) і бактэрыямі (стрэптакокі, стафілакокі, пнеўмакокі і іншыя).

У асноўным узбуджальнікі вострых рэспіраторных інфекцый перадаюцца ад чалавека да чалавека праз кашы або чханне хворага. Любы чалавек, які блізка (прыкладна на адлегласці 1 метра) кантактуе з іншым чалавекам з сімптомамі ВРІ (высокая тэмпература, чханне, кашаль, насмарк, дрэжыкі, боль у м’яшцах), падвяргаецца рызыцы ўздзеяння патэнцыйна інфекцыйных кропель, што ўдыхаюцца. Вірусы могуць трапіць у органыз (у вочы, нос або рот) праз рукі пры сударканні з інфіцыраванай паверхняй. З дапамогай захавання асабістай гігіены можна папярэдзіць распаўсюджанне Узбуджальнікаў, якія выклікаюць рэспіраторныя інфекцыі.

Асноўныя рэкамендацыі

для насельніцтва:

- Пазбягайце блізкага кантакту з людзьмі, якія здаюцца нездаровымі, маюць правыя гарачкі (тэмпературы) і кашаль.
- Пазбягайце шматлюдных месцаў або скараціце час знаходжання ў шматлюдных месцах.
- Старайцеся не дакранацца да рота і носа.
- Захоўвайце гігіену рук — частэй мыйце рукі вадой з мылам або выкарыстоўвайце сродкаў для дэзынфекцыі рук на спіртавай аснове, асабліва ў выпадку дакранання да рота, носа.

Рэкамендацыі па выкарыстанні масак

- Павялічце прыток свежага паветра ў жылля памяшканні, як мага частэй адчыняйце вокны.
- Выкарыстоўвайце маскі пры кантакце з хворым чалавекам.
- Прытрымлівайцеся здаровага ладу жыцця, уключачы паўнацэнны сон, уживанне «здаровай» ежы, фізічную актыўнасць.
- Адпачываць і прымаць вялікую колькасць вадкасці.
- Закрываць рот і нос пры кашлі або чханні насуючай або іншымі прыдатнымі для гэтай мэты матэрыяламі. Утылізаваць гэты матэрыял адразу пасля выкарыстання або мыць яго. Мыйце рукі адразу пасля кантакту з выдзяленнямі з дыхальных шляхоў!
- Неабходна насіць маску, калі знаходзіцеся на агульнай тэрыторыі дома паблізу ад іншых людзей.
- Паведаміце сваім блізкім і сёбрам аб хваробе.

Рэкамендацыі па выкарыстанні масак

- Нашэнне масак абвясковае для асобы, якія маюць цесны кантакт з хворымі пацыентам.
- Акуратна надзявайце маску так, каб яна закрывала нос і рот, і моцна завязываіце яе так, каб шчыльні паміж тварам і маскай былі як мага менш.
- Пры выкарыстанні маскі старайцеся не дакранацца да яе.
- Дакрынуўшыся да выкарыстання маскі, напрыклад, пры зняцці, вымыйце рукі вадой з мылам або з выкарыстаннем сродкаў для дэзынфекцыі рук на спіртавай аснове.
- Змяняйце маску на новую чыстую, сухую маску, як толькі ўжыта маска стане сырой (вільготнай).
- Не варта выкарыстоўваць паўторна маскі, прызначаныя для аднаразовага выкарыстання.
- Выкідвайце аднаразовыя маскі пасля кожнага выкарыстання і утылізуйце іх адразу пасля зняцця.
- Ахоўная аднаразовая маска эфектыўна на працягу 4 гадзін, пасля чаго яна павінна быць заменена на новую. Марльвыя чатырохшляпныя маскі забяспечваюць эфектыўную засцярогу на працягу трох гадзін, пасля чаго яны павінны быць памятыя і абшшчоджаныя гігіячэннем, затым высушаныя. Звяртаем увагу, што прасаванне марльвых масак змяняе іх гіракапічнасць і, значыць, ахоўныя ўласцівасці. Любая маска павінна шчыльна прылягаць да скуры твару і закрываць нос і рот.

Рэкамендацыі для бацькоў і апекуноў:

- Навучыце дзяцей часта мыць рукі з мылам на працягу 20 секундў. Бацькі таксама павінны выконваць рэкамендацыі ўрача, па магчымасці трымацца ад здаровых людзей на адлегласці (1 метр).

і да вірусу грыпу А/Н1Н1, які быў выдзелены на тэрыторыі Беларусі. І ён даказваў сваю эфектыўнасць ў плане прафілактыкі, і ў плане лячэння пандэмічнага штаму.

Літаральна днямі адно з інфармацыйных агенцтваў распаўсюдзіла меркаванне спецыяліста наконт таго, што маскі не даюць гарантыі ад захворвання на грып і вострыя рэспіраторныя інфекцыі. Загаворыць эпідэміялагічнага аддзела Мінскага гарадскога цэнтэра гігіены і эпідэміялогіі Алена ФІСЕНКА лічыць, што нашэнне масак у транспарце ці ў краме (там, дзе ёсць блізкі кантакт) ад віруса не выратуе. На адлегласці 1-1,5 метра маскі здольныя затрымаваць толькі буйныя кропелькі. Сапраўды, маска ў пэўнай ступені зніжае рызыку інфіцыравання, але вірусы пры маску ўсё адно праікаюць. Дарчы, у рэкамендацыях Сусветнай арганізацыі аховы здароўя запісана так: «Калі вы не хворыя, маску насіць вам не трэба. Калі вы даглядаеце за хворым чалавекам, то вы павінны маску насіць».

—Я ўвогуле здзіўляюся таму, колькі ўвагі надаецца дэфіцыту масак у аптэках, — кажа начальнік аддзела першааўнай медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Людміла ЖЫЛЕВІЧ. — Яе можа зрабіць самастойна любы чалавек. Раней нікому не прыйшло б у галаву ісці па маску ў аптэку. Варта быць на ўвазе, што маскі трэба часта мяняць — не радзей чым раз у

чатыры гадзіны. Пастаянна мыць іх і прасаваць. А насіць маскі ці не насіць — гэта асабіста справа кожнага чалавека. Я б настойліва параніла частей мыць рукі і не дакранацца рукамі да твару, каб сабе не інфіцыраваць. Мне хацелася б таксама звярнуць увагу на паводзіны маладых людзей, якія ў халодны час часта апранаюцца зусім не па сезоне, а пераахладжэнне адчыняе вароты для віруса. І не варта саромецца рабіць заўвагі людзям, якія чаюць на вас ці кашляюць, не прыкрываючы твар насоўкай ці сурэзткай.

На думку Людмілы Жылевіч, больш прычыновымі трэба быць і з людзьмі, якія прыходзяць на працу з ярка выражанымі прастуднымі сімптомамі. Прычым прычыновымі трэба быць, у першую чаргу, працаўдаўцам. На жаль, такі працоўны гераізм нярэдка заканчваецца вельмі сумна. Сярод людзей, якія гінуць ад грыпу ці пнеўманіі, якая развілася на фоне грыпу, ва ўсім свеце пераважаюць менавіта людзі працоўнага ўзросту. Гэта людзі, у якіх няма часу хварэць і якія не любяць хадзіць па паліклініках. Але жартваць з грыпам ні ў якім разе нельга. Захварэў — выклікай урача. Грып патрабуе захавання абавязковага ложкавага рэжыму.

А ў людзей, якія не далечыліся, істотна ўзрастае рызыка развіцця ускладненняў. Надзея НІКАЛАЕВА.

ЗНАЙСЦІ ПАВЯЗКУ І АРПЕТОЛ: ШТО ПРАСЦЕЙ?

ДНЯМІ ў беларускай сталіцы пачала назірацца сітуацыя, Аналагічная той, што была ў пачатку студзеня гэтага года. Толькі тады ў цэнтры ўвагі быў тэрмін «дзвальцавыя», а Мекаю для беларусаў становіліся крамы бытавоў тэхнікі. Сёння, калі на кожным кроку гавораць пра «небяспеку эпідэміі», людзі цэлым сем’ямі, як паломнікі, абходзяць аптэкі. Самым прадаваным таварам апошніх некалькіх дзён сталі марльвыя павязкі.

Людзі ж бяцца і скупляюць не толькі павязкі, але і усё вядомыя антыбіётыкі. Апошняя навіна атпмізму не надаюць: закрытая дзяржаўная мяжа з Украінай, дзе эпідэмія ВРВ1 і грыпу з кожным днём набірае абароты. Да таго ж сталі вядомыя факты смертных зыходаў у хворых на пнеўманію ў Мінску. Народ гаворыць пра перапойненая балычкі і прадоўжыў рэспіратарамі ў крамах.

У якаў аптэку ні зайдзі — чарга. А ў янаведла 17 аптэк — мы нідзе не знайшлі павязак, — скардзіцца «Звяздзе» маладая маці Марына БЫЛЬНОВА з вуліцы Чарнышэўскага. — Аператыўна спрашчалі фармацэўты: на дзвярах таблічка павесіла: «павязак няма». Праўда, не ўсе яе бачыць і становяцца ў чаргу, як зрабіла і я ў адной аптэцы. Была разумная парада ад аптэкараў: званіць па тэлефоне і заказываіце павязкі на сваё прозвішча, тады ёсць надзея, што штосьці вам застанецца. Казалі таксама, што павязкі кожныя дзве гадзіны завозаць, але за хвілін дваццаць іх ужо разаброўка. Атрымліваецца, што павязкі ёсць і адначасова няма...

— Спачатку ў мяне быў шок і здавалася, што гэта жарт — уся гэта эпідэмія, — гаворыць Марына Быльнова. — Але пасля, даведдаўшыся пра Украіну, па-сапраўдному спалохаўся за жыццё блізкіх. Наколькі я ведаю сітуацыю з лекамі, сёння цяжкава дастаць і гарачкапанажыльных сродкі. Таннейшыя антыбіётыкі — вышэй за 40 тысяч. А ў нас дзяржаўная кругласутачная аптэка, тавару заўжуды хапала.

— Спачатку ў мяне быў шок і здавалася, што гэта жарт — уся гэта эпідэмія, — гаворыць Марына Быльнова. — Але пасля, даведдаўшыся пра Украіну, па-сапраўдному спалохаўся за жыццё блізкіх. Наколькі я ведаю сітуацыю з лекамі, сёння цяжкава дастаць і гарачкапанажыльных сродкі. Таннейшыя антыбіётыкі — вышэй за 40 тысяч. А ў нас дзяржаўная кругласутачная аптэка, тавару заўжуды хапала.

— Спачатку ў мяне быў шок і здавалася, што гэта жарт — уся гэта эпідэмія, — гаворыць Марына Быльнова. — Але пасля, даведдаўшыся пра Украіну, па-сапраўдному спалохаўся за жыццё блізкіх. Наколькі я ведаю сітуацыю з лекамі, сёння цяжкава дастаць і гарачкапанажыльных сродкі. Таннейшыя антыбіётыкі — вышэй за 40 тысяч. А ў нас дзяржаўная кругласутачная аптэка, тавару заўжуды хапала.

— Спачатку ў мяне быў шок і здавалася, што гэта жарт — уся гэта эпідэмія, — гаворыць Марына Быльнова. — Але пасля, даведдаўшыся пра Украіну, па-сапраўдному спалохаўся за жыццё блізкіх. Наколькі я ведаю сітуацыю з лекамі, сёння цяжкава дастаць і гарачкапанажыльных сродкі. Таннейшыя антыбіётыкі — вышэй за 40 тысяч. А ў нас дзяржаўная кругласутачная аптэка, тавару заўжуды хапала.

— Спачатку ў мяне быў шок і здавалася, што гэта жарт — уся гэта эпідэмія, — гаворыць Марына Быльнова. — Але пасля, даведдаўшыся пра Украіну, па-сапраўдному спалохаўся за жыццё блізкіх. Наколькі я ведаю сітуацыю з лекамі, сёння цяжкава дастаць і гарачкапанажыльных сродкі. Таннейшыя антыбіётыкі — вышэй за 40 тысяч. А ў нас дзяржаўная кругласутачная аптэка, тавару заўжуды хапала.

4 лістапада
2009 г.
№ 35 (187)

КАРПУНКТ ПАВЕДАМЛЯЕ...

А батарэя з дзіркай!

У карэспандэнцкі пункт у Віцебску звярнуліся па дапамогу жыхары пад'езда № 6 дома № 15 па праспекце генерала Люднікава. Непрыемны пах у пад'ездзе, ды і рамонт не рабілі там ужо даўно. Такія канкрэтныя праблемы паднялі людзі.

— У пад'езд наш часта немагчыма ўвайсці, каб міжвольна не закрыць рукой нос, бо вельмі спецыфічны «водар» са смеццэправода. І так ужо не адзін год, — расказвае жанчына, адна з актывістак гэтага пад'езда. — Мы яшчэ летась звярталіся ў Віцебскі гарадскі выканаўчы камітэт. І нельга сказаць, што пасля таго звароту не былі прынятыя меры. У прыватнасці, замянілі некалькі так званых загрузачных клапанай смеццэправода. Але...

Тады ў афіцыйным адказе з Віцебскага гарвыканкама ў ліку іншага адзначалася, што смуроду ў пад'ездзе «не выяўлена». У іх што, ёсць спецыяльны прыбор? А з якой перыядычнасцю трэба чысціць смеццэправод? Ды і наогул у нашым пад'ездзе даўно трэба зрабіць касметычны рамонт, адрамантаваць вокны, якія не зачыняюцца поўнасьцю — значыць, падчас ацяпляльнага сезона будзе награвалца паветра. Батарэя, што на лесвічнай пляцоўцы паміж першым і другім паверхамі, наогул мае дзірку. Куды нам яшчэ звяртацца, каб дапамаглі?

Безумоўна, чым мог, дапамог жыхарам: у адпаведныя службы звярнуўся па каментарый... І зноў жа, як высветлілася вось ужо не ў першы раз, калектывуны пісьмовы зварот — самая надзейная форма вырашэння камунальных праблем.

У адміністрацыі Кастрычніцкага раёна Віцебска канстатвалі, што праведзенай праверкай устаноўлена — непрыемны пах усё-такі адчуваецца ў названым пад'ездзе.

Жыллёва-эксплуатацыйнаму участку, які абслугоўвае дом, было даручана правесці дадаткова дэзінфекцыю смеццязборнікаў, вільготна ўборку смеццякамеры, не парушаць перыядычнасці правядзення адпаведных работ...

Спецыялісты-эпідэміялагі адзначаюць, што, згодна з адпаведнымі патрабаваннямі па санітарным утрыманні домаўладанняў, мышчэ і дэзінфекцыя зменнага смеццязборніка павінна рабіцца 1 раз на месяц, а ўборка бункера — кожны тыдзень...

Паколькі жыхары былі незадаволены бягучым рамантам пад'езда, праведзеным у 2000 — 2001 гадах, які, на іх погляд, быў выкананы недастаткова якасна, цяпер камунальнікі, напэўна, вельмі пастанавілі, як жадуць «навесці лоск».

Па-мойму, жылцы-энтузіясты маюць рацыю — першыя паверкі — «твар» усяго пад'езда.

Адрамантавалі аконныя рамы і паставілі шкло там, дзе яго не хапала, — на ўнутраных рамах. Узмацілі парэнчы на лесвічным маршы першага паверха. Выканалі рамонт цэментнай сцяжкі пляцоўкі на ганку перад уваходам у пад'езд. Цяпер з дзіцячым вазком прасцей уехаць у пад'езд. А раней колы можна было згубіць пры неаднаразовых спробах уехаць.

Усе работы па рамоне ў пад'ездзе № 6 запланавана завяршыць да 15 лістапада гэтага года.

Спадзяюся, жылцы па-добраму ацэняць тое, што, нягледзячы на крызісны час, не спасліся адказныя асобы на фінансавыя праблемы. На жаль, яшчэ да пачатку фінансавага крызісу немалы досвед у асвятленні вырашэння камунальных праблем часта паказваў — камунальнікам прасцей нічога не рабіць, а толькі спасылацца на недахоп грошай.

Цяпер, безумоўна, жыхарам трэба самім больш пільна сачыць за парадкам, каб захаваць тое, што зроблена. Вось, кажучы, цыгаркі кідаюць у пад'ездзе. Падлетак курыць? Дык пагаварыце з бацькамі. Няўжо не зразумеюць? Дарожны дзядзькі кураць, баіцеся неадэкватнай рэакцыі з іх боку — выклікайце міліцыю.

Дарэчы, на ўваходзе ў пад'езд камунальнікі павесілі аб'яву, якую адразу відаць — аб забароне курэння на лесвічных пляцоўках і гэтак далей. Своечасова ўбачыць бы несумленных курцоў і сігналізаваць у тое ж ЖЭУ, каб парушальніка аштрафавалі. А штраф не малыныкі.

Напрыканцы — апошняе назіранне. Няўжо насамрэч камунальнікі самі не бачаць тое, што трэба адрамантаваць, пакуль не расказаць жылцы пра праблемы журналістам, пакуль не напішуць ліст кіраўніку ўсёй вобласці, гарадской вертыкалі ўлады?

Толькі нямногія грамадзяне адразу пачынаюць скардзіцца вышэй, калі цярпення не папым на стасункі з работнікамі ЖЭУ і гэтак далей. Дык чаго ж апошнім крыўдзіцца на жылцоў? Вось, маўляў, з-за вас у нас непрыемнасці!

Чаму б самім і не паведаміць жылцам, калі і які будзе рамонт? Чаму сітуацыя зацягваецца? Паралельна можна было б нагадаць пра неабходнасць своечасова плаціць за прыбыванне, захоўваць парадак у доме. «Вечныя» камунальныя пытанні?

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЗВАРОТ У РЕДАКЦЫЮ

«За» і «супраць» аб'яднання

Да нас прыйшоў ліст, у якім жыхары вёскі Талька і іншых вёсак Талькаўскага сельсавета Пухавіцкага раёна патрабуюць спыніць працэс ліквідацыі Талькаўскага сельсавета і далучэння яго тэрыторыі да Блужскага. На іх думку, гэтак рашэнне было прынята непрадумана і без уліку меркаванняў жыхароў Талькі.

«...5 кастрычніка 2009 года ў Тальцы адбыўся сход жыхароў, скліканы старшынёй выканкама Талькаўскага сельсавета Палазнікам С.М., з парадкам дня «Аб ліквідацыі Талькаўскага сельсавета і далучэння яго тэрыторыі да Блужскага». На сход прыехалі 6 супрацоўнікаў Пухавіцкага райвыканкама: яны сцвярджалі, што аб'яднанне патрэбна дзеля эканоміі дзяржаўных сродкаў... Усе вясцоўцы аднагалосна выказаліся супраць ліквідацыі Талькаўскага сельсавета, запатрабавалі зрабіць пра гэта пісьмовы дакумент і ўсе распісаліся ў ім. Спіс грамадзян сходу, а таксама подпісы тых, хто не быў на сходзе, але пажадаў выказаць сваё меркаванне, у нас на руках. Са 155 асобаў толькі тры падпісаліся за аб'яднанне.

Назаўтра, 6 кастрычніка, адбылася сесія дэпутатаў Талькаўскага сельсавета, на якой усе нашы дэпутаты прагаласавалі за ліквідацыю сельсавета і далучэнне яго тэрыторыі да Блужскага... Лічым, што народныя выбарнікі павінны абараняць нашы інтарэсы — інтарэсы жыхароў Талькі, а не інтарэсы ўлады.

«...Праз тры дні раённае радыё і газета «Пухавіцкія навіны» далі інфармацыю, што Талькаўскі сельсавет ліквідуецца і будзе далучана да Блужскага, што большасць жыхароў Талькі прагаласавалі за гэтае рашэнне...»

Чаму мы лічым, што Талькаўскі сельсавет павінен быць захаваны? ...Мы падтрымліваем палітыку нашай дзяржавы па адраджэнні вёскі, у тым ліку (там дзе гэта трэба) будаўніцтва аграгарадкаў. Лічым, што гэта дапаможа прыцягнуць людзей у вёску, каб не ўся моладзь з'язджала ў гарады. У Блужы і Суціне ствараюцца аграгарадкі, а што ж Талька — павінна запустецца і быць знішчаная? У чым жа вінаватая жыхары Талькі, хіба яны не такія ж грамадзяне нашай краіны, як тыя шчаслівыя, што аказаліся жыхарамі

аграгарадкоў ці гарадоў?

Чаму ў Тальцы вечарам на вуліцы не гарыць ні адзін ліхтар? Наш старшыня апраўдваецца, што «ліміт на год ужо выбраны». Хто ж і калі яго выбраў? Апошні раз вулічныя ліхтары ў Тальцы мы бачылі перад апошнімі выбарамі... А праехаць па так званым асфальце па дароце, якая вядзе на Суцін, — гэта проста знішчэнне машыны.

«...Не працуе аптэка — кажучы, няма каму працаваць, няма спецыяліста ў раёне для нашай вёскі. Жыхары Талькі памятаюць, як рабілі тут вельмі смачныя сыркі, была сталова, філіял КБА, дзе можна было пастрычыцца, сшыць адзенне на заказ, здаць бялізну ў пральню. Закрытая літаральна сцёртая з твару зямлі лазня, не працуе нарыхтункі, так і не дабудалі дзіцячы садок. А ён так патрэбны маладым сем'ям! Дзяцей сваіх бацькі вымушаны вазіць у Мар'іну Горку. У Тальцы цяпер 6 крамаў, з іх у пяці можна набыць «чарніла», а вось прамтавары — адзення, абутку — не знайдзець.

Няма працы, не будзеца жыллё — моладзь з усіх сілаў ірвецца ў горад, а хто застаецца, ад безнадзейнасці, немагчымаці рэалізаваць сябе, немагчымаці зарабіць сабе на годнае жыллё, апускаецца, співаецца. Трэба падумаць, як стварыць тут працоўныя месцы для гэтых людзей на аснове мясцовых рэсурсаў і багатай...»

На шчасце, ёсць у Тальцы ў апошнія гады і станючыя тэндэнцыі, якія сведчаць, што ў нашай мястэчка засталіся жыццёвыя сілы і воля да адраджэння. На сродкі жыхароў створана прыватная царква, сёлета зрабілі на ёй новы прыгожы дах, яшчэ раней унутраныя работы. Стала нараджацца больш дзяцей — і ў першы клас цяпер прыходзіць больш вучняў, чым некалькі гадоў таму. Паспяхова праведзена рэканструкцыя чыгуначнага саманаторыя «Талька», гэтак устаноўлена, здаецца, здоленна прыстасавана і навучылася працаваць у рынковых умовах. Ёсць некалькі сем'яў, што плануецца стварыць аграгасядзібы. Ёсць прыклады паспяховага прадпрыемства нашых людзей на тэрыторыі сельсавета...»

Ці не занатада паспешлівае рашэнне прынялі чыноўнікі, пытаюцца людзі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ВЫХАВАННЕ ЎЛАСНІКА

У межах работы Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання група старшыняў гарадскіх Саветаў дэпутатаў пабывала ў некалькіх таварыствах ўласніка жылля г. Мінска.

Шматвяхровік на вуліцы Бурдзейнага, 37, што ў Мінску, узводзіўся на ўмовах долевага ўдзелу жылцоў. Сімпа тычны сучасны будынак прыемнай для вока афарбоўкі, добраўпарадкаваная дзіцячая пляцоўка, газоны, вахцёр на ўездзе...

— Заўважце, сярэд нашых жылцоў няма супербагацых, — гаворыць старшыня таварыства ўласнікаў дома № 37 Ірына Плаўская. — Звычайныя людзі. Шмат маладых сем'яў, ёсць пенсіянеры...

Дом будавалі доўга, і, як расказвае Ірына Сяргееўна, не без праблем. У выніку «даўгабуд» аб'яднаў людзей настолькі, што адначасова з доўгачаканым прыняццем дома ў эксплуатацыю, літаральна на першым сходзе, жылцы вырашылі стварыць таварыства ўласнікаў — з фарміраваннем адпаведнага штату супрацоўнікаў і пераходам на самаабслугоўванне.

— Сёння наша таварыства мае свой разліковы рахунак, куды паступаюць адлічэнні жылцоў на капітальны рамонт. З гэтых адлічэнняў назапашваюцца «працэнты» — напрыклад, па доме № 37 атрымліваецца больш за 1 мільён рублёў у месяц. Гэтыя сродкі можна капіталізаваць, а можна расходваць — напрыклад, на добраўпарадкаванне тэрыторыі, калі такое рашэнне прымае агульны сход жылцоў дома, — кажа Ірына Плаўская.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

ЖЫЛЛЁВЫ КОДЭКС

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Акрамя старшыні таварыства, выбрана і праўленне. Ірына Сяргееўна прыхільнік таго, каб у праўленне ўваходзіла часёць пенсіянеры... Акрамя старшыні таварыства, выбрана і праўленне. Ірына Сяргееўна прыхільнік таго, каб у праўленне ўваходзіла часёць пенсіянеры...

— ААТ «МАПІД». Дзякуючы старанням Ірыны Плаўскай, за кошт забудоўшчыка (і абсалютна бясплатна для ўласнікаў) быў выкананы шэраг работ па выпраўленні тых ці іншых недапрацовак — перакладваліся прыступкі і адмостка, рамантаваліся і перафарбоўваліся пад'езды, рабілася ўцяпленне... Аднак нягледзячы на некаторыя негатывыя моманты, якія заўсёды маюць месца там, дзе ёсць «вінаваты» і «пакрыўджаны» бакі, таварыства ўласнікаў удалося захаваць з забудоўшчыкам цывілізаваны і паважлівыя стасункі.

Але нават не гэта галоўнае, лічыць Ірына Сяргееўна.

— Калі чалавек ведае, што з'яўляецца ўласнікам і свайго жылля, і месцаў агульнага выкарыстання (а наша тэрыторыя займае цэлы гектар), гэта падштурхоўвае яго ўдзельнічаць у працэсе кіравання. Ён мае магчымасць кантраляваць фінансавыя сродкі — і свае асабістыя, і агульныя сродкі таварыства ўласнікаў, распараджацца імі, прымаць рашэнні... У гэтым і заключаецца асноўная ідэя мясцовага самакіравання.

Утрыманне жыллёвага фонду з'яўляецца сёння «праблемнай праблемай» уладных структур на любым узроўні. Дахі, якія працякаюць, сцены, якія трэскаюцца, батарэі, якія не грэюць, водаправодныя трубы, якія прарываюцца, аконныя рамы і балконы, якія маюць непрыемны выгляд... Усё гэта становіцца нагодай для дзясяткаў і сотняў скаргаў, на якія даводзіцца роагаваць жыллёва-камунальным службам і адпаведным упраўленням выканкамаў.

— Таварыства ўласнікаў жылля яраз і стварылі для таго, каб палепшыць якасць утрымання і тэрмін захоўвання жылых дамоў, — гаворыць генеральны дырэктар ГА «Мінская гарадская жыллёвая гаспадарка» Уладзімір Рязантовіч.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

НАЦКАЯ ТАЛАКА

КОЛЬКІ КАШТУЕ... ІНІЦЫЯТЫВА?

Не чакаючы дапамогі, людзі самі «перакінулі» кладку цераз раку

Літаральна з апошняга: зусім нядаўна патрапіла знайсці старажытную карту, на падставе якой цяперашнія афіцыйныя «ўзрост» гэтага населенага пункта можа павялічыцца больш чым на 150 гадоў і распачацца яшчэ з XV стагоддзя. Зрэшты, змена «даты нараджэння» — задача перш-наперш гісторыкаў. У сваю ж чаргу яны сцвярджаюць: некалі тут гаспадарылі Радзівілы, вёска ўласную царкву, якраз праз гэтыя мясціны праходзіў вядомы Кацярынінскі тракт. Але больш важна іншае. Сёння ў Начы, якая знаходзіцца ўсяго за дзясяткі кіламетраў на захад ад райцэнтра і да таго ж недалёка ад ліччых гункі, жыве больш за паўтысячы чалавек. І гэта без уліку дачнікаў.

На трох пастаянных адзін непастаянны

Ці не кожны з мясцовых людзей расказа пра невялікую крынічку — лічыцца, што яе чыстая і гаючая вада з'яўляецца добрым сродкам пры праблемах са страўнікам. Але галоўныя тутэйшыя «скрыніцы» іншыя: пакрычастая рэчка Нача, балоты і лясы. Больш прыгожыя мясціны для адпачынку адшукаць насамрэч цяжка. А плюс да ўсяго, гэты край надзіва багаты на грыбы і ягады: лісічы, журавіны, бручніцы, чарніцы, дурніцы. Нездарма ў наваколлі размяшчаецца турбаза. А што да дачнікаў, то тут падаецца красамоўным ужо такі факт: у трох «пастаянных» жыхароў Начы прыпадае адзін жыхар «непастаянны».

— У 2007 годзе мы сталі аграгарадком, сёння ў нас ёсць дзве крамы, «бытоўка», ФАП, аддзяленне сувязі, сярэдняя школа — у гэтым спісе нестаче хіба што лазні, — кажа старшыня Нацкага сельсавета Савета Надзея Вусік. — Словам, практычна ўся неабходная інфраструктура ёсць, а гэта далёка не апошня прычына папулярынасці. Дачнікі едуць адусюль, цяпер у Начы амаль нерэальна купіць пусты дом — нягледзячы на тое, што кошты некаторых будынкаў перавышаюць адчувальную для аддаленых гарадоў планку ў 5 тысяч «умоўных адзінак».

Афіцыйна — адлік пятага стагоддзя.

папулярынасці. Дачнікі едуць адусюль, цяпер у Начы амаль нерэальна купіць пусты дом — нягледзячы на тое, што кошты некаторых будынкаў перавышаюць адчувальную для аддаленых гарадоў планку ў 5 тысяч «умоўных адзінак».

Між тым, таксама не сакрэт: чым больш людзей — тым больш праблем. І вырашаць большасць з іх даводзіцца таму ж сельскаму Савету.

Праца ёсць. А грошы — не заўсёды

Зулікам тутэйшай прыроды і пэўных цяжкасцяў з набыццём ужо гатовых дамоў, падаецца крыху дзіўным той факт, што асабліва жадацца будаваць тут новыя дачы пакуль няма. Сельсавет выстаўляў пустыя ўчасткі на аўкцыён — пакупнікоў так і не знайшлося. Не спрацавалі нават відэачыныя перавагі — 100-кіламетровая адлегласць ад Мінска і электрычак.

— Мы спрабум знайсці дадатковыя паступленні ў бюджэт, скажам, сёлета сабралі і здалі 15 тон металалому, але гэта па сутнасці дробязь, — зазначае Надзея Вусік. — Асноўнымі ж застаюцца такія традыцыйныя крыніцы, як падакты на нерухомасць і зямлю. Але казаць, што гэтыя грошы істотна ўплываюць на сітуацыю, немагчыма — сродкаў не хапае нават на асвятленне.

Улічанае асвятленне — гэта асобная сёння лінія перадач, ліхтары, электраабсталяванне знаходзіцца на балансе электрасетак. Тады як лямпачкі — адказнасць сельсавета. Ніякай логіка ў тым ёсць: адсачыць, гарыць ці не гарыць святло, можна толькі на месцы. Але відэачыны і недахопы цяперашняга «падзелу». Электраабсталяванне паўсюль стаць рэзнае, і разабрацца, якая мадэль лямпачкі патрабуецца на тым ці іншым ліхтары, часам могуць выключна спецыялісты. Тым жа спецыялістам добра знаёмая сама якасць «твару». Урэшце, «цэнтралізацыя» грошай дазволіла б карыстацца перавагамі аптвых закупаў і эканоміць сродкі на дастаўцы — часам для набыцця некалькіх лямпачак прадстаўнікам сельсавета неабходна перадаполец

шлях у дзясяткі кіламетраў. Словам, сітуацыя выглядае парадаксальнай. Але яна ёсць.

— Наці сельсавет датацыйны, тутэйшае сельгаспрадпрыемства ў свой час было далучанае да райгасрэсрвіса, і ў такіх варунках даводзіцца разлічваць на ўласныя сілы, — працягвае Надзея Вусік. — Некалькі гадоў таму нам купілі бензакасілку і бензапілу, адначасова дамовіліся, каб мела ўраённа служба занятасці накіроўвала па 2-3 работнікі — у выніку збільшанага удалося зняць пытанні з добраўпарадкаваннем населеных пунктаў і ліквідацыя старых аварыйных дрэваў. У дадатак, каб прыбраць смецце і лісце на могілках, рэгулярна наладжваем суботнікі. Так, хтосьці прыныцлова не хоча выходзіць на іх. Але большасць не адмаўляецца, і ў тым ліку — цяперашнія дачнікі. Прычым зноў-такі некаторыя дачнікі дапамаглі зняць праблему з пераправай цераз рэчку.

Кладка замест моста

Гадоў пяць таму цераз рэчку Нача можна было перайсці па невялікім мосце. Потым драўляны мост згарэў. Ніякай нічога катастрафічнага тут не адбылося, крыху больш за кіламетр знаходзіцца яшчэ адна пераправа — бетонная дамба. Але нязручнасць з'явілася. Тым больш, што праз ранейшы мост быў самы кароткі шлях у лес, які з'яўляецца даволі адчувальнай крыніцай даходаў мясцовых людзей. А адсюль — і скаржы-гі-патрабаванні. Праўда, яны не зацягнуліся, бо самі жыхары прыйшлі да высновы: праблему лепш вырашаць самастойна. Ініцыятыва была агульнай, супольнай аказалася і праца. Некаторыя вясцоўцы сабралі па колькі тысяч рублёў і купілі цвікі. Адзін з прадпрыемальнікаў раёна даў брусы і дошкі. А сельскі Савет забяспечыў транспартам. Урэшце, знайшліся добраахвотнікі-мужчыны, якія ўзлізлі за будоўлю.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

СУПРАЦЬ НАВАЛЫ — І РЫДЛЁЙКА, І СПЕЦТЭХНІКА

Па больш чым 50 раёнах Беларусі ўжо падрыхтаваны картаграфічны матэрыял з нанесенымі ачагамі распаўсюджвання баршчэўніку Сасноўскага. Цяпер заканчваецца такая праца па Брэсцкай вобласці, пасля чаго матэрыялы будуць складаны мясцовым органам улады, паведаміў загадчык сектара кадастра расліннага свету Інстытута эксперыментальнай батанікі НАН Беларусі кандыдат біялагічных навук Алег Мельчэўскі.

Цяпер у краіне выяўлены прыкладна 1600 месцаў знаходжання папуляцыі расліны. І гэта пакуль без уліку тэрыторыі Магілёўскай і Гомельскай абласцей, дзе падробязней картаграфічныя работы будуць праведзены ў наступным годзе. Агульны ж прагноз па Беларусі: каля 3,5 тысячы месцаў папуляцыі баршчэўніку Сасноўскага.

— Праведзеныя даследаванні на тэрыторыі Нацыянальнага парку «Браслаўскія азёры» выявілі новыя ачагі масавага распаўсюджвання баршчэўніку. Гэтую сітуацыю я назваў бы нават вяхованнеабеспечнай. Літаральна за два гады з адзінаквых месцаў распаўсюджвання расліна павялічыла сваю папуляцыю амаль да сотні ачагоў. Пры гэтым у многіх мясцінах баршчэўнік ужо «пайшоў» у лес, — расказаў Алег Мельчэўскі.

На тэрыторыі Мінскай вобласці прайшлі семінары для прадстаўнікоў раённых выканкамаў, сельскіх Саветаў, галоўных аграномаў сельгаспадарчых прадпрыемстваў, леснікоў — з вьездзімі на месцы і разглядамі практычных мераў прафілактыкі і барацьбы з навалай.

— Дарэчы, даволі эфектыўна зарэкамэндаваў сябе такі просты фізічны спосаб знічэння баршчэўніку, як рыдлёўка. Аднак трэба памятаць, што нават цяпер, пры цяперашнім парку года і ўмовах надвор'я расліна з'яўляецца небяспечнай для здароўя чалавека. Таму ў абавязковым парадку пры барацьбе з ёю трэба прымаць меры перасцярогі, — зазначыў далей суразмоўца. — Цяпер таксама праводзіцца выпрабаванні спецыяльнай лясной тэхнікі, якую можна было б надалей выкарыстоўваць для барацьбы з баршчэўнікам.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ВЫХАВАННЕ ЎЛАСНІКА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Такая «калектыўная форма» валодання і адначасова кіравання жыллёвым фондам узнікла ў сталіцы з канца 90-х. Сёння таварыствы ўласнікаў ствараюцца выключна добраахвотна на стадыі прыняцця жыллага дома ў эксплуатацыю. На агульным сходзе жылцоў — членаў таварыства — выбіраюцца склад праўлення, яго старшыня і рэвізійная камісія. Праўленне складае план фінансавана-гаспадарчай дзейнасці, каштарыс даходаў і расходаў, распрацоўвае праект штатнага раскладу і ўмовы аплаты штатных супрацоўнікаў, а таксама вызначае форму тэхнічнага абслугоўвання свайго жыллёвага фонду.

Сёння ў Мінску зарэгістравана 321 таварыства ўласнікаў жылля. З іх 43 заключылі дагаворы на тэхнічнае абслугоўванне з прадпрыемствамі ЖРЭА. 268 вырашылі абслугоўваць жыллёвы фонд самастойна, а 10 знайшлі для гэтых мэтай іншыя — альтэрнатыўныя — арганізацыі і прадпрыемствы. Адно з такіх — жыллёва-эксплуатацыйнае прыватнае ўнітарнае прадпрыемства «Аймалін».

— Ведаеце, у чым унікальнасць «Аймаліна»? — пытаецца яго дырэктар Віктар Кліменка. — Мы не проста выконваем абавязкі ЖЭСа, якім па сутнасці з'яўляемся. Мы дакладна раздзяляем функцыі кіравання і абслугоўвання. Наша прадпрыемства зацкаўлена ў тым, каб таварыства ўласнікаў інсавала, каб там былі выбраны старшыня, каб яны праводзілі сходы, вялі ўлік, складалі каштарыс даходаў і расходаў і г.д. «Юанс» заключаецца ў тым, што весці справядлівае мы дапамагам таварыству бесплатна. Інакш кажучы, мы самі зацкаўленыя ў тым, каб у нас былі добрыя, падрыхтаваны і адукваны заказчык. З кожным таварыствам ўласнікаў «Аймалін» працуе па дагаворы, якія заключаецца штогод. Паслугі стараемся рабіць дыферэнцыяванымі. Інакш кажучы, калі нехта нешта раскашамішуе ў пад'ездзе, аплата за рамонт выстаўляецца асобна. Жылцы гэта бачаць, а таму вучацца быць гаспадарамі.

Вельмі нізкая ступень адказнасці ўласніка — бяда ўсіх рэгіёнаў краіны. Але гэта адказнасць не з'явіцца, пакуль людзі не адчуваюць, за што яны плацяць і за што адказваюць. Акрамя абавязкаў па ўтрыманні, у жылцоў павінны быць абавязкі па кіраванні. У рэшце рэшт, кіраванне — гэта і ёсць функцыя ўласніка. Адзіная «закавычка» — ён з'яўляецца неперафарсёйным кіраўніком. У такіх выпадках і прыходзіць на дапамогу «Аймалін».

Пад яго «крылом», дарэчы, знаходзіцца сёння 4 таварыствы ўласнікаў (7 дамоў). Як і ў кожным ЖЭСе, у «Аймаліне» ёсць свая адміністрацыя, бухгалтэрыя, галоўны інжынер, пашпартыст, тэхперсанал. Прадпрыемства працуе з таварыствам ўласнікаў па дзяржаўных расцэнках на тэхабслугоўванне. Калі ж «кліент» (у дадзеным выпадку таварыства) пажадае скарыстацца дадатковымі паслугамі — калі ласка, але за асобную плату.

— Інакш кажучы, калі заказчык захоча, каб у пад'ездзе на кожным паверсе замест адной лямпачкі гарэла дзесяць, мы такую паслугу арганізуем. Але за дадатковую электраэнергію таварыства павінна будзе заплаціць, таму што гэта не ўваходзіць у абавязковае тэхабслугоўванне, — тлумачыць Віктар Кліменка.

Да дадатковых платных паслуг адносіцца таксама добраўпарадкаванне прыдамовай тэрыторыі, арганізацыя дзяжурства кансержы ў пад'ездзе ці вахцёраў на дварах, устаноўка дадатковых дзвярэй, абудаванне аўтастанкаў і да т.п. «Аймалін» абавязкова ўдзельнічае ў прыёме дома, які збіраецца ўзяць на абслугоўванне: яго прадстаўнікі тлумачаць дольшчыкам, што трэба рабіць, калі раптам выяўляюцца будаўнічыя хібы, недапрацоўкі. Акрамя таго, прадпрыемства шчыльна кантактуе з забудоўшчыкам і праекціроўшчыкам — было, што апошняга прымусілі памяняць праект.

Фота Марыны БЕГУНЧОВАЙ

А вось бытавыя паслугі ў кватэрах жылцоў «Аймалін» практычна не робіць (за выключэннем аварыйных сітуацый і дробнага рамонтна-накшталт замены пракладкі). Чаму?

— Нявыгадна, — тлумачыць Віктар Кліменка. — Мы плацім падаткі як звычайная камерцыйная структура. Калі аказваць унутрыкватэрныя бытавыя паслугі па расцэнках ЖЭСа, пасля выплаты падаткаў нам нічога не застанецца.

А сёння нарматыўна-прававая база, закліканая рэгуляваць работу таварыстваў ўласнікаў жылля, да канца не адшліфаваная, нягледзячы на тое, што практычна ўсе шматкватэрныя жылля дамы ў сталіцы маюць статус сумесных домаўладанняў. Ёсць цяжкасці і са стварэннем саміх таварыстваў ўласнікаў (асабліва там, дзе жыллёваму фонду не адзін дзясятка гадоў, і людзі не хочучы змяняць звыклы парадэк эксплуатацыі), і з пошукам кандыдатур на «пасадку» старшыні. Знайсці адразу поўную колькасць падрыхтаваных спецыялістаў немагчыма. Таму пры БНТУ, а таксама пры дзяржаўным вучэбным цэнтры павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў «Жылкам» створаны адпаведныя курсы. За мінулы (2008) год там прайшлі перападрыхтоўку 40 спецыялістаў — старшын таварыстваў ўласнікаў.

— Каб паскорыць вырашэнне праблем, а заадно палепшыць работу таварыстваў ўласнікаў жылля, мы прапанавалі ўнесці шэраг змяненняў у Жыллёвы кодэкс, — гаворыць Уладзімір Рэнтновіч. — У першую чаргу яны датычацца штатнага раскладу супрацоўнікаў і інжынернага складу таварыстваў, якія часам моцна рэдуцаюцца. Гэта пытанне можна рэгуляваць за кошт датацый, якія дзяржава прадастаўляе таварыствам. Па-другое, мы ўнеслі прапанову аб абавязковым адлічэнні таварыствамі ўласнікаў сродкаў на капітальны рамонт і іх мэтавым выкарыстанні. Сёння таварыствы часта прымаюць рашэнні не налічэнні сродкі на капрамонт. Але надалей, пры ўзнікненні, скажам, непрадбачанай аварыйнай сітуацыі, гэта можа прывесці да неабходнасці павелічэння бюджэтных выдаткаў... Мы таксама напрасалі ўнесці ў Жыллёвы кодэкс графу аб персанальнай адказнасці старшыні таварыства за няметавыя выкарыстанне бюджэтных сродкаў.

У перспектыве таварыствы ўласнікаў павінны зняць з дзяржавы большую частку клопатаў па ўтрыманні жыллёвага фонду. У новых жылых будынках іх трэба ствараць ужо сёння, каб прывучаць насельніцтва да прастай думкі: у шматкватэрнага дома таксама ёсць гаспадар.

Наталля КАРПЕНКА.

«За» і «супраць» аб'яднання

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Па каментарыі мы звярнуліся да згаданага ў пачатку ліста **старшыні Талькаўскага сельскага Савета дэпутата Сяргея ПАЛАЗНІКА.**

— Ёсць дакладная запіска ад 23.07.2009 №09/105-634 «Аб некаторых пытаннях павышэння ролі арганізацыі мясцовага кіравання і самакіравання пярвічнага ўзроўню ў вырашэнні пытанняў жыццезабеспячэння насельніцтва», якую падрыхтавала ўпраўленне па справах дзяржаўных органаў апарату Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь на імя Прэм'ер-міністра Сідорскага. Там ёсць пункт 2 — «Адміністрацыйна-тэрытарыяльнае ўладкаванне пярвічнага ўзроўню». У ім гаворыцца, што, паводле ацэнкі вучоных, аптымальная пярвічная тэрытарыяльная адзінка ў сельскай мясцовасці павінна выглядаць наступным чынам: ... яе тэрыторыя павінна быць роўнай тэрыторыі базавога сельскагаспадарчага прадпрыемства (у нас такога няма), цэнтрам сельсавета павінен з'яўляцца аграгарадок (у нас няма, у Блужы сёлета будуюць), адміністрацыйны цэнтр, які адпавядае вытворчай і сацыяльнай структуры (у Блужкім сельсавеце якраз і ёсць сельскагаспадарчы філіял Мінскага заводу ігрыстых вінаў «Чырвоны май»). Аптымальная колькасць насельніцтва, што пражывае на тэрыторыі сельсавета, на думку вучоных, — не менш за 2 тысячы чалавек (у нашым сельсавеце 821). Найбольш эканамічнай і рэнтабельнай па колькасці ўкладзеных бюджэтных сродкаў, па меркаванні Нацыянальнай акадэміі навук, з'яўляецца плошча базавога гаспадаркі ад 7 да 10 тысяч га (у нас 2,747 тыс. га)...

На падставе гэтай дакладнай запіскі Сяргеем Сідорскім было дадзена даручэнне Савету Міністраў сумесна з аблвыканкамамі распрацаваць праект тыповых штатаў работнікаў сельвыканкамаў, узважышы іх з крытэрыямі, вызначанымі ўказам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 12.01.2007 № 21. Пачынаючы з 2006 года ў нашым Пухавіцкім раёне ўжо аб'ядналі 4 малакольнасныя сельсаветы. Планаўецца аб'яднаць яшчэ 4. Паўтаруся, на

01.01.2009 у Талькаўскім сельсавеце пражываў 821 чалавек. Не нашмат больш пражывае ў Блужкім... Блужа — цэнтральная сядзіба сельскагаспадарчага філіяла ААТ «Мінскі завод ігрыстых вінаў» «Чырвоны май». Там знаходзіцца праўленне гаспадаркі. Там будуюцца аграгарадкі. Менавіта таму і узнікла прапанова аб'яднаць два сельсаветы... Праводзіліся сходы грамадзян. У Тальцы прысутнічала на сходзе 37 чалавек, усе яны выступілі супраць аб'яднання. Як і 30 чалавек у Слабодцы Талькаўскага сельсавета. Астатнія жыхары большасцю галасоў аб'яднанне падтрымалі (усяго на тэрыторыі нашага сельсавета 17 населеных пунктаў). Яшчэ ў 2002 годзе землі былога калгаса імя Кірава, на якіх знаходзіліся 10 нашых вёсак, аб'яднаны з землямі калгаса «Першамай». Утварылася адзіная гаспадарка, якая потым стала сельскагаспадарчым філіялам Мінскага заводу ігрыстых вінаў. Жыхары гэтых вёсак даўно прывыклі да таго факта, што яны працуюць у сельскагаспадарчым філіяле «Чырвоны май». Гэтыя людзі падтрымалі аб'яднанне сельсаветаў. Паводле іх слоў, для іх лепш, каб быў адзіны кіраўнік гаспадаркі, з якім будзе працаваць адзін старшыня сельскага Савета.

...Аб'яднанне людзям нічым не пагражае. Усе аб'екты сацкультбту былі, так і застануцца. Тут жа, у Тальцы, будзе працаваць спецыяліст першай катэгорыі аб'яднанага Савета, які будзе выдаваць неабходныя даведкі. Будзе арганізаваны выязны прыём грамадзян і старшынёй, і сакратор новага сельскага Савета. **Увогуле, дабрацца з Талькі ў Блужу — не праблема (10—15 хвілін на электрыцы).** Акрамя таго, калі канчаткова будзе прынята рашэнне аб аб'яднанні двух сельсаветаў, мы разгледзім пытанне аб адкрыцці дадатковага маршруту аўтобуса ці таксі з Талькі ў Блужу.

Дэпутаты Талькаўскага сельскага Савета прынялі рашэнне аб аб'яднанні. Яго ж зацвердзілі і на раённай сесіі. Засталося дакачацца вынікаў абласной сесіі.

Што датычыцца дарог, вуліц населеных пунктаў, то згодна з Указам

№ 21, яны павінны перадавацца на баланс спецыялізаваных арганізацый. Работа ў гэтым кірунку вядзецца. Адкрыццё дарогі і ў нас на балансе не стаяць — ніякіх дакументаў на іх няма. Яны безгаспадарчыя. Для нас зрабіць дакументацыю за свае грошы — вельмі дорага. Вынікі інвентарызацыі мы перадалі ў аблвыканкам, але рашэнне аб перадачы дарог пакуль не прынята. Яны будаваць іх сельскі Савет. Мы дамаўляемся з ДРБУ-169, заключаем дагаворы на падсыпку, грэйдзіраванне, аплчваем работы са сродкаў на добраўпарадкаванне. Сёлета на год менавіта на добраўпарадкаванне нам выдаткавалі ўсяго 10 млн рублёў. Калі казаць канкрэтна пра асфальтавыя дарогі, якія ўзгадваюцца ў лісце (Мар'іна Горка — Талька — Арэшкавічы, Мар'іна Горка — Талька — Суцін і інш.), **яны знаходзяцца на балансе ДРБУ-169.** Сапраўды, прыехаць з Мар'інай Горкі ў Тальку было вялікай праблемай. Мы збіралі падпісы мясцовых жыхароў, пісалі калектывны ліст у Мінск з просьбай дапамагчы ўпарадкаваць нашы дарогі. Нам прыйшоў адказ, дзе гаварылася, што сёлета нашым дарожным службам выдаткавалі толькі 80 працэнтаў аб'ёму грашовых сродкаў у параўнанні з бюджэтам мінулага года, таму ў дарожнікаў проста не хапае сродкаў. Нягледзячы на гэта, пэўны ямачны рамонт яны правялі.

Наконт вулічнага асвятлення. У нас няма працаваць да мая. У маі — у сувязі з крызісам і т.п., што нам на 30 працэнтаў урэзалі запланаваны бюджэт, мы з гэтай эканоміяй на летні час адключылі вулічнае асвятленне. Цяпер праводзіцца падключэнне — у адпаведнасці з графікам. З улікам укладзення нашага бюджэту, 95 працэнтаў сродкаў, прадугледжаных нам сёлета на вулічнае асвятленне, ужо зрасходавана.

Лазні ў Тальцы ніколі не было. Там нават няма прыдатнага памышкання. У многіх жыхароў ёсць свае лазні.

У адпаведнасці з сацыяльнымі стандартамі, комплексны прыёмны пункт павінен быць на кожную 1000 жыхароў. У нас гэты сацыяльны стандарт выконваецца. Комплексны прыёмны пункт знаходзіцца ў вёсцы Арэшкавічы, што за 5 км ад Талькі, там знай-

шлося прыдатнае памяшканне. Працуе КПП нармальна. Людзі не наракаюць. Туды і цырульнік прыязджае, там можна замовіць любую паслугу.

Пункт нарыхтоўкі раіла ў Тальцы працаваў, але зачыніўся, бо не акупляў сябе (адпаведнае рашэнне прымаў не сельскі Савет). Цяпер, калі вясенню былі вялікія ўраджай яблыкаў, мы звязваліся з раённым раіла, з Мар'інай Горкі прыязджала машына і збірала ў людзей яблыкі. Праблемаў не было.

Наконт прамоваў. У нас ёсць крама змешанага тыпу — там і прадукты, і прамавары. У мой прамавары краме раіла сёння сіламі мясцовых жыхароў адкрыта царква. Маецца асобная крама гаспадарчых тавараў.

Аптэка ў нас, сапраўды, не працуе. Фармацэўт быў, але пераехаў у Мар'іну Горку. Вясной ставілася пытанне аб выдзяленні для Талькі фармацэўта, але атрымалася наступная сітуацыя: у наш раён прасілі 5 фармацэўтаў, а прыехалі толькі два. У нас ёсць Талькаўская сельская ўчастковая балніца, дзе адчынены аптэчны кіёск. Гэта, вядома ж, не аптэка, па рэцэптах лекі там не адпускаюць.

Дзіцячы садок у Тальцы ніколі не будавалі. У нас існаваў дзіцячы садок у вёсцы Арэшкавічы. Летась яго давалася зачыніць — там была ўсяго адна рознаўзростава група і толькі 8 дзетак. Рэч у тым, што многія бацькі трымалі сваіх дзяцей дома да 3-гадовага ўзросту. Мы неаднойчы з загадчыкамі раёна і дзіцячага садка праводзілі тлумачальныя размовы, але бацькі былі катэгарычна супраць аддаваць дзяцей у сад раней за 3 гады (маці ж маглі 3 гады сядзець у дэкрэтным водпуску). Тады ў раёна заявілі, што не маюць права фінансаваць дзіцячы садок, у якім менш за 12 дзетак. І садок зачынілі. Ёсць яшчэ дзіцячы садок у Блужы, але бацькі з Талькі чамусьці возьць дзяцей у Мар'іну Горку. Напэўна, лічаць, што ў горадзе іх дзецям дадуць лепшае выхаванне.

Увогуле, сацыяльныя стандарты па нашым сельсавеце выконваюцца, адзінае выключэнне — летам сапраўды эканомілі грошы на вулічным асвятленні. Але так рабілі ўсе сельсаветы.

Падрыхтавала Інга МІНДАЛЁВА.

КОЛЬКІ КАШТУЕ... ІНІЦЫЯТЫВА?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Сам я жыў у Крукпак, але тут нарадзіўся, тут стаіць бацькоўская хата, — распавядае адзін з «дачнікаў» Алег Тарашкевіч. — Таму калі неяк падчас прыезду сюды сусед прапанаваў далучыцца да працы, сумненняў не ўзнікла, проста падумаў: гэта сапраўды патрэбна. Так, «прабрацца» паміж рыштвананнімі ранейшага моста было складана, давалася крыху пакупацца ў вадзе, але нічога — надвор'е стаяла добрае. Затое цяпер, каб схадзіць у грыбы ці ягады, не трэба калёсяць вакол — лес побач. Кі прымушаў хто працаваць? Скажу шчыра — не. Які ж тут прымуш, калі будзеш для сябе?

Дарэчы, цяперашняя пераправа цераз рэчку Нача мае афіцыйны статус кладкі. І нездарма. Бу будаваць мост даўжэй за 6 зусім па-іншаму. З праектам і каштарысам. Інакш кажучы, з нашмат большымі выдаткамі, без якіх урэшце ўдалося абісціцца.

Каму гэта патрэбна?

Традыцыйна талкаўці беларускіх вёскаў стагоддзі. Спрадвеку людзі збіраліся разам, каб збудаваць царкву ці касцёл, паствіць новы дом, выкапаць студню. І кладка цераз рэчку ў старажытнай Начы — адзін з такіх прыкладаў.

Але па нашым часе яго можна назваць ужо ці не ўнікальным. Прычым, трэба заўважыць шчыра: узялі ўдзел у гэтым будаўніцтве ўсяго лічаныя вяскоўцы і дачнікі.

— Патрабавалі ад людзей што-небудзь зрабіць ці сабраць грошы мы не можам, ды і калі-нікالی ў тым проста няма сэнсу — скажам, мясцовыя жыхары наўрад ці здольныя «прафінансаваць» пракладку нават невялікага ўчастка дарогі, — адзначае старшыня Крукпакскага раённага Савета дэпутатаў Мікалай Карціч. — У той жа час не сакрэт, што бюджэтных сродкаў сапраўды хапае далёка не на ўсё. Таму раз-пораз выпадае казаць: скінецца на пракладку газавароводу ці водаправоду, добраўпарадкаванне сажалкі, ачыстку студняў, а райсавет дапаможа — знойдзе транспарт і выканаўцаў работ, нават выдаткуе пэўныя сумы. І хтосьці прымае такія ўмовы. Але далёка не кожны. А бывае, на жаль, і такое: прыходзіць чалавек, сам прапануе дапамогу ў ачысты бліжэйшай студні, але пры гэтым кажа: маўляў, вы павінны мне за гэта заплаціць. Тут застаецца хіба што развесці рукі — уражанне, як быццам сельсавет чысціць тую ж студню толькі для сябе.

Сяргей ГРЫБ. Фота аўтара. Крукпак раён.

МЯСЦОВАЯ ЭКАНОМІКА

У Маладзечанскім раёне ў аграсядзібе «У Іванавічы» ў рамках праекта Еўрапейскага саюза і Праграмы развіцця ААН «Устойлівае развіццё на мясцовым узроўні» адбыўся практычны трэнінг на тэму **распаўсюджвання замежнага досведу так званых Зялёных маршрутаў ў Беларусі.**

Нагадаем, Зялёныя маршруты — гэта ў першую чаргу турыстычныя маршруты прыроднай і культурнай спадчыны, пракладзеныя ўздоўж «зялёных калідораў» — рэк, старажытных гандлёвых шляхоў, гістарычных мясцін, прыродных выяваў і т.п. У трэнінгу ўдзельнічалі каля 40 беларускіх спецыялістаў у сферы турызму, гаспадароў аграсядзібаў, якія маюць крыкаваць да стварэння Зялёных маршрутаў. Трэнінг вялі як беларусы, так і замежныя эксперты праекта. Эндру Сіліта з Вялікабрытаніі прывёў шэраг прыкладаў паспяховай рэалізацыі канцэпцыі Зялёных маршрутаў у Брытаніі і іншых краінах Еўрасаюза. Па яго словах, у Беларусі ёсць добры прыродны і чалавечы патэнцыял для фарміравання Зялёных маршрутаў.

Такія маршруты аб'ядноўваюць рэгіёны, турыстыкія славатасці і мясцовыя ініцыятывы, падтрымліваюць развіццё турызму і адпачынку, спрыяючы для навакольнага асяроддзя, прапагандаюць здаровы лад жыцця і формы руху — пешшу, на веласіпедзе, на канях, байдарках і плытах. Адначасова яны ствараюць магчымасці для ажыўлення мясцовай эканомікі і развіцця прадпрыемальніцтва сярод мясцовых жыхароў, а таксама захавання ўнікальных прыродных і культурных каштоўнасцяў.

Ляанід ТУГАРЫН.

КУТОЧАК ГОМЕЛЯ Ў МАСКВЕ

Беларускі дворык будзе створаны ў сталіцы Расіі. Яго праект падчас правядзення дзён Гомельскай вобласці ў Паўднёва-Заходняй адміністрацыйнай акрузе Масквы прэзентаваў кіраўнік адміністрацыі Савецкага раёна Гомеля Алег Вялічка. Між іншым, летась у абласным цэнтры сіламі расійскіх майстроў быў створаны Маскоўскі дворык. І вось цяпер на тэрыторыі раёна Новыя Чаромушкі пакладзены пачатак «Беларускаму дворыку», які павінен быць здадзены ў эксплуатацыю да 1 верасня 2010 года.

Двухваковыя адносіны паміж прыемстваў ААТ «БелФА», «8 Паўднёва-Заходняй адміністрацыйнай акругай расійскай сталіцы і Гомельскай вобласцю па-спяхова развіваюцца на працягу апошніх васьмі гадоў. У асноўным ад нас «на Маскву» ідуць мяса-малочная прадукцыя, соль, адзенне, чорныя металы, пластыкі і вырабы з іх, некаторыя будаўнічыя матэрыялы...

У межах сёлётных дзён Гомельскай вобласці адбыўся «круглы стол» у Расійскім Універсітэце Дружбы народаў, дзе быў падпісаны дагавор аб супрацоўніцтве ў галіне моладзевых палітыкі і абмену вопытам работы вышэйшых школ Гомельскай вобласці і прфектуры Паўднёва-Заходняй адміністрацыйнай акругі Масквы.

Для жыхароў Чаромушка даўно чаканымі сталі кірмашы, на якія беларусыя вытворцы прывозіць харчовыя і прамысловыя тавары. І на гэты раз вельмі хутка разыходзілася прадукцыя прад-

прыемстваў ААТ «БелФА», «8 Сакавіка», «Камінтэрн», «Рэчыцкі тэкстыль», «Беларускія шпалеры», ТАА «Івента», ЗАТ «Добрушскі фарфоравы завод». Гамельчане паспелі ўсё. У тым ліку абмеркаваць турыстычныя патэнцыялы вобласці на бізнэс-канферэнцыі з удзелам маскоўскіх турыстычных фірмаў. Прайшла таксама выстава інвестыцыйных прапановаў, дзе прадстаўнікі дзелавых колаў Беларусі і Расіі абмеркавалі больш за 30 інвестыцыйных праектаў у галіне прамысловасці і будаўніцтва. Самай яскравай культурнай падзеяй дзён Гомельскай вобласці ў Паўднёва-Заходняй адміністрацыйнай акрузе Масквы стала вялікая канцэртная праграма з удзелам лепшых артыстаў Гомельшчыны. Які вывесцілася, песні на беларускую мову абсалютна разумельны масквічам. Больш за тое, многія з іх яны самі добра ведаюць.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

МЯСЦОВЫ ЧАС

Новая метадыка супраць падману

У вёсцы Смалляны Аршанскага раёна на працягу трынальціх камбінат вяртаў малако малаказдатчыкам, выявіўшы ў ім антыбіётыкі. Малако давалася выліваць у канаву. За дзесяцідзёнку тых жыхары, хто прадаваў малако дзяржаве, недалічлі ў сямейным бюджэце па 100 і больш тысяч рублёў. Кіраўніцтва СВК «Смалляны» было вымушана прыняць тэрміновыя меры. Узалі пробы малака з кожнага падворка і выявілі нерупливага гаспа-

ванна прыйшлі да высновы, што няма такога артыкула ў заканадаўстве. Хіба толькі ўсёй вёскай падаць заяву ў суд. Але ж пакаранне можа быць і маральным. Наколькі гэты выпадак стане павучальным для малаказдатчыкаў у Смаллянах, пакажа час. Праўда, у СВК «Смалляны» не сталі поўнацю спадзтвацца на сумленне сялян: пасля гэтага выпадку закупілі дарагое абсталяванне, каб даследаваць малако на якасць літаральна на месцы прыёмкі.

На Аршанскім малочным камбінатэ таксама залучаны тым, як павысіць якасць малака, што здае насельніцтва.

— Камбінат мае філіялы ў Дубровенскім, Аршанскім і Сенненскім раёнах, дзе жыхары вёсак актыўна здаюць малако

з падворкаў, — расказаў выстава абавязкаў дырэктара прадпрыемства Алег Кір'яну. — Сёлета былі выпадкі выяўлення антыбіётыкаў у малацзе ад насельніцтва з Аршанскага і Дубровенскага раёнаў. Яго вярнулі гаспадарам.

Алег Кір'яну лічыць: каб дамагчыся добрай якасці малака «з падворкаў», неабходна больш актыўна весці растлумачальную работу сярод малаказдатчыкаў. Часцей нагадваць ім, што адна надборамуленна гаспадыня можа зрабіць непраддатнай усю цыстэрну малака. І тады ўсё вёска гэтак, як у Смаллянах, пацярпіць матэрыяльны ўрон.

Растлумачальная работа павінна ісці паралельна з закупкай асцярожна абсталявання, прыбораў для кантролю за якасцю малака. Нядаўна

для лабараторыі прадпрыемства закупілі абсталяванне, з дапамогай якога даследуецца якасць сыравіны па новай метадцы: а менавіта шляхам імунна-ферментнага аналізу, падчас якога вызначаецца наяўнасць зусім нізкая доза лекавых прэпаратаў.

Сёлета для лабараторыі, дзе правяраюць малако ад насельніцтва, закупаюцца прыборы, пры дапамозе якіх кантралюецца наяўнасць антыбіётыкаў. Але іх яшчэ не дастаткова, каб масава ахапіць кантролем індыўідуальных малаказдатчыкаў. Выйсеце са становішча кіраўнік прадпрыемства бацьчы і набыць аднаразовых тэстаў для вызначэння якасці малака. Але каштуе нятанна: адзін такі тэст — больш за 20 тысяч рублёў, і правяраць малако ў

кожнай гаспадыні не па кішні мясцовай гаспадарцы.

Алег Кір'яну расказаў, што ўдасканаленне работы вакол «зборнага малака» ідзе і на этапе яго перапрацоўкі

Паводле прагнозаў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, у наступным годзе ў Беларусі не адбудзецца істотнага пагаршэння сітуацыі з беспрацоўем. У цэлым па краіне яго узровень не павінен перавысць адзнаку 1,2-1,5 працента. Пры гэтым колькасць грамадзян, занятых у айчынай эканоміцы, узрасць да 4 мільянаў 740 тысяч чалавек.

Эканамічныя праблемы прадпрыемстваў, натуральна, ускладнілі сітуацыю на рынку працы. Разам з тым стаўка на адмову ад масавых звальненняў у рэжыме рэшт апрадаўцаў: у цэлым на ўліку ў службах занятасці Беларусі ў верасні знаходзілася 42,2 тыс. чалавек, а агульна па краіне узровень беспрацоўя заставаўся па-ранейшаму невысокім і склаў 0,9 працента. Гэта адбылося на фоне пазіўнага росту паказчыкаў занятасці: з пачатку года ў айчынай эканоміцы стала працаваць на 28 тысяч грамадзян больш.

Як заўважыў начальнік галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народнаасельніцтва Міністэрства Мікалай КОХАНАў, пэўная стабілізацыя тлумачыцца не толькі стрымліваннем скарачэнняў. Адначасова з пачатку года ў краіне удалося стварыць больш як 120 тысяч новых працоўных месцаў, і ў тым ліку амаль 22,9 тысяч месцаў у малых гарадах, а таксама 14,8 тысяч месцаў — у вёсках. Яшчэ адзін адметны момант — падтрымка бізнесу. За студзень—верасень у якасці індывідуальных прадпрыемляў былі зарэгістравана больш за 2 тысяч новых беспрацоўцаў — найбольшую актыўнасць тут правялі жыхары Віцебскай і Брэсцкай абласцей.

У цэлым, канстатуюць у міністэрстве, сама структура беспрацоўных сёлета амаль не змянілася (як і летась, сярэд іх пераважаюць жанчыны і моладзь ва ўзросце 16—29 гадоў), а сярэдні час пошукаў працы ў паранунані з мінулым годам нават зменшыўся. Аднак адно цікавае

назіранне: у гэтым годзе знікаюцца паказчыкі працаўладкавання і паралельна — паказчыкі звальненняў. З улікам таго, што пераважная большасць грамадзян краіны традыцыйна пакідае свае працоўныя месцы па ўпэсным жаданні, можна зрабіць выснову, што цяпер беларусы вырашаюць менш рызыкаваць і ўсё часцей аддаваць перавагу тым, што ёсць. Зрэшты, цалкам лагічна. Статыстыка канстатуе, што ў верасні ў краіне налічвалася 42,8 тыс. вакансій — на 7,9 тысяч менш, чым у пачатку года. Прычым скарачэнне колькасці заявак наймальніку можа назірацца і надалей.

Паводле папярэдніх ацэнак міністэрства, у 2010 годзе на айчынным рынку працы ў цэлым могуць апынуцца 938,6 тысяч чалавек. Чакаецца, што 715,5 тысяч з іх здоліць уладкавацца самастойна, тады як 223,1 тысяч прыйдуць да дапамогі ў службы занятасці. У сувязі з гэтым верагоднасць росту колькасці беспрацоўцаў, і да таго ж ва ўсіх рэгіёнах, — цалкам рэальна.

Разам з тым у Міністэрстве працы і сацыяльнай абароны падкрэсліваюць: сітуацыя не павінна выйсці з-пад кантролю. На працягу наступнага года ў краіне ёсць намер стварыць 165 тысяч новых працоўных месцаў, накіраваўшы на прафесійнае навучанне 26,4 тысяч беспрацоўцаў, зноў жа 2,7 тысяч беспрацоўцаў змогуць атрымаць дапамогу на пачатку прадпрыемляўскай дзейнасці, а 86,4 тысяч чалавек пазўлежыцца ў грамадскіх работах. Усе гэтыя лічбы павінны быць большымі, чым сёлета. Мае ўзрасці і фінансаванне праграмы занятасці — міністэрства прапанаваў павялічыць агульную суму выдаткаў з 151,8 да 153,1 мільярада рублёў. Ці не адзіны артыкулам выдаткаў, які зменшыцца, стане забяспечанне часовай занятасці навучнікаў. Аднак, заўважыў Мікалай Коханавіч, на агульны малюнак на рынку працы падобная акалічэннасць амаль не паўплывае.

Пры гэтым з улікам паліпярэняў сітуацыі прадулгжываецца скарачэнне колькасці ма-

лых гарадоў, для забяспечэння занятасці ў якіх будучы выкарыстоўвацца «асаблівыя меры». У дзяржаўную праграму на наступны год трапіць толькі 11 населеных пунктаў, дзе праблема з працаўладкаваннем застаецца па-ранейшым вострай. Гэта Ганцавічы, Мікашэвічы, Паставы, Лепель, Васілевічы, Акцярбы, Масты, Сморгонь, Урэчча, Кіраўск і Краснаполле.

Між тым, ці не самая складаная тэма — вымушаная няпоўная занятасць. У студзені — верасні сёлета ў «скарочаным фармаце» працавалі амаль 320 тысяч работнікаў, прычым перш-наперш гэта праблема сталася ацэнаўальнай для сталіцы (77,1 тыс.), Гомельскай (54,4 тыс.), Брэсцкай (52,8 тыс.) і Мінскай (49,6 тыс. чалавек) абласцей. Сапраўды, можна заўважыць: былі і больш няпростыя часы, напрыклад, у 1997 і 2002 гадах недастатковую «загружку» на працоўных месцах адчувалі амаль па паўмільёна грамадзян краіны. Але ёсць і іншы факт: летась у няпоўным рэжыме працавалі менш за 69 тысяч чалавек.

Як засведчыў маніторынг міністэрства, з ліпеня вымушаная скарачэнная занятасць паступова змяняецца. Але галоўнае пытанне — што далей? У гэтым плане, заўважыў Мікалай Коханавіч, ацэнка сітуацыі па большасці галін выглядае даволі аптымістычна — паказчыкі вымушанай няпоўнай занятасці ў 2010 годзе павінны зніжцца. Выключэннем з'яўляецца найбольш «праблемная» на сёння прамысловасць, дзе даць больш-менш канкрэтныя прагнозы пакуль цяжка. Зрэшты, і без таго зразумела, што само па сабе вырашэнне праблемы з поўнай «загружкай» работнікаў стане «расцігнутым» у часе. У прыватнасці, спецыяльнае даследаванне НДІ працы, праведзенае на прадпрыемствах Барысаўскага раёна, засведчыла: для выхату на ранейшыя аб'ёмныя паказчыкі вытворчасці і марнальнасць паказчыкі занятасці можа спатрэбіцца ад 6 месяцаў да 3 гадоў.

Сяргей ГРЫБ.

АДРАЗУ Б ТАК!

У нумары газеты ад 14 кастрычніка мы расказалі пра тую невялікую канфліктную сітуацыю, што ўзнікла паміж журналістамі «Звязды» і службай аховы і іншымі адказнымі работнікамі выставацкага цэнтара «БелЭкспа», калі першыя паспрабавалі патрапіць на мэблевы форум, які праходзіў у тыя дні на плошчах па адрасе: вуліца Янкі Купалы, 27.

Нечакана высветлілася, нагадаем коротка, што правілы наведвання выставацкага павільёна змяніліся, у прыватнасці, толькі журналісцкага пасведчання для праходжання на экспазіцыю ўжо чамусьці было недастаткова...

Днямі рэдакцыя атрымала афіцыйнае рэагаванне на тую публікацыю ад кіраўніцтва рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Нацыянальны выставацкі цэнтр «БелЭкспа». У ім гаворыцца, што матэрыял быў абмеркаваны ў калектыве. «За арганізацыю і правядзенне гэтага мерапрыемства строга папярэджаны аб недапушчальнасці канфліктных сітуацый ва ўзаемаадносіннях з журналістамі адказныя асобы з ліку менеджараў і спецыялістаў службы аховы (стыль арыгінала. — С.Р.).

Калектыву НВЦ «БелЭкспа» зацікаўлены ў асвятленні выставацкіх мерапрыемстваў на старонках газеты «Звязда» і, са свайго боку, надалей забяспечыць спрыяльныя умовы працы для карэспандэнтаў».

Сяргей РАСОЛЬКА.

Ганна Юліяна ГУРЫНОВІЧ — песьніерка з горада Чарэня.

ЗАЎСЁДЫ НА СУВЯЗІ

Фота Анастасія КІПЕШЧУКА.

«Ніякіх гаспадарчых пабудов на ўчастку няма...»

Працяг тэмы

Днямі па скарзе жыаркі пасёлка Газмахвалічы Мінскага раёна газета спрабавала разарабца ў сітуацыі, звязанай быццам з будаўніцтвам на ўчастку, што суседнічае з агародам заўзяцця, станцыі тэхнічнага абслугоўвання аўтамабільаў, Жанчына даводзіла нам пра экалагічны аспект — пра якія чыстыя і з гэтым сэнсе прадукты харчавання, свежае паветра жаме тады будзе гаварыць пры такім суседстве?

Тэма гэта будзе менавіта станцыя тэхнічнага абслугоўвання аўтамабільаў, старшыня Самахваляцкага сельскага Савета Уладзімір Локун нам не пацвердзіў, аднак распавёў, што, так, на зямельным участку распачата самавольная будаўніцтва капітальнага а'екта. Яго гаспадару, пасля таго, як стала вядома пра работы, выне-

сена прадліснае аб эносе. Тэрмін дакумента скончыўся. Мы зноў звязаліся са старшынёй сельскага Савета. І тут высветліўся нечаканы працяг гісторыі...

— Будова спіненна, больш за тое, гаспадар засыпаў падмурак будынка недзе 7х5 метраў прамак, — расказаў Уладзімір Уладзіміравіч. — Аднак пры абслэдаванні ўчастка мы выявілі, што на ім няма ніякіх гаспадарчых пабудов. Гаспадар патлумачыў, што ніякага гаража будваць на збіраўся, гэта планавалі будынак для захоўвання паліва і мотаблока. Дом ацяміцца брыкетам, дык яго праціглы час гэтай сям'я заховала на ўчастку пад навам аб п'яніккі, што, зразумела, прыносіла пэўныя нязручнасці. Формы ж самога ўчастка такія, што ў іншым месцы нешта будавацца складана.

Парушэнне з боку ініцыятара будаўніцтва,

вядома ж, ёсць, паколькі ён не атрымаў адпаведнага дазволу (жыхары спасылаліся на няведанне працэдур). Аднак, улічваючы вышэйзгаданыя сітуацыю, было вырашана пайсці яму насустрач, дадаў старшыня сельскага Савета. Грамадзяніну прапанавана звярнуцца з заяўкай на дазвол будаўніцтва гаспадарчых пабудов на ўчастку. «Будзем вырашаць, ці задаволяць яе. Архітэктурная служба павінна вызначыць, якім можа быць гэтыя пабудова, якія матэрыялы можна будзе выкарыстоўваць».

Меў Уладзімір Локун размовы і з нашай заяўніцай. Паводле яго слоў, жанчына не вельмі задаволеная развіццём падзей. Магчыма, па нейкай прычыне яна не верыць, што па суседстве будзе ўзведзена толькі гаспадарчая пабудова...

Сяргей РАСОЛЬКА.

Леаніда памылкова пасадзілі ў турму на пяць гадоў

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. — Праз два дні пасля здарэння прыйшлі міліцыянеры: «Ты чалавек збіў машыну, потым матлошуй кулакамі, нагамі!». Паказалі ад Анісковіча заяву, што я яго біў, — працягвае свой эмацыйны расповед Леанід Віктаравіч. — Хоць Анісковіч нават урачы сказаў, што ён сам паваліўся. На яго цэле не было ні ранак, ні гематом. Тым не менш крмінальная справа была заведзена. Следчы з Бараўлянскага РАУС ледзь не з парогі мне кажа: «Вымай, якая ў цябе зброя, будзем разабірацца». І кажа: «Чаму вы са мной так груба размаўляеце?». Пасадзілі мяне за жалезныя дзверы каля дзяжуркі. Падпісаў распіску аб выяздзе.

Слухаць мяне ніхто не хацеў. Крмінальнай справай займаліся ўсе мясцовыя, бараўлянскія. Следчы і сын гэтага Анісковіча амаль аднагодоў, разам раслі, разам на танцупік хадзілі, а я чалавек прыезджы. Сябры пацярпелыя са мной сустракаліся: «Давай пільна сцягну долараў, і праблемы скончацца». Але я адмовіўся, таму што ніякіх значэнстваў не рабіў і быў упэўнены, што ў судзе са справай аб'ектыўна разбіраюцца.

У адной камеры сядзеў з канібаламі і забойцамі

Пастанова, якую 12 мая 2004 года вынес суд Мінскага раёна і горада Заслаўя, стала для Леаніда Тарасенкі шокавай.

— Такага я не бачыў у самых страшных снах, — з жахам угадвае Леанід Віктаравіч. — Суддзя чытае: «Тарасенку прызнаць вінаватым за «хуліганства» і «нанясенне цяжкіх цялесных пашкоджанняў» — пільна гадую калоніі ўзмоцненага рэжыму». На мяне надзелі кайданкі, зналі галышчук, шуркі, ремьні, завезлі на Валадарку. Падаваў касцяўніну скаргу з калоніі — яна знікла ўвогуле, не разгледжана.

Да асуджэння ў 2004 годзе Леанід Тарасенка ніколі не меў праблем з законам. Калегі па працы

ўвогуле называюць Леаніда Віктаравіча ўзорным чалавекам — мае вышэйшую адукацыю, не курыць, не п'е, займаецца спортам.

— І тут я патрапіў за краты. Гэта асаблівае размова, другое жыццё, куды лепш не патрапіць, — працягвае Леанід Тарасенка. — Я не вінаваты, упершыню ў турме. Але ў адной камеры сядзеў з тымі, што людзей елі — у банкі закатвалі, канібаламі, тымі, у якіх рукі па локаць крмінальнае справа была заведзена. Следчы з Бараўлянскага РАУС ледзь не з парогі мне кажа: «Вымай, якая ў цябе зброя, будзем разабірацца». І кажа: «Чаму вы са мной так груба размаўляеце?». Пасадзілі мяне за жалезныя дзверы каля дзяжуркі. Падпісаў распіску аб выяздзе.

Слухаць мяне ніхто не хацеў. Крмінальнай справай займаліся ўсе мясцовыя, бараўлянскія. Следчы і сын гэтага Анісковіча амаль аднагодоў, разам раслі, разам на танцупік хадзілі, а я чалавек прыезджы. Сябры пацярпелыя са мной сустракаліся: «Давай пільна сцягну долараў, і праблемы скончацца». Але я адмовіўся, таму што ніякіх значэнстваў не рабіў і быў упэўнены, што ў судзе са справай аб'ектыўна разбіраюцца.

У месцах пазбавлення волі я падзеў замест пільна гадую 14 месцаў. Пасля цэлы год працаваў звычайным рабочым з утрыманнем

15 працэнтаў заробку на карысць дзяржавы.

ЯК ДАБІЦА ПРАЎДЫ, КАЛІ ВАС НЕСПРАВЯДЛІВА АСУДЖІЛІ?

Нават за кратамі Леанід Тарасенка не зламаўся духам і працягваў змагацца за праўду. — Пісаў скаргі ва ўсе інстанцыі — аддаваў дакументы на спатканнях з мамай, — угадвае Леанід Віктаравіч. — Пісаў у раённую пракуратуру, абласную, Генпракуратуру. Скаргі даходзілі ў парламент, у Адміністрацыю Прэзідэнта. І тут пачаліся зрухі.

Спачатку судовая калегія па крмінальных справах Вярхоўнага Сауда адміністра абвінавачванне ў «хуліганстве». Кампетэнтныя супрацоўнікі Генпракуратуры, якія глыбока разабраліся ў справе Тарасенкі, пачалі настойваць на яе пераглядзе. Урэшце прэзідэнт Вярхоўнага Сауда адмяняе ўсе судовыя рашэнні і перадае справу ў суд Мінскай вобласці.

— Да гэтага майёй справы займаліся 2 раённыя суддзі і 15 абласных. Усе як адзін давалі адзін адказ: «Ты вінаваты». І толькі вясмянацтва суддзя Дзмітрыя Язвінскі, разбіраўся ў акалічэннях крмінальнай справы доўга і скурпулёзна. Было аж сем судовых пасяджэнняў, ён выклікаў і лжэпацярпела Анісковіча, і ўрача з бальніцы, і судмедэксперта, і многіх іншых. Пасля доўгіх разбораў Мінскі абласны суд цалкам мяне апраўдаў. Высветлілася, што ад ураду нагой ці рукой пералому вяртлужнай упадзіны быць не можа.

«Наўянаць у пратакол следчых дзеянняў адных і тых жа апісак і граматчыцкіх памылак сведчаць пра тое, што гэтыя пратаколы складаліся шляхам капіравання электронных файлаў і механічнага пе-

ПРЫЧЫНА ЗАЛІЦЦЯ ПАДВАЛА — УСЁ Ж ГРУНТОВЫЯ ВОДЫ?

Яўген Мітрафанавіч Каркотка прыязвае ў аграгарадкі Нарач Вілейскага раёна ў двухпавярховым доме на чатыры кватэры па вуліцы Моладзевай. І вось якая неспадзяванка адбываецца ў падвале гэтага дома трэці год запар — якраз з пачаткам ацяпляльнага сезона. Як толькі падключыць цяпло, падвал пачынае заліваць.

— Зараз там можна хадзіць толькі ў гумовых ботах, вада да хадзіць недзе да сярэдзінкі абуткаў. Куды ўжо толькі ні звяртацца з гэтай нагоды — нічога дабца не магу, — надзвычай эмацыйна нальна даводзіць нам сутнасць сваёй праблемы заяўнік. — Кажуць, што вядоўная са службы не мае давянення да той чэцы, падталпалена падвала, майтуля, гэта грунтовыя воды...

Як зазначыў у адказ на наш запыт галоўны інжынер Вілейскага ЖКГ Валяцін СУСЛО, нядаўна, яшчэ да таго, як Яўген Мітрафанавіч патэлефанаваў у рэдакцыю, да яго выяздзіла спецыяльная камісія ў складзе прадстаўнікоў райвыканкама і прадпрыемства. Яна нават узяла ваду на аналіз, які засведчыў — гэта менавіта грунтовыя воды, яна не з цэпласетака.

— Тым больш што летась мы памянлі тут магістральную трубу на новую сучасную, — дадаў Валяцін Пятровіч. — Летась, і сёлета перад пачаткам ацяпляльнага сезона яна паспяхова прайшла выпрабаванні, умоўна кажучы, дзіркі ў ёй няма. Так, побач праходзіць і камунікацыі, што належаць водаканалу, але, наколькі я ведаю, яны таксама праводзілі праверку, аднак нічога не выявілі. Сапраўды, чэца пачынаецца з пачаткам ацяпляльнага сезона, але чаму так здараецца, я дакладна патлумачыць не магу. Увогуле, можна меркаваць, што прычына ў памыненых грунтовых водах. У нас пад жыллем вашага заўнічка ёсць неглыбокая тэхналагічная ніша, дык яна сухая. У падвале грамадзянін узровень вады складае недзе каля пільна сантыметраў. Падвалам падвал значна глыбейшы за нашу тэхналагічную нішу. Калі гэта сапраўды так, што можна параіць? Хіба толькі падняць вышэй падлогу, падсыпаць яе, заліць бетоном.

Як сказаў далей галоўны інжынер, прычына можа быць і ў парушэннях пры правядзенні зямельных работ слаях глебы — вада цяпер знайшла новыя шляхі, якія, на жаль, «перакрываюцца» з падвалам пад домам на вуліцы Моладзевай. «Не забывайце таксама, якія дажджы яшчэ надаўна ішлі. Вільгаць пайшла ў зямлю, а далей які ўжо гаварыць, — па новых шляхах».

Сяргей РАСОЛЬКА.

КАСУ ўзялі школьнікі

У Лепельскім раёне мінулай ноччу два школьнікі, вучні 9 і 11 класаў, скралі з касы прыватнай крамы грашовую вырчку — 1,8 мільёна рублёў.

Нейкім чынам падобралі ключы і трапілі ўнутр. Крама, дарэчы, ахоўнай сігналізацыя не абсталявана. Ахоўаецца вартаўніком, які ў момант учынення крадзяжы чамусьці адсутнічаў на працоўным месцы. Заведзена крмінальнае справа. Частку скрадзёных грошай ужо знайшлі. Вучні пакуль што на волі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Ну і гу...

дзены ўсе сеткі, засталася набыць толькі дробязі кшталту лавак, шафак, касавых апарата, правесці невялікае добраўпарадкаванне. Сяргей Дарошка выказаў меркаванне, што да новага года лазна ў Новадзявяткавічах будзе ўзведзена ў эксплуатацыю.

Упраўленне жыллёва-камунальнай гаспадаркі Гродзенскага аблвыканкама ў сваім афіцыйным рэзаванні на матэрыял у газеце пацвердзіла, што будаўнічая грамадзянінаў будзе ўзведзена ў эксплуатацыю — да канца года? Тым больш, які справядліва заўважыла наша чытачка падчас свайго звароту, што цяпер далёка не лета, калі лазныя працэдурны можна было прымаць проста на дварэ...

Сяргей РАСОЛЬКА.

«ЗВЯЗДАРЫНАЧКА» — ДЗІЦЯНЯТКА «ЗВЯЗДЫ»

Упершыню ўбачыў рубрыку «Звяздарыначка» (17.10.2009) — і адразу стала зразумела, што гэтае слова суднадносца з назваю старэйшай беларускай газеты: надта ж празрысты, зрочкаў усміральны корань звязд-... Наватвор прамовіўся з наіскам на судофісальным галосным в.

Не скажу, што новае слова ад першага спаткання вельмі спадабалася (як гэта бывае з іншымі ўдалымі наватворамі). Але яшчэ паразураз, другі — і слова накіравалася ў мой лексікон. Праўда, калі паўзіраўся ў «Звяздарыначку», паўстала пытанне: хоць слова даўгаватае, але яно простае, а не складанае, і праваліе яго павінен падпарадавацца правілу — галосны я не ў першым складзе перад наіскам перадаецца праз е: зведдарыначка.

З іншага боку, ёсць аргументы на карысць ужываць у газеце формы слова. Як назва перыядычнага выдання слова «Звязда» запэўчычае, яно не «разгалінавалася», мае два-тры вытворныя: звяздоць, звяздоўскі... Нязменны, застылы корань звязд- (з галосным я) успрымаецца і засваіваецца як норма і ў новым назоўніку звяздарыначка.

Роднасныя слоў з коранем звязд-, у якіх галоснама я адпавядаў бы галосны е, у беларускай мове не знаходзіць, калі не лічыць ужо даўняга ўжывання (на мяжы літаратурнай і дыялектнай мовы): «Колькі ў небе звяздаў, / Дзяжжа палічыць...». Але гэтае лексічнае адпаведнае апрацоўваецца ў наступным куплеце песні: «Гэта ты, мая зорка ясна...». Дарчы, тэксты песняў, народных ці напісаных у стылі народных, не замкнёны для слоў ненарматыўных: дыялектызмаў, русізмаў і пад.

Перад нам радкі і цювае выпадак, калі функцыянальна-стылістычная мэтазгоднасць мовай адзінаці ўступае ў супярэчнасць з яе арфаграфічнай нарматыўнасцю. На нашу думку, тут варта дадаць перавагу мэтазгоднасці.

Але, дапусцім, мы падпарадаваліся правілу і напісалі (дый вымавілі) звяздарыначка. Прыкметна губляецца словаўтваральна і сэнсавая сувязь гэтага аказіяналізма з яго ўтваральнай базай «Звязда».

Трэба ўзяць пад увагу і тое, што, як адзінаці ў сваім родзе, назва мае пэўнае права на індывідуальнае моўнае выражэнне, аблічча, асабліва ў рэкламе.

Вядома, калі б махлілі быць варыянт слова з наіскам на другім складзе тыпу звяздарыначка, то праблема прываіаў адпала б. Але такая форма без пазнакі наіскаў наўрад ці рэалізуецца ў мове: суфікс чык-звычайна перацягвае на сябе наісак: хмурыцца, дажджыцца і пад. А ў такім разе ў слове звяздарыначка чываць пабочнае гучанне: [...рычка].

Спадыяна, удзельнікам віктарыні «Звяздарыначка», іншым чытачам цікава будзе параважачь над яе назваю. Гэта якраз адпавядае мэце і зместу інтэлектуальна-рубрыйкі.

Алесь КАЎРУС.

Рэха публікацыі

«Летась на прамперапрацоўку паступіла 2,3 тысячы тон алычы і слівы, а патрэба ў гэтай сыравіне не перавышае 1 тысячу тон!»

У нумары «Звязды» ад 24 верасня пад рубрыкай «Пытальнік» быў змешчаны даволі сціплы ліст Сяргея Фёдаравіча Каляды з вёскі Навошына Карэліцкага раёна. Чытач пытаўся: «Чаму нарыхтоўчы прадпрыемствы не прымаюць пладова-ягадную сыравіну, у прыватнасці, слівы, вінаград і грушы? Са спасылкай на словы старэйшай праўлення Карэліцкага раённага спажывецкага таварыства Галіны Міхайлоўскай мы туды па сутнасці зададзенага вясцючам пытанню патлумачылі наступнае. У дагаворах, якія заключаюцца з перапрацоўчымі прадпрыемствамі на пастаўку сыравіны (а заключаюцца яны задоўга да пачатку сезона масавых нарыхтовак, як зазначыла суразмоўца), дакладна прапісваюцца ўсе пазіцыі: віды сыравіны, якую маюць атрымаваць гэтыя прадпрыемствы, аб'ёмы і закупныя цэны. Сёлета, паведамлялі мы, у такіх дагаворах традыцыйна прысутнічалі яблыкі, а тых жа слівы не першы год запар у спісе не было. Як сказала Галіна Леанідаўна, уключыць іх у пералік пладова-ягаднай сыравіны, што нарыхтоўваецца ад насельніцтва, не складае ніякіх цяжкасцяў — сістэма прыёмкі адладжана. Бы толькі як гэта зрабіць, калі поплыў на слівы з боку перапрацоўчых прадпрыемстваў (прынамся, па гэтым канкрэтным раёне) не назіраецца?».

Рэдакцыя палічыла неабходным атрымаць на пытанне чытача больш грунтоўны адказ ад Беларускага дзяржаўнага канцэрна харчовай прамысловасці «Белдзяржхарчпрам», бо праблема, агучаная вясцючам, перыядычна ўзнікае на працягу апошніх гадоў і ў іншых рэгіёнах краіны. Вось што нам паведамілі з канцэрна.

«...Магучасці вінавоўды краіны дазваляюць перапрацоўваць каля 200 тысяч тон плоду і ягад за сезон, аднак, у адпаведнасці з «Урадавай праграмай нацыянальных дзеянняў па паліпярэджанні і пераадоленні п'янства і алкагалізму на 2006—2010 гады», якая прадугледжвае абавязковае штогадовае скарачэнне вытворчасці вінаў плодowych мацаваных ардынарных не менш чым на 10 працэнтаў у год, патрэба ў сыравіне для плодowych вінаў ужо сёлета скарацілася са 196 да 169 тысяч тон. Незапапрабаваныя ў вінаробстве рэсурсы плодова-ягаднай сыравіны (пры адпаведнасці іх якасных параметраў дзейным стандартам) перанакіроўваюцца ў кансерваую галіну, якая за апошнія два гады істотна пераабсталалася і мадэрнізавалася... Сёлета ў мэтах пашырэння асартымэнту прадукцыі, што вырабляецца, кансервавымі і вінаробчымі

«Кожны са спартсменаў лічыць за гонар быць у алімпійскай камандзе і без усялякіх прызавых павінен змагацца, біцца на лыжнай трасе, бія-тлонным стрэльбішчы ці хакейнай пляцоўцы не толькі за сябе, сваё Я, але, у першую чаргу, за прэстыж краіны.»

Олімпіец

Выпуск №1(1)

«Рэальную дапамогу ў забеспячэнні беларускіх спартсменаў да Алімпійскай гульні аказваюць многія міністэрствы і ведамствы. У гэтым спісе — міністэрствы фінансаў, эканомікі, адукацыі, аховы здароўя, інфармацыі, унутраных спраў, Белтэлерадыёкампанія, Нацыянальная акадэмія навук...»

Генадзь АЛЯКСЕЕНКА, першы віцэ-прэзідэнт Нацыянальнага алімпійскага камітэта Рэспублікі Беларусь:

«БЕЛАРУСІЯ АЛІМПІЙЦЫ ПАВІННЫ ПРАЯВІЦЬ СЯБЕ НА ГУЛЬНЯХ У ВАНКУВЕРЫ З САМАГА ЛЕПШАГА БОКУ»

Імклівае прыбліжэнне алімпійскага агню ў Ванкувер — сталіцу XXI зімовых Алімпійскіх гульняў — без сумненняў, надае дадатковы імпульс для атлетаў многіх краін, якія збіраюцца пакараць Алімп. Паўна, што беларусы ў гэтым спісе — не выключэнне.

Пра тое, як рыхтуюцца нашы алімпійцы-«зімнікі» да паездкі ў Паўночную Амерыку і на што яны могуць разлічваць, карэспандэнт «Звязды» гутарыць з першым віцэ-прэзідэнтам Нацыянальнага алімпійскага камітэта Рэспублікі Беларусь, памочнікам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па пытаннях спорту, фізічнай культуры і турызму Генадзем Аляксеем.

— Генадзь Паўлавіч, запальванне алімпійскага агню ў Грэцыі і яго стасфета на другі кантынент складвае свой асобны ход падрыхтоўкі беларускіх алімпійцаў. Магчыма, у нейкіх дысцыплінах патрэбна фарсіраваць падзеі?

— Ведаецца, у народзе наконтакі «прапановы» звычайна кажучы: не наеўся — не наліжашся. А калі без жартаў, то ніякай спешкі ў дэяванні ачынных спартсменаў да неабходных кандыдзі не патрэбна. Яшчэ чатыры гады таму на дзяржаўным узроўні была прынята праграма падрыхтоўкі да Ванкувера, трэнеры, спецыялісты і атлеты распрацавалі і прынялі індывідуальныя планы, якія цяпер рэалізуюцца ў жыццё. Безумоўна, што пасля таго, як подых Алімпіяды ў Канадзе стаў больш «гарачым», яшчэ магчыма зрабіць нейкія карэктывы ў рабоце.

— Улічваючы магчымасці беларускіх атлетаў да найважнейшых стартаў чатырохгоддзя?

— Так. Ні для кого не было сакрэтам, што на XXI зімовыя Алімпіяды з самага пачатку былі адобраны 103 спартсманы ў 9 відах спорту — бялгонна, лыжных гонках, скачках з трампліна, лыжным двубой, фрыстайле, хуткасным бегу на каньках, фігурным катанні, шорт-трэку і хакеі з шайбай. Зараз ідзе да завяршэння ўся падрыхтоўка.

Як вядома, першай заваявала пудэўку на Алімпіяды-2010 хакейная зборная Беларусі. Пасля лютаўскага чэмпіянату свету ў Паўночнай Карэі вызначыліся квоты і ў біятлоністаў. Мужчынская жаночая каманда Беларусі атрымала права выеца на Гульні на 5 атлетаў, а на старт кожнай з алімпійскіх гонак можна заявіць па 4 чалавекі.

Сёння ўжо можна прагназаваць, што права абараняць гонар Беларусі ў Ванкуверы атрымаюць дзесяць 50 атлетаў у названых дысцыплінах. З улікам трэнеру, медыкаў, масажыстаў склад беларускай дэлегацыі на Гульні будзе налічваць 100—110 чалавек.

Забігаючы наперад, хачу падкрэсліць: нікто турыстам за блізкае свец за кошт дзяржавы не паедзе. Кожнаму атлету будзе пастаўлена адпаведная задача, якую ён абавязаны выканаць.

— Напярэдадні такіх спаборніцтваў, як Алімпіада, неяк не прынята гучна і ўслых гаварыць аб медальных перспектывах...

— ...каб не спужаць удану! Ведаецца, я прытрымліваюся такога подгляду, як гаворыць народная мудрасць: не кавай гоп, пакуль не перасохнешь. Гэта зусім не значыць, што трэба маўчаць і ні слова не скажаць наконтак свецкіх перспектыв на камандны поспех. У сродках бялгонна і інфармацыі ўжо неаднаразова ўзгадалася, што беларусы разлічваюцца ў Ванкуверы на дзве ўзнакі — у біятлоне і фрыстайле. Зразумела, што пры пэўных абставінах іх можа быць болей, а можа і, наадварот. У вялікім спорце ча-

сам не ўсё залежыць ад удзельніка старту, а нямаля — ад удачы ці яе вялікасці фартуны.

Тым не менш я ўпэўнены, што беларускія алімпійцы павінны праявіць сябе на Алімпійскіх гульнях у Ванкуверы з самага лепшага боку.

— Вашы спадзяванні грунтуюцца на нейкім унутраным пацудзі?

— Давайце зыходзіць з таго, што мы ўжо даўно не навікі ў гэтай справе. Як-нік, а маючы адбыцца старты ў Ванкуверы — гэта пятыя Алімпійскія гульні. Таму ўсе ці амаль усе нюансы і магчымыя «сюрпрызы», якія могуць зыходзіць ад арганізатараў, суддзюў, прадстаўнікоў допінг-лабараторы і г.д., сёння мы можам прадабчы і зрабіць неабходныя захады загадзя.

Нягледзячы на суветны эканамічны крызіс, дзяржава па-ранейшаму гатова фінансава працэс уключаць беларускіх алімпійцаў, якія заваююць медалі любой вартасці. Як вы ведаеце, у хакеі і біятлон запрошаны замежныя спецыялісты.

Ну, і самае галоўнае, кожны са спартсменаў лічыць за гонар быць у алімпійскай камандзе і без усялякіх прызавых павінен змагацца, біцца на лыжнай трасе, біятлонным стрэльбішчы ці хакейнай пляцоўцы не толькі за сябе, сваё Я, але, у першую чаргу, за прэстыж краіны.

— Генадзь Паўлавіч, у кастрычніку 2005 года Ванкувер быў прызнаны лепшым горадам для жыцця на падставе апытання жыхароў 127 вядучых гарадоў свету. Магчыма, і гэты факт павінен стаць дадатковым стымулам для ачынных атлетаў, каб чароўным радком упісаць сваё імя ў летапіс канадскага мегаполіса, колькасць жыхароў якога з прыгарадамі складае больш за 2 мільёны чалавек?

— Дадайце сюды, што ўпершыню ў гісторыі Гульні ў цырымонію адкрыцця і закрыцця пройдзе пад дахам — на стадыёне BC Place. Агела ўмяшчальнасцю 57 330 гледачоў. І тады зразумелым будзе ўдзель у размах зімовых Алімпійскіх гульняў-2010 у Ванкуверы.

Яшчэ раз паўтараю старую ісціну, што кожны каваць сваё імя шчасця. Хоць алімпійскі прышчыт Пера дэ Кубертэн «Галоўнае» — не перамога, а «удзел» нікто не адмяняў, але ў любым выпадку радзіма будзе чакаць ад кожнага з ачынных алімпійцаў дастойнага выступлення.

ДА ПАЧАТКУ ЗІМОВЫХ АЛІМПІЙСКИХ ГУЛЬНЯЎ У КАНАДСКІМ ВАНКУВЕРЫ ЗАСТАЕЦА РОУНА 100 ДЗЕН. Наколькі гатовыя да найважнейшых стартаў чатырохгоддзя беларускія алімпійцы? Абмеркаванне гэтых пытанняў, а таксама шэрагу іншых, у якіх адлюстроўваецца жыццё айчынага спорту, прысвечаны сённяшні спецыяльны выпуск, гасцямі якога сталі вядомыя ў краіне дзеячы спорту і алімпійскага руху.

ТАЛІСМАНЫ АЛІМПІЙСКИХ ГУЛЬНЯЎ-2010 У ВАНКУВЕРЫ

Птушка-гром Снежны чалавек Марскі мядзведзь

УЛАДЗІМІР САМСОНАЎ — КУБКАМІ ТРЫУМФАТАР

Па даручэнні лепшага беларускага тэнсіста-настольніка, трохразовага ўладальніка кубка свету Уладзіміра Самсонава галоўны трэнер нацыянальнай каманды па настольным тэнсісе Аляксандр Паткевіч перадаў у дар Музею алімпійскай славы Беларусі кубак свету, заваяваны нядаўна Самсонавым у Маскве. Каштоўны прыз прабудзе ў музеі роўна адзін год — да наступнага розыгрышу. Уладзімір Самсонаў атрымаў дакладную копію кубка, якая застаецца ў яго назаўсёды. А арыгінал роўна праз год апынецца зноў у руках наймацнейшага тэнсіста планеты.

Міхаіл КОБРЫНСКІ, рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта фізічнай культуры, віцэ-прэзідэнт НАКа Рэспублікі Беларусь:

«АЛІМПІЙСКУЮ АДУКАЦЫЮ — КОЖНАМУ ПАДЛЕТКУ»

Бадай, кожны з нас у школьным узросце калі не значыўся вялікім докай у алімпійскім руху, то мог адказаць спецыялістаў: з інтэрвалам у колькі гадоў праходзіць Алімпійскія гульні, адкуль пайшла назва «марэфанскі бег» і хто такі П'ер дэ Кубертэн. І таку адукваецца грунтавалася ў першую чаргу на тым, што старажытныя зліны стварылі мноства легендаў, звязаных з зараджаннем Алімпійскіх гульняў, якія перадаваліся з пакалення ў пакаленне, а пазней трансфармаваліся ў пісьмовыя трактаты.

Сённяшняе жыццёвае рэалізацыя на ўвазе, што пазнанні маладога пакалення ў алімпійскай адукацыі значна больш глыбока, бо любую інфармацыю можна пацвердзіць у шматлікіх СМІ, у тым ліку і інтэрнце. Праўда, у сапраўднасці атрымаваецца, што для многіх юных жыхароў краіны алімпійская тэматыка — з разраду непазнаных.

Як будзе праходзіць «лікбез» у моладзевым асяродку? Што трэба рабіць для папулярызацыі алімпійскага руху — крыніцы здароўя і культурына выхаванні — у краіне? Гэтыя пытанні карэспандэнт «Звязды» амерыкавец з рэктарам ўніверсітэта фізічнага выхавання, віцэ-прэзідэнтам НАКа Рэспублікі Беларусь Міхаілам КОБРЫНСКІМ.

— Міхаіл Яфімавіч, гарацы подых маюць адбыцца зімовыя Алімпійскія гульні ў канадскім Ванкуверы і адваротны адлік летняй Алімпіяды-2012 у Лондане, відаць, настроены на адпаведны лад, каб закрануць тэму дзіцячай алімпійскай адукацыі ў нашай краіне.

— Сапраўды, гэта так. Скажу больш, мне тэма алімпійскай адукацыі сярэд падлеткаў вельмі блізка яшчэ і з пазіцыі кіраўніка ўніверсітэта фізічнай культуры. У нас дакладна кожны студэнт ведае, чаму алімпійскія кольцаў пляч, колькі метраў у марэфанскай дыстанцыі і тое, што старажытныя спартсманы алімпійцы з'яўляюцца піянерамі многіх сённяшніх спартыўных дысцыплін. Таму мне сам лёс наканавы стаць яшчэ і старэйшым грамадскага аб'яднання «Беларуская алімпійская акадэмія», і ўзначаліць пастаянную камісію НАКа Беларусі па алімпійскай адукацыі.

— Скажаце, на якім узроўні цяпер знаходзіцца такая адукацыя насця юных беларусаў?

— Скажаце, што адным махам удалося дзвесці да падлеткаў усё, што датычыцца алімпійскай тэма-

рамка якога выдданы спартыўны «Алімпійскі алфавіт».

— Трэба меркаваць, што «алімпізм» прыжыўся ў выхаванні дзіцячых садкоў і ясляў?

— Скажу болей, што гэта практыка дзяржавы ўкраінаецца ў дзіцячых дашкольных устаноў рэспублікі. Але як мы пайшлі далей, напрыклад, у сістэму сярэдняй адукацыі, дзе мэтазакрана праводзілася акцыя «Алімпізм і моладзь». Адметна, што ўжо на пачатковым этапе ў мэрэфанскай удзельнічалі 26 школ. Пасля акцыя стала набіраць абароты і распаўсюдзілася на іншыя сярэдняе школы краіны. Масавы характар набылі такія праграмы, як «Малыя Алімпійскія гульні», тэматычныя конкурсы «Алімпійскі гонар Беларусі», «Я малюю Алімпіяду», «Пляч кольцаў дружбы». У конкурсе удзельнічалі звыш 500 работ па чатырох намінацыях.

Належная ўвага надавалася гэтай пытанню і ў сістэме прафесійнай адукацыі.

— А непасрэдна да паслядоўнікаў спартыўна-алімпійскага руху краіны ў асобе студэнтаў ці навуцэнцаў-спартсменаў алімпійская адукацыя прабіралася няшмат часу?

— Практычна адразу, калі пачалася кампанія па ўкраіненні алімпізму на ўсім узроўнях, факультатывы курс «Асновы алімпійскіх ведаў» прайшоў апрабаванне ў Мінскім гарадскім вучылішчы алімпійскага рэзерву. У той жа час на курсах павышэння кваліфікацыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта фізічнай культуры ўкраіненны спецыяльны курс лекцыяў па алімпійскай адукацыі для выкладчыкаў ВНУ і спартыўнікаў фізічнай культуры і спорту, што дазваляе ім ўкраінаць алімпійскую адукацыю на месцах.

— Міхаіл Яфімавіч, абагульняючы ўсе дасягненні, можна сцвярджаць, што алімпійскай адукацыі дадзена зялёная вуліца?

— Я скажу буд, што цяпер перад алімпійскай адукацыяй запалена зялёнае святло. І яго трэба максімальна скарыстаць, каб як мага далей прайсці па ёй да зялёнай вуліцы, дзе на кожным кроку будзе размешчаны расцяжкі з подпісам: «Алімпійская адукацыя — кожнаму падлетку».

Алег КАЧАН, міністр спорту і турызму Рэспублікі Беларусь:

«КРАІНУ БЕЛАРУСЬ ЯК СПАРТЫЎНУЮ Ў КАНАДЗЕ ВЕДАЮЦЬ НЕ ПА ЧУТКАХ»

Гэтымі днямі алімпійская тэматыка актуальная, бадай, як ніколі. Лондан, які стаўца летняй Алімпіяды-2012, абвясціў аб адваротным адліку, што азначае — да пачатку гульні ў Вялікабрытаніі застаецца ўжо менш за 1000 тыдзён. Але, без сумненняў, што на першым плане ў алімпійскім руху планеты цяпер зімовая Алімпіада-2010 у канадскім Ванкуверы, да якой сёння застаецца 100 дзён. Гэтымі днямі алімпійскі агонь з Афінаў прыбыў у Вікторыю — сталіцу штата Брытанскага Калумбія, адкуль пакаўся шлях факела.

З якім багажом падышлі да гэтай аднакі беларускія спартсманы — кандыдаты на паездку на XXI зімовыя Алімпійскія гульні? Пра гэта карэспандэнт «Звязды» гутарыць з міністрам спорту і турызму Рэспублікі Беларусь Алегам КАЧАНОМ.

— Алег Леанідавіч, вы, бадай, як нікто іншы са спартыўных функцыянераў, адчуваеце, які гэты адрэзак часу — 100 дзён да пачатку Алімпійскіх гульняў. Як-нік, а не так даўно вы адлічылі сваю 100-дзёнку на новым працоўным месцы на пасадзе кіраўніка спартыўна-турыстычнага ведамства краіны.

— Дзякуй, што так уважліва сочыце за маёй працоўнай біяграфіяй. Праўда, я ніколі не задаваўся мэтай, каб раскладваць свой працоўны час па днях, тыднях, месяцах... Наважна — гэта былі дзіцяча-юнацкія школы ў Чэрвені альбо Лагойску, у праўдзіне фізічнай культуры, спорту і турызму Мінскага аблвыканкама, дзе працаваў апошнім часам. Тым не менш першыя свае 100 дзён на новай міністэрскай пасадзе я памятаю падрабязна, колькі адразу, без аніякай раскачкі, хацелася ўнікнуць ва ўсе яе тонкасці.

Цяпер што датычыцца непасрэдна пытання. Гэтага адрэзку часу мала, каб кардынальна нешта мяняць у падрыхтоўцы спартсменаў і дастакова для нязначнай карэктывы трэнераванага працоўнага. Увогуле, гэта пэўна мяжа для кожнага атлета, які збіраецца абараняць гонар сваёй краіны, каб ацаніць свае магчымасці, яшчэ раз уладзіць персанальны адказнасць за выступленні на такіх спаборніцтвах, як Алімпійскія гульні.

— На ваш погляд, патрэбуючы высокіх вынікаў, дзяржава выконвае свае абавязкі па паўнавартасным забеспячэнні алімпійцаў усім неабходным: зборамі, фармакалагічным...

— Абсалютна. Не адрываю скарэту, калі скажу, што на сёння Беларусь з'яўляецца дзяржавай, у якой дзейнічае прынцып «умшання», але не хірургічнага, у спартыўную сферу, г.зн. бярэ на сябе адказ-

насьці і абавязкі па яе развіцці. Мне здаецца, што такая мадэль узаемаадноснага супадае з прыватна-свабоднага погляда сучаснага свету, калі прысутнасць дзяржавы ў спорце не толькі разнаснаецца, але і неабходнасць. Прабачце за такую філасофію, але гэта так. Дадам, што рэальную дапамогу ў забеспячэнні беларускіх спартсменаў да Алімпійскіх гульняў аказваюць многія міністэрствы і ведамствы. У гэтым спісе — міністэрствы фінансаў, эканомікі, адукацыі, аховы здароўя, інфармацыі, унутраных спраў, Белтэлерадыёкампанія, Нацыянальная акадэмія навук і некаторыя іншыя, за што ім велькі дзякуй не толькі ад спадара Качана, але і ўсіх алімпійцаў.

— Калі ўсім размову перавесці ў плоскасць маючых выніцы Алімпійскіх гульняў у Ванкуверы?..

— Для паспяховага выступлення беларускіх спартсменаў на XXI зімовых Алімпійскіх гульнях-2010 Міністэрствам спорту і турызму Беларусі сумесна з Нацыянальным алімпійскім камітэтам была распрацавана Праграма, зацверджаная постановай Саўміна ў маі 2006 года, для поўнай і паўнаўрастанай падрыхтоўкі беларускіх атлетаў да найбліжэйшага чатырохгоддзя. Галоўнай задачай сезона 2008—2009 гадоў і на пачатку 2010 года мы лічым выкананне спартсменамі кваліфікацыйных патрабаванняў, вызначаных Міжнародным спартыўным федэрацыямі для ўдзелу ў зімовых Алімпійскіх гульнях. Для вырашэння гэтай задачы была вызначана група кандыдатаў у колькасці 103 чалавек па 9 відах спорту — фрыстайле, біятлоне, хуткасным бегу на каньках, фігурным катанні, шорт-трэку, лыжных гонках, скачках на лыжах з трампліна, лыжным двубой, хакеі з шайбай.

— Алег Леанідавіч, многіх пэўна цікавіць, які будзе дабраўрада беларуская дэлегацыя ў Ванкувер?

— Мяркуюцца, што ў яе склад увайдзе прыкладна 100 чалавек, з якіх палову складуць спартсманы. Графік пералётаў яшчэ будзе ўдакладняцца, аднак зарыз магу дакладна скажаць, што для дастатку каманды, трэнеру, медыцынскага персаналу, журналістаў выбрана польская авіякампанія LOT, якая прапанавала найбольш выгадныя для нас умовы пералётаў па маршруце Мінск—Варшава—Таронта—Ванкувер—Мінск.

У паветры нашым алімпійцам даведзецца правесці каля 16 гадзін. Упэўнены, што беларусы, асабліва спартсманы, паспяхова і камфортна дабярэюцца ў Ванкувер, стануць удзельнікамі цырымоніі падняцця беларускага сцяга, якая намечана на 9 лютага, і прыкладуць усе намаганні для дастойнага выступлення, а журналісты — для аператыўных і праўдзівых рэпартажаў.

— Алег Леанідавіч, многіх пэўна цікавіць, які будзе дабраўрада беларуская дэлегацыя ў Ванкувер?

— Мяркуюцца, што ў яе склад увайдзе прыкладна 100 чалавек, з якіх палову складуць спартсманы. Графік пералётаў яшчэ будзе ўдакладняцца, аднак зарыз магу дакладна скажаць, што для дастатку каманды, трэнеру, медыцынскага персаналу, журналістаў выбрана польская авіякампанія LOT, якая прапанавала найбольш выгадныя для нас умовы пералётаў па маршруце Мінск—Варшава—Таронта—Ванкувер—Мінск.

У паветры нашым алімпійцам даведзецца правесці каля 16 гадзін. Упэўнены, што беларусы, асабліва спартсманы, паспяхова і камфортна дабярэюцца ў Ванкувер, стануць удзельнікамі цырымоніі падняцця беларускага сцяга, якая намечана на 9 лютага, і прыкладуць усе намаганні для дастойнага выступлення, а журналісты — для аператыўных і праўдзівых рэпартажаў.

— Алег Леанідавіч, многіх пэўна цікавіць, які будзе дабраўрада беларуская дэлегацыя ў Ванкувер?

— Мяркуюцца, што ў яе склад увайдзе прыкладна 100 чалавек, з якіх палову складуць спартсманы. Графік пералётаў яшчэ будзе ўдакладняцца, аднак зарыз магу дакладна скажаць, што для дастатку каманды, трэнеру, медыцынскага персаналу, журналістаў выбрана польская авіякампанія LOT, якая прапанавала найбольш выгадныя для нас умовы пералётаў па маршруце Мінск—Варшава—Таронта—Ванкувер—Мінск.

У паветры нашым алімпійцам даведзецца правесці каля 16 гадзін. Упэўнены, што беларусы, асабліва спартсманы, паспяхова і камфортна дабярэюцца ў Ванкувер, стануць удзельнікамі цырымоніі падняцця беларускага сцяга, якая намечана на 9 лютага, і прыкладуць усе намаганні для дастойнага выступлення, а журналісты — для аператыўных і праўдзівых рэпартажаў.

— Алег Леанідавіч, многіх пэўна цікавіць, які будзе дабраўрада беларуская дэлегацыя ў Ванкувер?

— Мяркуюцца, што ў яе склад увайдзе прыкладна 100 чалавек, з якіх палову складуць спартсманы. Графік пералётаў яшчэ будзе ўдакладняцца, аднак зарыз магу дакладна скажаць, што для дастатку каманды, трэнеру, медыцынскага персаналу, журналістаў выбрана польская авіякампанія LOT, якая прапанавала найбольш выгадныя для нас умовы пералётаў па маршруце Мінск—Варшава—Таронта—Ванкувер—Мінск.

У паветры нашым алімпійцам даведзецца правесці каля 16 гадзін. Упэўнены, што беларусы, асабліва спартсманы, паспяхова і камфортна дабярэюцца ў Ванкувер, стануць удзельнікамі цырымоніі падняцця беларускага сцяга, якая намечана на 9 лютага, і прыкладуць усе намаганні для дастойнага выступлення, а журналісты — для аператыўных і праўдзівых рэпартажаў.

— Алег Леанідавіч, многіх пэўна цікавіць, які будзе дабраўрада беларуская дэлегацыя ў Ванкувер?

— Мяркуюцца, што ў яе склад увайдзе прыкладна 100 чалавек, з якіх палову складуць спартсманы. Графік пералётаў яшчэ будзе ўдакладняцца, аднак зарыз магу дакладна скажаць, што для дастатку каманды, трэнеру, медыцынскага персаналу, журналістаў выбрана польская авіякампанія LOT, якая прапанавала найбольш выгадныя для нас умовы пералётаў па маршруце Мінск—Варшава—Таронта—Ванкувер—Мінск.

У паветры нашым алімпійцам даведзецца правесці каля 16 гадзін. Упэўнены, што беларусы, асабліва спартсманы, паспяхова і камфортна дабярэюцца ў Ванкувер, стануць удзельнікамі цырымоніі падняцця беларускага сцяга, якая намечана на 9 лютага, і прыкладуць усе намаганні для дастойнага выступлення, а журналісты — для аператыўных і праўдзівых рэпартажаў.

— Алег Леанідавіч, многіх пэўна цікавіць, які будзе дабраўрада беларуская дэлегацыя ў Ванкувер?

— Мяркуюцца, што ў яе склад увайдзе прыкладна 100 чалавек, з якіх палову складуць спартсманы. Графік пералётаў яшчэ будзе ўдакладняцца, аднак зарыз магу дакладна скажаць, што для дастатку каманды, трэнеру, медыцынскага персаналу, журналістаў выбрана польская авіякампанія LOT, якая прапанавала найбольш выгадныя для нас умовы пералётаў па маршруце Мінск—Варшава—Таронта—Ванкувер—Мінск.

У паветры нашым алімпійцам даведзецца правесці каля 16 гадзін. Упэўнены, што беларусы, асабліва спартсманы, паспяхова і камфортна дабярэюцца ў Ванкувер, стануць удзельнікамі цырымоніі падняцця беларускага сцяга, якая намечана на 9 лютага, і прыкладуць усе намаганні для дастойнага выступлення, а журналісты — для аператыўных і праўдзівых рэпартажаў.

— Алег Леанідавіч, многіх пэўна цікавіць, які будзе дабраўрада беларуская дэлегацыя ў Ванкувер?

— Мяркуюцца, што ў яе склад увайдзе прыкладна 100 чалавек, з якіх палову складуць спартсманы. Графік пералётаў яшчэ будзе ўдакладняцца, аднак зарыз магу дакладна скажаць, што для дастатку каманды, трэнеру, медыцынскага персаналу, журналістаў выбрана польская авіякампанія LOT, якая прапанавала найбольш выгадныя для нас умовы пералётаў па маршруце Мінск—Варшава—Таронта—Ванкувер—Мінск.

У паветры нашым алімпійцам даведзецца правесці каля 16 гадзін. Упэўнены, што беларусы, асабліва спартсманы, паспяхова і камфортна дабярэюцца ў Ванкувер, стануць удзельнікамі цырымоніі падняцця беларускага сцяга, якая намечана на 9 лютага, і прыкладуць усе намаганні для дастойнага выступлення, а журналісты — для аператыўных і праўдзівых рэпартажаў.

Алімпійскі дайджэст

ВАЕННЫЯ — НА СЛУЖБЕ Ў АЛІМПІЙЦАЎ
Узброеныя сілы Канады патрацяць больш за 210 мільянаў долараў ЗША на забеспячэнне бяспекі падчас правядзення зімовых Алімпіяды-2010 у Ванкуверы.

Адпаведная заява была зроблена па пасяджэнні ў Палаце абшчын парламента краіны.

Да ўмоўна названай аперцыі «Подыум» будуць прыцягнуты чатыры з паловай тысячы ваенных, а з баявой тэхнікі — самалёты-знішчальнікі і марскія дэталы.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Трэба звярнуць увагу на здаровы лад жыцця, прагулку на свежым паветры, неабходна цэпла апрацаваць на халадзе, не варта забывацца пра традыцыйны часнок і чыбулю, старацца менш хадзіць у грамадскіх месцах і, вядома ж, не трэба сарочкава апрацаць маску у грамадскім транспарце, крамах і медыцынскіх установах.

На пытанне аб уласнай абароне ад грыпу Святлана Кіслёва адказала шчыра:

— Я звярнулася да народных сродкаў абароны ад інфекцыі. Набыла разныя, кунжут, грэцкія арэхі, лімонны і мёд. Усё гэта перацёрла на буйной мясарубцы і карміло гэтай вітаміннай сумессю ўсю сваю сям'ю.

У **Магілёўскім абласным цэнтры гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя** паведамлілі: пакуль аб **эпідэміі грыпу размова не ідзе**. Лічыць панядзелка не з'яўляюцца паказальнікамі. Паводле інфармацыі на 2 лістапада, у Магілёве захварэлі на вострыя рэспіраторныя і вірусныя інфекцыі 1126 чалавек. У Бабруйску — 755.

Ілона ІВАНОВА.

ЦІ ЁСЦЬ СМЯРОТНЫЯ АХВЯРЫ «СВІНОГА» ГРЫПУ Ў БЕЛАРУСІ?

Інфармацыю пра першую ў Беларусі смяротную ахвяру ад «свінога» грыпу са спасылкай на Галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Брэсцкай вобласці Алега АРНАУТАВА распаўсюдзілі ўчора некаторыя электронныя сродкі масавай інфармацыі і інфармагенцыі.

— Я паведамліў, адказваючы на пытанне журналістаў на прэс-канферэнцыі, што ў вобласці і сапраўды загінула ад пнеўманіі 37-гадовага настаўніка, жыхарка Драгічына. 28 лістапада яна была шпіталізаваная ў Драгічынскую раённую бальніцу, аднак антыбактэрыяльнае і супрацьвіруснае лячэнне чаканага эфекту не прынесла, і 30 лістапада жанчына памерла. Вірусалагічнае даследаванне, праведзенае ў лабараторыі Брэсцкага абласнога цэнтры гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя не выключыла, што прычынай смерці жанчыны мо быць вірус А/Н1Н1, аднак канчатковы дызгнас будзе пастаўлены пасля вірусалагічнага даследавання ў Рэспубліканскім навукова-практычным цэнтры эпідэміялогіі і мікрабіялогіі, — тлумачыць сітуацыю журналіст «Звязды» **Галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Брэсцкай вобласці Алег АРНАУТАУ**. — Мы не маем пра інфармацыю рэспубліканскага санэпідслужбы, за апошні тыдзень у 18 кантрольных гарадах Беларусі было зарэгістравана амаль 70 тысяч хворых на вострыя рэспіраторныя захворванні, такім чынам, паказчык захваральнасці вырас на 9 працэнтаў. На дадатковы школьныя кантакты было вышарана адпраць вучню школі Мінска, Брэста і Брэсцкай вобласці, Маладзечна, Магілёва, Дзяржынска, Фаніпэля, Барысава і Бабруйска.

У еўрапейскім рэгіёне Суветнай арганізацыі аховы здароўя лабараторна пацверджаны 324 выпадкі да смяротным зыходам. Але гэта інфармацыя паясьвае састарэў яшчэ да таго, як ён агучыў. Ва Украіне статыстыка смяротных ахвяраў мяняецца штодня: згадваюцца ўжо больш як 70 чалавек. У Расіі пацверджана 14 смяротных выпадкаў. Учора аб пачатку эпідэміі пандэмічнага грыпу афіцыйна аб'явіла Балгарыя.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ШТРАФАВАЎ, ШТРАФАВАЇ І ПАПАЇСЯ

Начальнік аддзела дзяржаўнай аўтаніспекцыі Баранавіцкага РАУС быў прычыненым інспектарам — штрафавая ўсіх, хто парушаў правы дарожнага руху. Атрымаўшы з парашульніка грошы, ён у карашкі квіткую ўносіў суму, меншую за тую, якую яму плацілі, а розніцу спраўна клаў у сваю кішаню.

Цяпер пракуратура Баранавіцкага раёна завяла кртымальную справу. Дзеянні начальніка аддзела пададаюць пад артыкул КК Беларусі «Злоўжыванне ўладай і службовымі паўнамоцтвамі».

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

НАВАГОДНЯЯ ЁЛКА НА ГАЛОУНІ ПЛОШЧЫ

У Віцебску на галоўнай плошчы горада — плошчы Перамогі — ужо паставілі высокую штучную навагоднюю ёлку. Навашта так рана? — цікавіцца жыхары абласнога цэнтра.

Як паведаміў «Звяздзе» начальнік аддзела ідэалагічнай работы Віцебскага гарвыканкама Дзяніс ГЛУТКІН, ёлку тут паставілі так рана таму, што раней на гэтай плошчы наогул не ставілі навагодніх ёлак. Улічваючы, што ўпершыню гэтая ёлка стане галоўнай у вобласці, каб праверыць наколькі надзейнай будзе сістэма мантажу і гэтак далей, і паставілі яе раней часу. Вышыня новай ёлкі — 36,5 метра. Як адзначылі ў гарвыканкаме, дэмантаваць дрэва плянуюць у канцы года.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Музею-запаведніку «Нясвіж» перададзены партрэты Радзівілаў

У будынку беларускага пасольства ў Польшчы адбылася цырымонія перадачы 48 партрэтаў Радзівілаў (лічбавыя копіі) для дзяржаўнага гісторыка-культурнага музея-запаведніка «Нясвіж». Пасол Віктар Гайсёнак выказаў падзяку польскаму боку за праведзеныя працы. Адапаведнае рашэнне прыняла беларуска-польская кансультацыйная камісія па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны. У цырымоніі перадачы партрэтаў удзельнічалі прадстаўнікі знакамітага роду Эльжбета і Мікалай Радзівілы.

Лялька таксама... чалавек

Зала Варшаўскага тэатра лялек сустрэла авацамі выступленне беларускіх артыстаў на чацвёртым Міжнародным фестывалі ляльчых тэатраў і анімацыйных фільмаў.

Разам з Магілёўскім тэатрам лялек, які прадставіў на суд глядачоў і журы спектакль «Паўлінка» па п'есе Янкі Купалы, у фестывалі пад назвай «Лялька таксама чалавек» удзельнічалі тэатральныя калектывы з Беларусі, Германіі, Нарвегіі, Польшчы, Расіі, Турцыі, Францыі і Чэхіі. Анімацыйнае кіно было прадстаўлена рэжысёрамі з Вялікабрытаніі, ЗША і Эстоніі.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

У СМАРГОНІ ЗАТРЫМАЛІ КРЫМІНАЛ, АДАРЭННІ БУЙНУЮ ПАРТЫЮ ЖАНОЧАГА АДЗЕННЯ

Асартымент тавару быў даволі шырокі, а агульны кошт — амаль 173 мільёны беларускіх рублёў, паведамыя аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гродзенскага аблвыканкама.

Аўтамашыну «Мерседэс», якой кіраваў жыхар Воранаўскага раёна, вадзіцель прыватнага прадпрыемства, супрацьопціі Смаргонскага райаддзела міліцыі сумесна з работнікамі падатковай інспекцыі затрымалі на аб'язной дарозе паблізу райцэнтра. Адзёненне выявілі ў грузавым асудку. Вадзіцель не прад'явіў суправадзяльняе дакумэнты на тавар, а толькі паведаміў, што перавозіць яго з Ліды ў Віцебск. Вышаравацца пытанне аб прыцягненні да адміністрацыйнай адказнасці кіраўніка фірмы, дзе працуе гэты вадзіцель. За парашуэнне правілаў гандлю і аказання паслуг насельніцтву прадуладжаны штраф у памеры ад 30 да 50 базавых велічынь і канфіскацыя тавару.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

НАЕХАЎ НА ПАПДЛЕТКА І ЦЁК

Вечарам на аўтадарозе Палонка-Пархавічы (Баранавіцкі раён) 14-гадовага васікмільніска збілі «Жыгулі» і з'ехалі з месца ДТП. Папдлетка стаў на аўтобусным прыпынку, калі на яго наляцела аўтамашына.

19-гадовага вадзіцеля, жыхара в. Палонка, у гэты ж вечар затрымалі ў Ляхавіцкім раёне. У яго не было пасведчання вадзіцеля. Пацярпелага жыхара в. Свірэны забрала хуткая дапамога, але на дарозе ў бальніцу ён памёр.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ»

сообщает, что в извещении о проведении аукционов торгов, опубликованном в газете «Звязда» № 197 от 17.10.2009 г. (аукцион по продаже имущества ОАО «Бобруйскграмаш») следует читать:

«Начальная цена продажи, рублей с учетом НДС».

100% ЗА ГОД

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Для таго, каб дасягнуць узроўню мінулага года, у вобласці распаўсцавана **пакровавая стратэгія**. Яе сэнс — мінімум 100% за год. Калі ўсе прадпрыемствы, гарарды і раёны выканаюць яе марапрыемствы, вобласць дасягне да 1 студзеня 2010 года леташняга узроўню вытворчасці.

— Мы абавязаны ўтрымаць эканоміку на узроўні мінулага года, — заявіў **старшыня Магілёўскага аблвыканкама Пётр РУДНІК**. — Але крызіс з пачаткам новага года не завершыцца. Трэба не чакаць, а шукаць новыя рынкі і вырабляць новую прадукцыю. **Крызіс крызсісам, а пачіраючы трэба выкрасіць**, — Таму влікая ўвага надаецца праблемам. Напрыклад, эфектыўнасць гаспадарчых дзейнасці: стратных прадпрыемстваў цяпер толькі 4% ад агульнай колькасці, але сума страт у паявлялася.

Кіраўніцтва аблвыканкама хоча спыніць адток вальюты з рэгіёну і краіны праз прыватнікаў, стрымач імпарт тавараў і паслуг. Трывожная сітуацыя, паводле слоў выступуючага на пасяджэнні, складалася з транспартнымі паслугамі, дзе паянучы замежнымі перавозчыкі: экспарт транспартных паслуг скараціўся на 20%, затое імпарт паявлячыўся болей чым на 80%.

Кіраўніцтва вобласці непакоіць тэндэнцыя да зніжэння тэмпаў росту рознічнага таваразвароту. Акрамя заклікаў да зніжак, рэкламных акцый, кірмашоў і розных іншым дугустайці, прадпрыемствам гандлю і банкам ракамандуюць шырэй укараняць безнаўчыны разлікі. Увогуле сферу абслугоўвання паявляюць: недазвольна ўсё звыкла зваляць на неплацежаздольнасць насельніцтва, трэба

на заробках адбіліся не толькі зніжэнне аб'ёму вытворчасці, але і скарачэння рэжымы працы. **Няпоўны працоўны дзень маюць у 3 разы болей работнікаў**, чым летас. А тых, хто адправіўся ў вопдпус з ініцыятывы наймальніка, пабелела ў 3,2 разы.

шукаць магчымасці прыцягнення кліентаў.

Пасля нарады ў Мінску Пётр Руднік паведаміў аб старэнім **антыкрыснага штаба**. Яго заданне: паявлячыць аб'ёмы прамысловыя вытворчасці і значна скараціць запасы гатовай прадукцыі на складах.

Заробкі

— Эканоміка вобласці не здолела пазбегнуць страт, звязаных з сусветным фінансавым крызісам, — прызнаў кіраўнік вобласці. — Таму што наша эканоміка цесна інтэграваная ў сусветную эканоміку. У гэты ж час асноўнай задачай абласной улады з'яўляецца выкананне ўсіх узятых на сябе абавязальнасцяў па сацыяльных гарантыях насельніцтва.

На пасяджэнні прагучала, што **крызіс — гэта не нейкая абстракцыя, для людзей ён прымае памер іх рэальных даходаў**. Заробак, паводле кіраўніцтва вобласці, гэтай індыхатар развіцця ўсёй народнай гаспадаркі. І поспех усіх антыкрызісных мерапрыемстваў — не ў сухіх лічбах паказчыкаў, а ва ўзроўні жыцця насельніцтва.

Сярэдні заробак у Магілёўскай вобласці — пакуль самы нізкі ў Беларусі. За 9 месяцаў сярэдні заробак склаў 863,3 тысячы рублёў, і гэта, з улікам інфляцыі, 97,9% у параўнанні з такім жа перыядам летас. Прычым заробатная плата рэзка паменшылася менавіта ў верасні.

На заробках адбіліся не толькі зніжэнне аб'ёму вытворчасці, але і скарачэння рэжымы працы. **Няпоўны працоўны дзень маюць у 3 разы болей работнікаў**, чым летас. А тых, хто адправіўся ў вопдпус з ініцыятывы наймальніка, пабелела ў 3,2 разы.

Напрыклад, «Беларусьуматэхніка» працуе толькі 15 працоўных дзён у месяц ад пачатку гэтага года. Бабруйскае ААТ «ТАІМ» ад сакавіка мае толькі тры працоўныя дні на тыдзень. Асіповіцкі завод аўтаагрэгаўтараў таксама працуе няпоўна: па водле задання, сярэдні заробак яго работнікаў паявнёўшы перавышыць мільён рублёў, але ў сапраўднасці не дацягвае і да 800 тысяч.

З трыбуны пасяджэння прагучалі таксама прыклады, калі сярэдні заробак на прадпрыемстве зніжэцца, але ў кіраўніцтва, наадварот, паявляваецца. Старшыня аблвыканкама даручыў разабрацца з такімі заробкамі:

— Кіраўнік не паявнёўшы дэвалюці сабе паявлячыцца заробку, калі ў яго работнікаў заробкі паявляюцца. Гэта недазвольна з маральнага пункту гледжання.

Пётр Руднік назваў недазвольнай і тэндэнцыю эканоміі на заробках. Прадпрыемствам і арганізацыям трэба шукаць сродкі для эканоміі ў іншых кірунках.

Між тым паявлячыцца колькасць арганізацый, дзе заробак не дацягвае да 200 долараў. У Магілёўскай вобласці ў верасні і налічвалася 306, а гэта на 80 больш, чым у жніўні. Сёння гэта 19% ад агульнай колькасці прадпрыемстваў і арганізацый: у асноўным на сельскай гаспадарцы, гандлі, бытавым абслугоўванні, грамадскім харчаванні, бюджэтных сферы.

Старшыня аблвыканкама Пётр Руднік даручыў зрабіць **задачы, каб у вобласці не застаўся ніводнага прадпрыемства з сярэднім заробкам меней 200 долараў**, а таксама паявляюцца ад недапушчальнасці затрымак выплаты заробку.

Ілона ІВАНОВА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

РАДА ВЫЛУЧЫЛА МІЛЬЯРД НА БАРАЦБУ З ГРЫПАМ

Дэпутаты Вярхоўнай Рады Украіны большасцю галасоў падтрымалі **законапраект аб змене бюджэту на 2009 год**. Паводле прынятых паправак, рэзервовы фонд дзяржбюджэту будзе паявлячыцца на 1 мільярд грыўнаў. Гэтыя сродкі пойдуць на барацьбу супраць эпідэміі ВРВ1 і пнеўманіі, якая апававала захаднюю рэгіёны краіны. Плянуецца, што мільярд будзе выдаткаваны на закупку абсталявання, медыкаменту і матэрыялаў, неабходных для супрацьдзеяння распаўсюджванню эпідэміі.

Медыцынскім работнікам, якія здзейнічаюць у барацьбе з эпідэміяй грыпу, пранаянуча з 1 лістапада паявляюцца аклады ў 5 разоў. У прыватнасці, праект прадуладжвае ў тэрмін да 1 снежня выплату матэрыяльнай дапамогі ў памеры 100 тысяч грыўнаў сям'ям тых медыцынскіх работнікаў, якія загінулі з прычыны захворвання, атрыманага падчас выканання службовых абавязкаў — аказання медыцынскай дапамогі насельніцтву ў перыяд эпідэміі грыпу. Таксама дакумент прапануе забяспечыць хорсткі кантроль за матавым выкарыстаннем сродкаў, выдзеленых на пераадоленне эпідэміі.

РАСІЯН АБАВЯЗАЛІ НАСІЦЬ МАСКІ

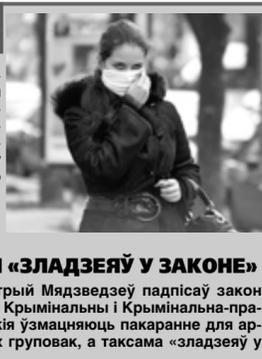
У Забайкаллі выкананне патрабаванняў уладаў аб **увядзенні з-за эпідэміі грыпу ў ВРВ1 масчанга рэжыму цяпер будзці кантраляваць праваахоўныя органы**. За парашуэнне правілаў санітарна-эпідэміялагічнай бяспекі ўжо ўведзеныя штрафы. На такія строгія меры мясцовыя ўлады былі вымушаныя паяісці пасля таго, як Распажыўнагляд назваў краіну адным з самых небяспечных па грыпу расійскай рэгіёнаў. Па апошніх звестках ведамства, ад грыпу А/Н1Н1 тут памерлі ўжо восем чалавек.

У РФ

УЗМАЦНЯЮЦА ПАКАРАННІ ДЛЯ «ЗЛАДЗЕЯЎ У ЗАКОНЕ»

Прэзідэнт РФ Дзмітрый Мядзведзеву падпісаў закон аб **унясенні паправак у Крымінальна-і Крымінальна-працэсуальныя кодэксы, якія ўзмацняюць пакаранне для арганізатараў злачынчых групавак, а таксама «зладзеяў у законе»**.

Раней расійскім следчым часцяком не удавалася прыцягнуць да адказнасці арганізатараў і каардынатараў злачынчых дзейнасці, цяпер жа пасадзіць за краты можна будзе ўжо за сам статус «зладзеяў у законе». Злачынцы, змешчаныя на версе крымінальнай іерархіі, будучы пазбаўляцца волі на тэрмін ад 15 да 20 гадоў альбо пажыццёва. Акрамя таго, асуджаныя за злачынствы, здзейсненыя ў складзе груповак, змогуць пры-тэндываць на умоўна-датырміновае вызваленне не раней, чым адбудуць тры чвэрці свайго тэрміну. Нарэшце, следства зможа прад'яўляць абвінавачаным членам такіх групавак на працягу 30 дзён, а не 10, як было раней.

Інфарма-укол

ПРЫРОДНЫЯ АНТЫАКСИДАНТЫ СУПРАЦЬ ГРЫПУ

Амерыканскія вучоныя мяркуюць, што **прыродныя антыаксиданты, якія ўтрымліваюцца ў раслінных прадуктах, здольныя паявляюцца пашкоджанне лёгкіх, выкліканае вірусам грыпу**.

Вацкынацыя — першаная абарона ад небяспечных дыхальных вірусаў грыпу, аднак ужыванне ў сезон эпідэміі вялікай колькасці антыаксидантных прадуктаў — прадуктаў, багатых на вітаміны А, Е і С, а гэта садавіна, агародніна, язнелна, арэхі і бабовыя, таксама можа аказаць магутнае супраціўленне інфекцыям, жакуць тэрапеўты.

АЛІЎКАВЫ АЛЕЙ: ТОЛЬКІ «ПЛЮСЫ»

Аліўкавы алей — багатая крыніца вітамінаў і мікраэлементаў. Ён утрымлівае вітаміны А, С, Д, Е, К, мінеральныя солі калію, кальцыю, магнію, марганцу, жалеза, фосфару, хлору. У яго склад уваходзяць **ненасычаныя кіслоты — ліналевая, алелінавая, ліналеная**. Вартасіць алейно:

— натуральны сродкаў для прафілактыкі сардэчна-сасудзістых захворванняў, асаб-

ліва інфарктаў і інсульты;

— зніжае ўзровень халестэрыну ў крыві, умацоўвае сценкі сасудаў;

— валодае імунастымулюючымі ўласцівасцямі;

— аказвае жаўцянгоннае дзеянне;

— паліпапае дзейнасць страўніка, кішчэніка, падстраўнікавай залозы і печані, спрыяе жаўцённю язваў страўніка і 12-перскай кішкі;

— прымяняецца пры лячэнні запораў і гемарою;

— карысна дзейнічае пры вывадзе камяняў з жоўцевага пузыра;

— поліненасычаныя тлустыя кіслоты нармалізуюць работу жаночых палавых залоз;

— перашкаджае ўтварэнню ракавых клетак;

— спрыяе жаўцённю ранаў, язваў, парэзаў;

— паліпапае эрозію, улігатынне і змякччае скуру, дапамагае пазбавіцца ад маршчын.

Ад аліўкавага алейна варта адмовіцца пры харчовым атручэнні, кішчачнай інфекцыі, расстройстве страўніка, паколькі алейно валодае паслабляльным эфектам.

Вядучая рубрыкі Святлана БАРЫСЕНКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА

Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, пр. Черныховского, 9

№ лота	Кадастровый номер, площадь и адрес земельного участка	Целевое назначение	Характеристика расположенных на земельном участке инженерных коммуникаций и сооружений. Ограничения использования земель	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)	Размер задатка и реквизиты для его внесения	Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.	Расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, руб.
1	Земельный участок с кадастровым номером 221288502101000014 площадью 0,2500 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Туловский с/с, д. Осиповщина, ул. Зеленая, возле дома № 8	Для строительства и обслуживания жилого дома	Коммуникации отсутствуют. Участок находится в радиусе до 500 метров от центра населенного пункта	1 817 805	181 700 бел. руб. р/с 3600314130016 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 259, УНП 300971263, код платежа 04901, получатель платежа: Туловский сельский исполнительный комитет	2 078 574	527 573
2	Земельный участок с кадастровым номером 221287001101000465 площадью 0,1611 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Новиковский с/с, д. Бороньки, ул. 2-я Пригородная (участок 20)	Для строительства и обслуживания жилого дома	Наличие централизованного газоснабжения, водоснабжения	2 756 423	275 600 бел. руб. р/с 3600314130017 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801259, УНП 300971139, код платежа 04901, получатель платежа: Новиковский сельский исполнительный комитет	2 078 574	635 755
3	Земельный участок с кадастровым номером 221287005101000081 площадью 0,1500 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Новиковский с/с, д. Горданыны, ул. Липовая, 9	Для строительства и обслуживания жилого дома	Коммуникации отсутствуют. Ограничения: водоохранная зона вне прибрежной полосы озера Городно	409 950	40 900 бел. руб. р/с 3600314100017 в Витебском ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801259, УНП 300971139, код платежа 04901, получатель платежа: Новиковский сельский исполнительный комитет	2 078 574	550 265
4	Земельный участок с кадастровым номером 221281201101000269 площадью 0,2300 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Вороновский с/с, д. Ворон, ул. Лесная, д. 7	Для строительства и обслуживания жилого дома	Наличие централизованного водоснабжения	816 270	81 600 бел. руб. р/с 3600314020012 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801259, УНП 300972045, код платежа 04901, получатель платежа: Вороновский сельский исполнительный комитет	2 078 574	530 508
5	Земельный участок с кадастровым номером 221281201101000268 площадью 0,2296 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Вороновский с/с, д. Ворон, ул. Лесная, д. 8	Для строительства и обслуживания жилого дома	Наличие централизованного водоснабжения	814 850	81 400 бел. руб. р/с 3600314020012 в ф-ле № 201 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801259, УНП 300972045, код платежа 04901, получатель платежа: Вороновский сельский исполнительный комитет	2 078 574	530 508

Дата, время и место проведения аукциона — 08.12.2009 в 15.00, г. Витебск, пр. Черныховского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Окончательный срок приема документов — 02.12.2009 г. до 17.30.

ККУП «Витеб

Занатоўкі мастака

ПЛЕЧКАЎ І ЛЕКІ

Здраецца, што жываціцу захопачца нешта нейкае вылепіць з гліны, а бывае і наадварот, скульптар возьме фарбы і напіша карціну на палатне. Мой таварыш, Плячкаў, вучыўся на скульптара. Аднойчы ён захварэў, нічога страшнага — проста прастудзіся. Стаяла восень, скульптар патрапіў пад дождж, вымак і пачаў кашляць. Лежачы ў ложку, Плячкаў чытаў кнігу пра Клода Монаэ. Імпрэсіянізм, з ягонымі сонечнымі краявідамі, так захапіў прастуджанага скульптара, што ён узяў эюднік з палатном ды паехаў у лес. Там ён доўга блукаў, пакуль не зайшоў у глухое балота. Стоячы на хісткім дзёране, пад якім ляжала багна, Плячкаў напісаў на палатне рудое балота і блакітнае неба. Ён зрабіў імпрэсіяністычны эюд і напісаў яго. Плячкаў сам са здзіўленнем казаў, што вылекаваўся менавіта жывацісам.

КАТКОЎ І БАТУТНЫЯ ГІМНАСТЫ

Троба было напісаць «батутныя акрабаты», але мы — я і Міша Пракоф'еў — лічылі сябе батутнымі гімнастамі. Мы разам хадзілі ў студыю выяўленчага мастацтва, якой кіраваў Сяргей Каткоў. Студыя тая была ў палацы п'янераў і школьнікаў, на трэцім паверсе. У студыі, вядома ж, меліся і рукамынік з прывіральняю. Гэтыя выгоды былі агульнымі з гімнастычнай залю. А ў той зале стаяў вялікі белы батут! Часам, у нядзелю мы прасілі Сяргея Каткова — пакінуць нас у студыі, маўляў — не паспелі падамалёўваць карціны. Каткоў пакаў ключ і сыходзіў, а мы ляцелі ў гімнастычную залу, каб скакаць на батуте. Мы скакалі на ім у чаравіках. Недаравальны ўчынак! Каюся! Я скакаў на батуте ў чаравіках і крычаў на ўсю залу: «Я — батутны гімнаст!» Міша Пракоф'еў таксама скакаў і крычаў. А яшчэ і рэха за намі крычала: «Я — батутны гімнаст!» Пазней я даведаўся, што скакчы на батуте — самы небяспечны від спорту, бо ў ім найбольша колькасць смяротных выпадкаў, спартотычы часцяком ломяць сабе шыі на такім прыгожым белым батуте. Нам пашанцавала, нас — Мішу Пракоф'ева і мяне — ні разу не злавлілі і не пакаралі за тое, што мы скакалі на батуте ў чаравіках.

ГРЫШКЕВІЧ І НІТКА

Загаварыў я з краявідазнаўцам Грышкевічам пра гімнаста. З мужчынамі цікава пагаварыць пра жанчыні і пра грошы, але пра гімнаста і лягчай, і цікавей. Грышкевіч расказаў, 3-за чаго на васьм гадоў ён кідаў піць... «Я нітку мастацтва згубіў. Устаю пасля п'янікі, станавіўся каля мальберта, пэчкаю палатно, а нітка мастацтва не даецца ў рукі. Раней, пачну пісаць карціну і адчуваю, што ўхапіў за нітку, цягну тую нітку, да сябе, асцрожненька так выцягваю яе з нябугу, а карціна сама пачынае пісацца, колеры праўляюцца, абрысы становяцца на свае месцы. Ад такой працы адна радасць! А тут стаю, як той баран, вачыма лыпаю і разумю: мастацтва ад мяне ўцякло! Паехаў я ў Магілёў, да спецыялістаў. Яны дапамаглі. Праз пару месяцаў я зноўку намагаў нітку чароўную. Восем гадоў не піў, цяпер п'ю і нітку трымаю, не адпускаю. Калі нітку згублю, піць кіню!» Цікава расказаў Грышкевіч, але нітка мастацтва — рэч у гаспадарцы неабавязковая. Іншая гісторыя, калі ты праз гімнаста губляеш нітку сную. Так усё проста: лёг, вочы заплюшчыў, пацягнуў за нітку, і сон агарнуў цябе, і праспаў ты да самай раніцы, і ўстаў бадзёры пасля добрага адпачынку. А тут праз пракрытую гарэлку заснуць ніяк не можаш. Ляжаш, заснеш на якіх пару хвілінку і прахонліваешся, і іцуюноч не спіш. Удзень сонны будзешся, думаеш, што гарэлка можна падлекавацца, сам сябе падманваеш. Тут трэба кідаць піць, бо без ніткі сную доўга не працягнеш, без ніткі сную жыцця няма.

БАРЫС І АКБРАДАННЕ КВАТЭР

Мой знаёмы Юрась расказаў пра свайго знаёмага Барыса, а я занатаваў, бо сам я з падобнымі сучаснікамі ніколі не размаляў. Барыс — кватэрны злодзей, дамушнік. Ён злодзей професійны, а васьмай раніцы ідзе на справу, дому ён вяртаецца а пятай увечары. У Барыса ёсць некалькі запятых правілаў, што дапамагаюць доўгі час гуляць на волі. Да мушнік павінен знаходзіцца ў чужым памяшканні не больш за тры хвіліны. Што ўзяў за тры хвіліны — тваё, астатняе застаецца гаспадару. Калі ты за тры хвіліны нічога каштоўнага ў чужой кватэры не знайдзеш, гэта азначае — гаспадар разумеўшы за цябе. Ён не толькі добра хавае свае грошы, ён можа ўпалаваць дамушніка. Завячыў людзі хаваюць грошы за лягоднію, спадзяюцца, што злодзей паяннуецца адсоўваць цяжкую лягодню. Раз на год Барысу даводзіцца перажджаць з горада ў горад. Пераездзе ён лічыць самым цяжкім момантам у сваёй справе. Усім астатнім Барыс цалкам задаволены.

САЧЫК І СМЕТНІКІ

Воўка Сачык малое абразы. Ён паціху п'е гарэлку і на дубовых дошках вылісае лікі праслаўных святых. З Воўкам я вучыўся на мастака, і адносіны ў нас захаваліся прывяжны. Днімі я сутыкнуўся з Сачыкам на вуліцы Кірава. Ён узрадавана сказаў: «Чытаю цябе! У часопісе «Даберман» прачытаў абразкі пра алкаголікаў. Не думай, я часопісы і газеты не куляю. Часопісы і кнігі я на сметніках бяру. Штораніцы раблю абыход суседніх сметнікаў. Колькі ўсяго добрага і патрэбнага людзі выкідаюць! Ты сабе і ўвечы не зможаш. На сметніку я знаёшыў цэлы стос «Даберману», пагартаў, убачыў твой твар і прачытаў увайшоў часопіс. Мне падабаецца корпацца на сметніках. Большасць хлопцаў з нашага пакалення даўно належаць сметніку. Заўваж, пераважная большасць. Яшчэ якіх п'яць—дзесяць гадоў — і на сметніку апынуцца нашы ўсе...»

ЛЮДА І ЭПІДЭМІЯ

У краіне пачалася эпідэмія. Усе толькі і гавораць пра «свіны» грып. Але размовы застаюцца размовамі, пакуль нейкі, блізкі табе, чалавек не паедзе ў бальніцу на машыне «хуткай дапамогі». Пасля такога ты пачынаеш хваляцца па сапраўдному. Так і я, слухаў пра людзей, памерлых ад скарачэцкай хваробы, і не надта сабе перажываў. Тут мне патэлефанавала Люда і сказала, што на заняткі не прыйдзе, бо яе паклікалі ў бальніцу. Люда прыходзіць раз на тыдзень, і я паціху спрабую навучыць яе пісаць дзённік. Паспее ў нас даволі сціпныя, але яны ёсць; занатоўкі маёй вучаніцы друкаваліся ў часопісах «Монолол» і «Нёман». Якіраз «Нёман» са сваёй публікацыяй Люда і не паспела купіць, бо нечакана патрапіла на бальнічны ложак. Я захвалываўся. Тэлефаную ў бальніцу, дзе ўсе палаты і калідоры, як сказала Люда, «заваленыя хворымі». Перажываю за вучаніцу. Сёння, пасля ўколаў, ёй стала лепей, і мне таксама зрабілася крыху лягчэй.

ВОА І ПРАМАЛЁЎНАНЕ ЖЫЦЦЯ

Прамаляваць сваё жыццё так жа добра, як праспяваць ды пратанцаваць яго. Сёння я накупіў у краме еліскаў з грышамі. Унук Воа іх намалываў. Пасля малывання мы абі сакавітую садавіну. У маёй майстэрні яшчэ засталася адна груша і невялічкая іспанская дыня. Паціху я вучу Воу прамалёўваць жыццё. Танцаваць і спяваць яго навучыць іншыя, спадзяюся.

Адам ГЛОБУС.

СКАНВОРД Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

Сканворд з выявамі пугала, сабакі, чалавечага галава, і іншых твароў. Кожная выява мае нумар і назву, якія ўваходзяць у сканворд.

ТОК-ШОУ «ВЫБАР» ПРЫМУСІЛА ХЭНЛАНА ЗАДУМАЦЦА. І ПРЫНЯЦЬ РАШЭННЕ АБ АДСТАЎЦЫ

Як мы паведамлялі, 2 лістапада канадскі спецыяліст Глен Хэнлан прыняў рашэнне пакінуць пасаду галоўнага трэнера нацыянальнай зборнай Беларусі. Да гэтага, 20 кастрычніка трэнер быў звольнены са сталічнага «Дынама». Праўда, Хэнлан спачатку даў згоду застацца ў руля зборнай і нават пачаў рыхтавацца камандзе да Кубка Палесся, які пройдзе з 5 па 8 лістапада... У сціплым каментарыі прэс-службы федэрацыі хакея рашэнне Хэнлана тлумачылася маральна-псіхалагічным станам. А праз дзень у федэрацыі хакея трэнер сустрэўся з журналістамі і падрабязна ўсё растлумачыў.

— Я абяцаў, што калі буду пакідаць Беларусь, буду размаўляць па-руску. Тады я не разлічваў, што гэта абудзецца так хутка. І я, і мая жонка адчувалі тут сябе як дома. Мой сын будзе сумаваць па Лагойску — мы нядуна там пабывалі, і па беларускім школах. Калі мы прыехалі пачаць гадоў таму, не думалі, што застанемся тут так надоўга. І сёння мы вярталіся сюды з-за незвычайнага беларускага людзей, бальшычківай. Я імкніўся знайсці, чым адказаць на іх захапленне хакеям, хацелі, каб яны ганарыліся сваёй зборнай... Мы падарожнічалі па ўсёй краіне — у вас цудоўныя традыцыі, смачная ежа. Тут у мяне з'явіліся сябры, якія застануцца на ўсё жыццё. А цяпер пра зборную: у вас ёсць будучыня. Мы змалі навучыць гульцоў павазе, змяніць падыход да трэнераў, гульнівай. Нацыянальная каманда паднялася з 13 на 8 месца. І я прыняў рашэнне адзіць ў бок...

— Глен, што змяніла за тыдзень? Пасля адстаўкі з «Дынама» вы хацелі застацца са зборнай... — Я глядзеў ток-шоу «Выбар», гэта нялэгка — глядзець перадачу пра самога сябе... Калі мяне звольнілі з «Дынама», я хацелі застацца са зборнай, у мяне былі мэты, мара паехаць на Алімпіяду, і я падумаў, што трэба працягнуць пачатае. Калі пачаў падрыхтоўку да Кубка Па-

лесся, зразумеў, што няма таго пачуцця, якое было раней. І ў суботу раніцай я прыняў рашэнне звольніцца, хоць, магчыма, у дачыненні да федэрацыі гэта і няправільна. Але ў адносінах да федэрацыі, краіны, бальшычківай было б несправядліва мець трэнера, які не ўсім сэрцам аддаецца камандзе. Нацыянальна трэнер у год Алімпіяды павінен адчуваць падтрымку ўсіх — прэсы, федэрацыі, кожнага бальшычківа... — З кім і навошта вы глядзелі ток-шоу «Выбар», прывесчыце хакею? — Так атрымалася, што глядзеў. На інтэрв'ю, якое ў мяне ўзялі, я не пакрыўджаны, там усё было слухна. Гэта перадача прымуслі мяне паглядзець на сітуацыю збоку...

— Хто, на ваш погляд, гатовы цяпер прыняць зборную? — Напэўна, вам і сапраўды патрэбны беларускі трэнер. І маюць рацыю тыя, хто кажа, што Міхаіл Захарэў можа прывезці дадому залаты медаль. — Ці гатовы вы стаць кандыдатам на наш зборнай на Алімпіяду? — Я гатовы зрабіць дзеля каманды ўсё, быць хоць бы вадзіцелем аўтобуса зборнай... Але я не думаю, што мая дапамога патрэбная камандзе. — Ці не было памылкі ў тым, што вы прынялі пранаву ўзначаліць «Дынама»? — Летас кіраўніцтва хацела, каб трэнер зборнай ўзначаліць «Дынама». Я быў згодны з гэтым і прыехаў у Мінск. Калі глядзець на сітуацыю цяпер, то гэта была памылка. Каб быць за каманды на Алімпііх гульнівай, два гадзі ты пачаў па кінаіху Паўночную Амерыку. Алімпіяды была важная для мяне. Калі б я ведаў, што так атрымаецца, я адмовіўся б ўзначаліць «Дынама».

— Што для вас больш важнае, чым хакей? Пра што марыце цяпер? — Мая сям'я і мая вера ў Бога. Не ведаю, як у іншых трэнераў, а для мяне сям'я больш важная, чым праца. — Цяпер вы збіраецеся адпачыць ці хутэй знайсці працу? — Калі я дома, мне даводзіцца займацца хатнімі справамі — прыбіраннем, напрыклад. Таму, калі шыра, хочацца хутэй знайсці новую працу. У гэтым сезоне я адрацаваў толькі 15 гульнівай, і калі знайдзі штошчэ падыходнае, буду працаваць трэнерскаю кар'ерай. Як толькі жонка скончыць свае справы ў школе, мы вяртаемся ў Паўночную Амерыку. Праўда, я не ведаю, куды мы вяртаемся — у нас цяпер нават дома там няма.

— Навумаў у адным інтэрв'ю агучыў інфармацыю, што ў Беларусі вы зараблялі значна больш, чым у іншых камандах, дзе вам даводзіцца працаваць... — Гэта сапраўды так. — Вас звольнілі за тое, што ў каманды не было характэрна і трэнерскі штаб не можа яго выхавалі... — Я размаўляў з вамі 45 хвілін, і гэта трыце пытанне пра мяне і Навумава. Вы імкнесьце стварыць канфіліт, якога не было! У мяне нармальнае стаўленне да таго, што мяне звольнілі. А што да характэрна, дык з тымі камандамі, з якімі я працаваў, у «Дынама» ён самы моцны. — Глядзелі гульні «Дынама» пасля адстаўкі? — Я не магу іх глядзець. — Ці засталася ў вас крыўда за звальненне? — Не. Да мяне добра тут ставіліся. Калі ты з'яўляешся трэнерам, бывае, што ўсё ідзе як трэба, а бывае і наадварот. З 1991 года я працаваў трэнерам, і мяне двойчы звальнялі. Нават тройчы, калі лічыць, што тут — два разы. — Гульні каманды Беларусі на Алімпіядзе ў Ванкуверы наведзеце? — Так, з задавальненнем. Я заўсёды буду сачыць за камандай і перажываць за яе поспех.

Алена АУЧЫНІКАВА.

НОВЫ СЕЗОН ПАЛЯВАННЯ

З першай суботы лістапада па апошняю нядзелю студзеня, згодна з Правіламі вядзення паляўнічай гаспадаркі і палявання, у краіне будзе доўжыцца асенне-зімовы сезон палявання на зайца-белка і зайца-русака. У светлы час сутык у гэты перыяд можна будзе дабываць жывёл лубога полу і ўзросту зброевым спосабам, у тым ліку з паляўнічымі саба-

камі, з падыходу, загонам, бяззброевым з хартамі, лочнымі пушкамі. У аналагічны перыяд у светлы час сутак пройдзе таксама асенне-зімовы сезон палявання на каменную і лясную куціцу, ляснога тхара, амерыканскую норку, гарнаста, звычайную вавёрку. Да здабычы дазволены жывёлы лубога полу і ўзросту зброевым і бяззброевым спосабам, у тым ліку з паляўнічымі сабакамі, з падыходу.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЭКСПАЗІЦЫЮ ПАПАЎНЯЮЦЬ «ЧОРНЫЯ» КАПАЛЬНІКІ

Праўда, не па асабітай ініцыятыве. Зв'язком сувязі паміж Гомельскім абласным музеем ваеннай славы і аматарамі нелегальных раскопак сталі супрацоўнікі Гомельскага ўпраўлення Камітэта дзяржаўнай бяспекі.

фіскаваная ў ходзе правядзення апэратыўна вышукowych мерапрыемстваў па выкараненні злучэнняў, звязаных з незаконным абаротам зброі, боерпрыасаў, выбуховых рэчываў: — Прычынай папулярынасці гэтага куліямета ў вайскоўцаў з'яўляліся прастата і надзейнасць канструкцыі, а таксама высокая дакладнасць стральбы. З яго можна бы-

ло зрабіць без перапынку да 250 стрэлаў, а максімальна далёкаска складала 2400 метраў. Наглядзячы на тое, што гэта тыпавы куліямет для Беларусі ў дастаткова рэдкая знаходка. Вядома, што ў гады Першай сусветнай вайны ў якасці саюзніцкай дапамогі Расіі для рускай арміі было пастаўлена толькі некалькі соцен такіх куліяметаў. Частка з іх потым аказалася ў арсенале Чырвонай Арміі і народнага апалчэння. Вядома таксама, што падчас Другой сусветнай такія ку-

ліяметы выкарыстоўвалі нямецкія дапаможныя і паліцэйскія часці, узброеныя трафіямі. Як ён трапіў у Беларусь — пакуль загадка. Разгадаць яе плянуецца супрацоўнікі Гомельскага абласнога музея ваеннай славы. Яго дырэктар Павел Ждановіч падкрэслівае, што пры стварэнні экспазіцыі ёсць складанасці з прадстаўленнем менавіта перыяду Першай сусветнай вайны: — І таму гэты куліямет для нас вельмі цікавы экспанат. Для нас увогуле вельмі каштоўная любія прадметы перыяду Першай сусветнай вайны, тым больш што менавіта ў гэты час на тэрыторыі Усходняй Беларусі не вялося актыўных баявых дзеянняў.

Усяго ў гэтым годзе супрацоўнікамі УКДБ па Гомельскай вобласці сумесна з вайскоўцамі саперна-піратэчнай групы 6-й асобнай спецыяльнай брыгады ўнутраных войскаў МУС з незаконнага абароту канфіскавана і знішчана больш за 800 адзінак выбухованеабспечных рэчываў, агульнага вага якіх у традыцыйным эквіваленце складале больш за 200 кілаграмаў.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОВСкі, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕУСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, І. ШУЧЭНКА. НАШ АДРЭС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. Тэлефон: прыёмны — 287 19 19 (г.п.ф.а.к.); аддзельна — 287 18 64, падлікі і распукоджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, скаржарытэя — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чарвоная змяна» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандантаў: у Брасце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыя: 292 22 03.

http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.minsk.by

Калейдаскоп

НАЙБУЙНЕЙШЫ Ў ГІСТОРЫІ КІТАЯ ДЖЭК-ПОТ ЗАБРАЎ ЧАЛАВЕКА У МАСЦЫ

УЛАДАЛЬНІК самага буйнога выйгрышу ў латарэю ў гісторыі Кітая забраў свае грошы толькі праз 19 дзён пасля абвешчання вынікаў розыгрышу. Пераможца з'явіўся па свае грошы ў цёмных акулпрах і масцы, паколькі хацелі застацца інкогніта.

Вынік латарэі быў абвешчаны 8 кастрычніка. Арганізатары паведамілі, што білет, які выйграў, на суму амаль 360 мільяёнаў юаняў (52,7 мільяёнаў долараў) быў куплены ў горадзе Аньян (правінцыя Хэнань). Адразу пасля гэтага ў Кітаі пачалася актыўнае абмеркаванне асобы пераможцы, якога ахрыслілі «самым вышукваемым чалавекам у краіне». Акрамя таго, многія пачалі сумнявацца ў сумленнасці арганізатараў латарэі. У выніку, 27 кастрычніка ў цэнтры выдчы выйгрышаў з'явіўся мужчына сярэдніх гадоў, які і быў уладальнікам джэк-пота. Паводле слоў арганізатараў, ён адмовіўся раскрываць інфармацыю пра сябе, паведаміўшы толькі сваё прозвішча — Ань. Вядома таксама, што ён жыве ў Аньяне і займаецца бізнэсам. Пасля вылаты падатку бізнэсмен атрымаў 290 мільяёнаў юаняў (42,4 мільяёнаў долараў). Грошы былі выплачаны яму ў выглядзе наяўных і чэкаў. Паведамляецца, што Ань адразу ж ахвяраваў 10 мільяёнаў юаняў (1,5 мільяёнаў долараў) дабрачынным арганізацыі з Хэнаня і яшчэ 600 тысяч юаняў (87,7 тысяч долараў) хворай на ўрэмію дзяцінчыцу па імені Янь Мэнмэн. У сувязі з тым, што частка грошай была патрачана на дабрачынасць, Ань эканоміў 2,1 мільяёнаў юаняў (307 тысяч долараў) падаткаў. Пераможца латарэі расказаў арганізатарам, што не мае намеру мяняць свой лад жыцця і будзе трымаць грошы з розумам. Частку з іх ён плануе інвеставаць ва ўласны бізнэс. Ань рэгулярна купляў латарэйныя білеты на працягу трох гадоў. У пачатку кастрычніка ён купіў чатыры білеты і на трыці выгаў выйгрышу ў 360 мільяёнаў юаняў.

— 292 21 03, уласных карэспандантаў: у Брасце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыя: 292 22 03. http://www.zviazda.by; e-mail: info@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нсуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя за сваім меркаваннем адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пільны. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных «Звезда», толькі з дазволу рэдакцыі.

СЕННЯ Месяц Поўня 2 лістапада. Месяц у сузор'і Цяльца.

Table with 4 columns: Сонца, Усход, Заход, Даўжыня дня. Rows for Minsk, Vitebsk, Mgrilev, Gomel, Grodno, Brest.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Weather forecast for various cities including Minsk, Vitebsk, Magilev, Brest, and Gomel. Includes a map and icons for weather conditions.

4 лістапада

1887 год — нарадзіўся Цішка Гартны (Эмілер Фёдаравіч Жыгунювіч), беларускі пісьменнік, дзяржаўны і грамадскі дзеяч. Акадэмік НАН Беларусі (1928). Першы старшыня Часовага рэвалюцыйнага ўрада Савецкай Беларусі (студзень-люты 1919 года). Узначальваў Дзяржаўнае вядоўства Беларуса, быў намеснікам народнага камісара асветы БССР, рэдактарам газеты «Савецкая Беларусь», часопіса «Польмя». Выступаў як паэт, празаік, драматург, публіцыст, даследнік беларускай літаратуры і крытык. Аўтар раманаў «Сокі цяліны» і «Перагуды», п'ес, зборнікаў аповядаў, артыкулаў па гісторыі рэвалюцыйнага руху ў Беларусі. У 1923 годзе пленум ЦК КП(б)Б прыняў пастанову аб прысваенні Ц. Гартнаму звання народнага паэта Беларусі, але яно так і не было выканана. У 1931 годзе ён быў выключаны з партыі, а ў 1936 м. — арыштаваны. У мінскай турме яго жорстка катавалі, затым быў абвешчаны псіхічна хворым. Па афіцыйнай версіі, у 1937 годзе памёр ад ганраны лёгікі, насамірач скончыў самагубствам. Рэабілітаваны пасмортам у 1988 годзе. 1848 год — адкрыта першае ў свеце метро. Ідэю пабудавання падземнага чыгуначнага лід хуткай перакозкі гараджан з аднаго канца Лондана ў другі падаў авдакат Чарльз Пірсан. Першая лінія метро працягнулася 6 кіламетраў з'яўляла лонданскага вакзалаў Паддзінтан і Фарынгдон і называлася Метрополітан Рэйлау («сталічная чыгунка»). Скарачэнне гэтай назвы і дало ўсім нам вядомае «метро». «З маладосці ў старасці бяры з запасам мудрасці, бо няма багаіца больш падзейнага». Біянт (590—530 да н.э.), адзін з сямі мудрадоў Старажытнай Грэцыі.

Сімволіка колераў у вясельным абрадзе

Калі паглядзець на асноўныя рытуальныя дзеянні правядзення вясельнага абраду, то можна убачыць такую заканамернасць: усё дзеянне, звязанае з жаніхам і нявестай (тым, што перажывае рытуальную «смерць» і пераходзіць у новы статус), будзе пазначана белым колерам, усё тое, што звязана з бацькамі, хатай, хлебам (тым, хто не змяняе свайго статусу), будзе прамаркіравана чырвоным колерам. Калі звяртацца выкуп нявесты, бацька абязваў дачку ручніком і тройчы абводзіў яе вакол стала — сакральнага месца, за якім збіраецца сям'я. Прычым нявеста была абвешчана бела часткай ручніка (яна «паміралася» для гэтай сямі, пераходзіла ў іншую), а бацька трымаўся за яго чырвоныя канцы: ён заставаўся тут. Падчас вянчання маладыя сталі ў храме на бела частцы бел-чырвона-белага ручніка: паміралі ў статусе «хлопец і дзяўчына» і перанароджаліся ў «мужчыну і жанчыну». Калі з хаты нявесты выходзілі маладыя, бацькі рабілі каля парога арку з ручніка і двух бохану хлеба, кожны з якіх быў агорнуты ў чырвоны (ніжня) часткі ручніка. Утваралася «трыумфальная» арка, з-пад якой павіны дачка-нявеста і будучыя цяцьца накіравацца ў новае жыццё. Выходзячы з храма, хросны бацька жаніха ці нявесты звязваў маладым рукі поясам-абярэгам чырвонага колера. Маладыя падчас вяселля сядзелі ў «чырвоным» куце. Пасля першай шлюбнай ночы ў адзенні жаніха і нявесты дамінаваў чырвоны колер. Вясельны стол завяршаўся падзелам каравага, які пад усеагульнае благаслаўненне выносілі хросныя бацькі. Ручнік спалі так, каб караваі абавязкова знаходзіліся на яго чырвонай частцы. Галоўныя ўдзельнікі вясельнага абраду — жаніх і нявеста — знаходзіліся ў стане пераходу, таму павіны былі апынуць адзенне белага колера. Прычым не толькі нявеста, але і жаніх. Калі зірнуць на фотаздымкі мінулых гадоў, прыйсці ў музей этнаграфіі і фальклору, мы убачым там светлае адзенне жаніха і нявесты. Але: на сучаснай нявесты — на рукавах, грудзіне будучы вышытыя шырокія чырвоныя палосы-абрэз, а жывот будзе «закрыты» фартук з чырвонымі рысамі. У жаніха да святаў шапкі і штаноў будзе дададзены шырокі пояс з яркім чырвоным арнаментам па краях.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усміхнемся!

Прыехаў замужнік у Адэсу. Ідзе па Дзрыбасавскай у пошуках гасцініцы, бачыць двух адзістаў. Падыходзіць да іх: «Ду ю спік інглш?» Маўчаць. «Парле ву француз?» Зноў маўчаць. Тое ж самае на іспанскай, нямецкай, кітайскай. Маўчаць. Падмае сваё чамадан і сыходзіць. Адзін адасці — другому: — Ты бачыш, Сёма, які разумны чалавек? Колькі мой ведае! Другі: — І што гэта яму дало? Парада жанчынам.

«Любі, ты ж мяне ніколі не кінеш?»

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вядоўства «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 2200113, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 32.345. Індэкс 63850